

ENNANGA Enshokolezi

Ed citabu cibâmwo Nnanga 150. Ennanga kwo kuderha enyimbo zayimbagwa omu cînanda erhi omu nzenze erhi omu mulimba gw'engoma. Kурhenga mîra, abantu bw'omu Israheli bagwerhe ennanga za ngasi lubero nk'agandi masanja g'ebushoshôkero bw'izuba, nk'enyimbo za Mûsa (Lub 15), Olwimbo lwa Debora (Bac 5); emisenger ya Daudi (2 Sam 1, 17) na ntyo na ntyo. Ecitabu c'ENNANGA cibâmwo ennanga z'idini zajiragwa n'abantu ba ngasi lubero.

Daudi wajiraga ennanga, ci kwône ezindi zajiragwa enyuma ly'okurhenga e Babeli. Ennanga zasâlîragwa n'okuyimbwa omu ka-Nyamuzinda kurhenga mîra bwenene. Obwinja bw'ENNANGA: ennanga gali masala g'Amalaganyo ga mîra. Nyamuzinda yêne wabafûhiraga ebinwa alonzagya mpu bamushambâzemwo. Yezu yêne na nnina Mariya n'entumwa basâliraga ennanga. Ekleziya eyimba ennanga nk'oku esalîra agandi masâla matagatifu. Abayandikaga ennanga bakolêsize ebinwa n'ebijiro by'amango gabô. Buzir'okuhindula oluderho ciru n'olu- guma, ebyo binwa by'okukuza Nnâmahanga, by'okumushenga, by'okumuharâmya, byanahash'ikolesibwa n'abantu boshi erhi bankayimanga embere za Yezu, Mucunguzi wirhu. Ebi abayandikaga Ennanga bamanyîsagya mulizo byoshi byabire: Omuciza mîra ayishaga, ayîmire n'amashanja

nago goshi gahamagirwe okumukuza, okumuuhà irenge emyaka yoshi.

EBIRIMWO

Ennanga zijira mbero isharhu nene:

1. Enyimbo z'okukuza Nnâmahanga
2. Enyimbo z'okushenga
3. Enyimbo z'enyigîrizo

1

Enjira ibirhi

¹ Iragi lyâge omuntu orhacîfundikira haguma n'encuku orhagenta n'emihera, orhanaboneka omu ndêko y'abashombanyi.

² Arhasîmisibwa n'agarhali marhegeko ga Nya-muzinda, anagerêreza ago marhegeko bwacà-bwayira.

³ Kwo agandâza nka murhi gumezire aha cikunguzo c'olwîshi, guyêrakwo emburho amango gâgwo, gunayôrha guyinjihire.

Na ngasi hyoshi ajira kubêra himubêra.

⁴ Emihera erhakabona okwo!
kàli kw'eri nka hyâsi hya canda hiyehwîrwe n'empûsi!

⁵ Ntà kwâbo: aha kagombe eyo mihera erhaka-hambûla, ciru erhakalabarha omu ihano ly'abashinganyanya*.

* **1:5 1, 5** Sadiq ye mushinganyanya ci arhali rash'

⁶ Bulya Nyamuzinda ayishi enjira y'abimâna,
ci enjira y'endyâlya kuhabula ehabula.

2

Masiha ye Mwâmi w'e Siyoni n'ow'igulu lyoshi

¹ Kwo kurhi oku amashanja gakunire,
ganadwîrhe gahiga emihigo y'obusha?

² Abâmi b'igulu bamâhuluza engoma,
nabo abaluzi bamâja ihano
mpu bagomere Nnâmahanga n'omwîshogwa
wâge.

³ «Mpu: emigozi yâbo rhuyitwe,
rhunakabulire omuzigo gwâbo kuli nîrhu!»

⁴ Omu bwâmi bwâge Nnâmahanga adwîrhe as-
inz'emalunga,
Nyakasane adwîrhe abashekera.

⁵ Amâkunira amâbashuza,
omu bukunizi bwâge amâbayobohya.

⁶ Erhi: «Niene nayimikaga Omwâmi wâni oku
Siyoni»,
«Oku ntongo yâni ntagatîfu».

⁷ Lekagi nâni mmubwîre akanwa ka
Nnâmahanga; àmbwîzire, erhi:
«Oli mugala wâni, nie nkubusire ene».

⁸ Ompûne eci wankalonza,
nâni nâkuhà ebihugo byoshi bibè hyâwe.

⁹ «Wabamalîra n'engôrho yâwe»,
«onabavungunyule nka mubumbi wabera
enyungu.»

10 Léro, mw'oyo bâmi, muyumve,
ninyu batwî b'emmanja b'igulu mumanye!

11 Mukolere Nyamuzinda munamurhînye,

12 mucîkwêbe aha magulu gâge n'obwôba;
buly'erhi ankakunira mwanahungumuka:
oburhè bwâge kwo buyâka caligumiza nka ngu-

lumira.

Iragi lyâbo abamuyegemera!

3

*Omusengero gw'esêzi gw'omuntu oli omu
marhabi*

¹ Lulanga. Lwa Daudi. Amango al'iyasire omu-gala Absalomi.

2 Nyakasane, baluzire nka nzige
abantezire bali banji-banji.

3 Bali mwandu, abadwîrhe banshumika,
mpu: «Ntâkwo Nnâmahanga ankacimuciza!»

4 Ci we mpenzi yâni, Nyamwagirwa,
we irenge lyâni we n'ihungiro lyâni.

5 Nkayâkûza Nyakasane anayumve
anayumve izù lyâni oku ntongo yâge ntagatîfu.

6 Ngwîshîre, mpunzire, nsinsimusire,
erhi Nnâmahanga ye nnancîkubagîre.

7 Ntumvîrhi ngwêrhwe n'obwôba
bw'ezîra ngabo zingosire.

8 Zûka, zûka, Nnâmahanga!
ontenze omu marhabi, mâshi Nyakasane!

Enzigo zâni ozikolere buligo
 eyo mihera erhacisigalanaga ciru n'elîno lyo linyi
 ekanwa.

⁹ Nêci, Nyamuzinda ye ciza,
 Waliha, we bwangà bw'olubaga lwâwe!

4

Musengero gw'ebijingo

¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Oku luzihwa lusâlikwa n'emisi: Lulanga lwa Daudi.

² Nkakulakira, oyumvîrhize izù lyâni, Yâgirwa, Nnâmahanga, mucîranuzi wâni:
 Kâli nàlimbengîre, wanciza:
 ndikûza we kasinga, onayumvîrhize omusengero gwâni.

³ Mwe bantu, mangaci mwaleka obudandalisi bwinyu,
 mangaci mwaleka okurhonya empûsi n'okulonza obunywesi?

⁴ Ci mumanye bwinjâ oku Nyamuzinda àjîrîre omurhonyi wâge ecirhangâzo, nkamulakira, Nyakasane anayumve izù lyâni.

⁵ Muyôbohe n'irhondo murhacijiraga ecâha, n'amango mukola muli aha ncingo, mucîje emurhima, muhulike!

⁶ Murherekêre enterekêro z'okuli, mucîkwêbe omu maboko ga Nnâmahanga!

⁷ Banji bacîduduma, mpu:
 «Ndi wankacirhuha akalembe wâni?»

Yâgirwa Nyakasane, orhumolekere n'obumoleke
bw'obusù bwâwe.

8 Waliha Nnâmahanga, omurhima gwâni
oguyunjuze masîma,
galushire ag'amango engano n'irivayi lyâbo
biyêzire.

9 Ncikolera aha ncingo n'omurhûla, na nkola
ndi îrò:
bulya we onyimangire wênene, Yâgirwa
Nnâmahanga.

5

Omusengero gw'esêzi

1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Oku rhurhêra.
Lulanga lwa Daudi.

2 Oyumvîrhize izù lyâni, Yâgirwa Nyakasane,
omusengero gwâni oguyumve.

3 We ndwîrhe nâganîza, Mwâmi wâni na Nyamuzinda wâni,
we nsengîre Yâgirwa Nyakasane.

4 Erhi gubà mucêracêra,
erhi mîra izù lyâni lyahikaga emund'oli;
sêzi-sêzi erhi nkola ndwîrhe nakusêngera
nandwîrhe nalangûza.

5 Bulya orhali Nyamuzinda wa kusîma mabî,
Yâgirwa; enkola-maligo orhankaziga yakujaho

6 Nanga, emihera erhankakuyimangaho
abajira ebigalugalu, orhababâkwo

7 Abaderha obunywesi, kuheza obaheza;
omuntu osîma omukò n'olyaliha,
Nyamuzinda arhamubonakwo

8 Ci niehe, bwonjo bw'obuzigire bwâwe bunene
burhumire,
najà omu mwâwe; nacîkweba oku idaho,
nkuharâmye omu bwâmi bwâwe butagatîfu.

9 Nyakasane, onange omu bushinganyanya
bwâwe,
bulyâla abanzi bampisire eka;
enjira yampisa emwâwe, oyiyumanyanye.

10 Bulyâla omu kanwa kâbo murhabà oburhali
bunywesi,
omurhima gwâbo guyunjwîre bubî;
omurhima gwâbo eri nshinda nyigule,
n'olulimi lwâbo kali kêre ka môji abirhi.

11 Obamalîre, Yâgirwa Nyamuzinda
ojire batulikanyè n'emihigo yâbo mibî;
obakage, batumbaguze,
abo banyankola-maligo, bulya bàkugomîre!

12 Ci abacikwîkubagira, barhulûle banasîme;
bacîkwitakire emyâka n'emyâka bulya
bayimangîrwe nâwe;
bacîshinge muli we abasîma izîno lyâwe!

13 Bulya we Nyamuzinda, we hè omushin-
ganyanya obwangâ;
we mucinga n'obuzigire bwâwe,

nka kula empenzi ecinga entwâli.

6

Amingingo omu marhangulo

¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza.. Oku nzihwa zishwêkwa n'emisî. Oku izù lya kali munâni. Lulanga. Lwa Daudi.

² Yâgirwa Nyamuzinda, orhampanaga omu burhè bwâwe,
orhanankalihiraga omu bukunizi bwâwe.

³ Mâshi Nyakasane, ombêre obwonjo ntà misî ncigwêrhe,

nfumya, Yâgirwa Nnâmahanga,
bulya enjingó z'orhuvuha rhwâni zikola zihozire.

⁴ Omurhima gwankangusire,
nâwe, we Nnâmahanga kuhika mangaci?

⁵ Galuka, mâshi Yâgirwa Nyakasane onyôkole;
oncize buzigire bwâwe burhumire.

⁶ Bulya ntâye ofîre wankacikuyibuka
ndi wankakuza kурheng'e kuzimu?

⁷ Ndi bufà erhi maganya garhuma
erhi binajinga, nanyongoberere omu lwôgo lwâni
oku narhoga emirenge, ncîkwêbe omu ncingo
yâni.

⁸ Amasù gakola gandumá erhi mirenge er-
humá,
abashombanyi bâni boshi bagahûsa.

⁹ Ntengiho mweshi banyankola-maligo
bulya Nyamuzinda ayumvîrhîze emirenge yâni.

10 Nnâmahanga ayumvîrhîze izù lyâni;

Nyakasane ayumvîrhîze omusengero gwâni.

11 Abashombanyi bâni boshi bafè n'obôba,
enshonyi zibayîrhe bagaluke cinyumanyumà.

7

Omusengero gw'omushinganyanya odwîrhe al-ibuzibwa

1 Endûlù ya Daudi, àiyimbiraga Nyakasane erhi Kushi w'omu bûko bwa Benyamini orhumire.

2 Nyakasane, Nyamuzinda wâni, we Iwâkiro lwâni,
ndikûza oku badwîrhe bandibuza boshi, nciza nânî.

3 Lyo balek'inshebagula nka kula entale es-hembagula omuhanya:
emusharhule na ntâye wahalîza mpu amulîkûza.

4 Yâgirwa Nyamuzinda, ka najizire okwo,
k'obubî buli omu maboko gânî?

5 Ka najirîre orhampalalîri kubî,
ka nashokwîre omushombanyi wâni buzira igwârhiro?

6 Akabà najizire ntyo, omwanzi anyandukekwo anangwanyanye,
andabarhe n'obûla bwâni anabushandâze omu budaka!

7 Yâgirwa Nyamuzinda, zûka omu bukunizi bwâwe,
oburhè bw'abashombanyi bâni oburhange,
ondwîre, Nyakasane, bulya wêne warhegekaga
mpu

olubanja lukâja aha kagombe.

⁸ Omurhwe gw'amashanja gukuzunguluke,
nâwe obarhegeke emalunga!

⁹ Nyakasane, we mutwî w'emmanja
w'amashanja,
oncîranulire, Yâgirwa Nyamuzinda,
nyêre nka kulya obushinganyanya n'obwimâna
bwâni bunali.

¹⁰ Obubî bw'emihera buhwe,
na ngasi oli mushinganyanya, omuzibuhye,
we yishi ebiri omu murhima n'omu nsiko,
Nyamuzinda mwimâna!

¹¹ Nnâmahanga ye mpenzi yâni,
ye ciza abantu b'emirhima eshingânîne.

¹² Nyamuzinda ye mutwî w'emmanja
mwimâna,
oburhè bwâge ntà lusiku burhûlûla.

¹³ Abarhalonza okumugalukira, anabarhyagize
engôrho yâge,
asêze olugè lw'omuherho gwâge agufôle.

¹⁴ Omuhera gwône gucirheganyiza emyampi
y'olufù,
gwône gurhuma yagulumira.

¹⁵ Gw'ogwo gudwîrhe gwahiga emihigo y'obubî
gudwîrhe gwârhimanya obulyâlya,
ci ibala gwacîlerhera!

¹⁶ Gudwîrhe gwarheganya omwîna
n'okuguhumba,

ci gwône gwarhogera mw'ogwo mwîna gwaji-raga.

¹⁷ Obubî bwâge bwâmunanira emalanga, obulenzi bwâge bwâmusêra oku irhwé nka ngarha.

¹⁸ Niehe nâvuga Nnâmahanga omunkwa oku bushinganyanya bwâge, nâyimba izîno lya Nyamuzinda w'Enyanya!

8

Irente lya Lulema n'obukulu bw'omuntu

¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Oku izîno lya Gati. Lulanga. Lwa Daudi.

² Yâgirwa Nyamuzinda, Nnâhamwîrhu, izîno lyâwe lyâjîre irenge omu igulu lyoshi, obukulu bwâwe buyunjwîre amalunga!

³ Akanwa k'abâna b'ebirhaba n'abaciyonka, karhubwiriza irenge lyâwe kanahulisa abashombanyi bâwe; lyo abanzi n'abagoma bahirigirha.

⁴ Nkalola amalunga eminwe yâwe yàmanikaga, n'omwêzi n'enyenyezi walemaga:

⁵ Omuntu aligi cici mpu wamuyibuka, mwene-Adamu aligi ndi mpu wamushîbirira?

⁶ N'obwo wamujizire munyi hisungunu hyône kuli ba malahika, wamuyambika ishungwè ly'irenge n'obukuze.

⁷ Wamujira mwâmi w'ebiremwa by'amaboko
gâwe
byoshi wabihizire aha magulu gâge.

⁸ Ebibuzi n'enkafu, byoshi byoshi,
ciru n'ensimba z'omu irungu;

⁹ Enyuniyi z'emalunga n'enfî z'omu nyanja,
n'eby'omu mîshi byoshi

¹⁰ Yâgirwa Nyamuzinda Nnâhamwîrhu,
izîno lyâwe lyâjîre irenge omu igulu lyoshi.

9

(cihabr. 9): *Nyamuzinda Mucîranuzi Mushin-ganyanya*

¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Nzihwa y'omu karhêra erhi lulanga. Lula Daudi.

² Yâgirwa Nyamuzinda,
nakukuza n'omurhima gwâni gwoshi,
namanyîsa ebirhangâzo byâwe byoshi.

³ We busîme na mwishingo gwâni,
nakuzza izîno lyâwe, Nyakasane,
Nyamuzinda, Nn'emalunga.

⁴ Bulya abashombanyi bâni bayâsire, bashubira nyumâ,
bajâjâbire banahungumuka embere zâwe.

⁵ Nêci, wampîre ecâzo n'olubanja,
watamala oku ntebe y'obwâmi,
we mutwî w'emmanja mushinganyanya.

⁶ Walembya entumva, walimbula n'ebigamba,

izîno lyâbo walizâza lwoshi oku nsiku n'amango.

⁷ Abashombanyi bahirigirha lwoshi lwoshi,
engabo zâbo wazishâba, n'aha bâli harhasigalaga
cimanyîso.

⁸ Nyamuzinda yêhe ho ayôrha abà ensiku
n'amango,
ajeberîze entebe yâge y'obwâmi mpu atwe em-
manja.

⁹ Ye twîra igulu olubanja n'obushinganyanya,
anacîranulire amashanja n'oburhondekezi.

¹⁰ Mâshi Nyamuzinda abà lwâkiro lw'abadwîrhe
barhindibuzibwa,
lwâkiro omu mango g'obulagîrire.

¹¹ We bacîkubagira abayîshi izîno lyâwe,
bulya orhalikirira abakulonza, Yâgirwa
Nyakasane.

¹² Muzihire Nyamubâho ôbà omu Siyoni,
mubalire amashanja ebirhangâzo àjizire.

¹³ Bulya ye cîhôlera omukò, abalibusire,
omulenge gw'abagalugalu arhaguyibagira.

¹⁴ Yâgirwa Nyamuzinda, ombabalire,
olele oku abashombanyi badwîrhe bantindibuza,
onshugule omu mihangô y'olufù;

¹⁵ Nderhe irenge lyâwe lyoshi,
omu mihangô y'omunyere w'e Siyoni,
ncîshingire obucire bwâwe.

¹⁶ Amashanja g'abapagani garhogîre omu
nyenga bàhumbaga,

omurhego bàrhegaga okugulu kwâbo
 kwagwârhwamwo.

¹⁷ Nyamuzinda acîmanyîsize, atwa olubanja;
 agwâsa omunya-byâha omu mirimo y'enfune
 zâge.

¹⁸ Emihera eshubire ekuzimu,
 aga mashanja goshi g'entumva gayibagire
 Nnâmahanga.

¹⁹ Bulya omukenyi arhayibagirwa lwoshi
 lwoshi,
 obulangâlire bw'abanyi ntà mango bwankahiri-
 girha.

²⁰ Zûka Nyamuzinda, omuntu ankahima;
 amashanja g'abapagani gatwîrwe olubanja omu
 busù bwâwe.

²¹ Mâshi Nyakasane, obashûrhe ebihamba,
 abapagani bamanye oku bali bantu nk'abandi.

10

Nyamuzinda Mushinganyanya ho ali

¹ Yâgirwa Nnâmahanga, cirhumire wabêra kulî,
 cirhumire ocîfulika amango g'amalibuko?

² Oku omuhera gwacîbona, omukenyi
 arhindibuka,
 agwârhwe omu bulyâlya bw'entimanya z'owâbo.

³ Omuhera gunacishingire enyifinjo
 z'omurhima gwâgwo,
 omuhubu kulogorha alogorha, anagayaguze Nyamuzinda.

4 Omu bucîbone bwâge omuhera kwo guderha,
mpu:
«Ntà buhane; Nyamuzinda arhahabà!» Zo
nkengêro zoshi ezo.

5 Ngasi mango amâjira gâge kubêra gamubêra;
emmanja enyanya zimugera, arhankazirhi-
manya;
abashombanyi bâge boshi kumeshera
abamesherakwo.

6 Anaderhe omu murhima gwâge, erhi:
«Nie ntadundwa; amâburha gâja oku gandi ntan-
abona malibuko.»

7 Akanwa kâge kayunjwîre malogorha
n'obunywesi n'obulyâlya;
olulimi lwâge lurharhêngamwo oburhali
buhanya n'obubî.

8 Y'oyo oshurhamire omu masheke,
acîfulisire mpu ayîrhe omwêru-kwêru;
amasù gâge gadwîrhe gahigira omuhanya.

9 Kwo acîfulika nka ntale omu bulumba bwâyo,
alingûze mpu alonze omuhanya ayehûkana;
amuyehûkane, amukululire omu murhego
gwâge.

10 Anajè abundabunda, anashurhame,
omuhanya amugwe omu nfuné.

11 Aderhe omu murhima gwâge, erhi:
«Nyamuzinda ayibagire! Ahengwîre obusù
bwâge,
arhanacidwirhi abona!»

¹² Yimuka, Nyamuzinda, Nnâmahanga,
olengeze okuboko kwâwe;
omanye wankayibagira abali omu bulagîrire.

¹³ Cankarhuma omuhera gwagayaguza
Nnâmahanga,
cankarhuma guderha omu murhima gwâgwo
mpu arhabona?

¹⁴ Wêne obwîne, walolérîze amalibuko
n'emirenge,
mpu ohiyankirire omu nfune zâwe,
omukenyi we acîkubagira, we lwâkiro lw'enfûzi.

¹⁵ Shangula okuboko kw'omubî n'omuhera;
obubî bwâge obuhane, burhacifâga bwabone-
sire.

¹⁶ Nyamuzinda ye Mwâmi w'ensiku n'amango,
amashanja g'abapagani gàhirigirha omu igulu
lyâge.

¹⁷ Yâgirwa Nyamuzinda, oyumvîrhize omwîfinjo
gw'abîrhôhye;
ozibuhye emirhima yâbo onayirhege okurhwiri.

¹⁸ Mpu lyo otwîra enfûzi n'odwîrhe arhindibuz-
ibwa olubanja,
lyo n'omuntu warhengaga omu bidaka
alekikâlibuza abandi n'ebihamba.

11

Omulangâliro gw'omushinganyanya

¹ Oku mukulu w'abimbiza. Lwa Daudi.
Nyamuzinda ye lwâkiro lwâni.
Kurhi wakacimbwîra, mpu:

«Yàkira oku ntongo nka kanyunyi?»

² Ba nyankola-maligo abo bagosire emiherho,
badwîrhe bafôl'emyampi oku ngè
mpu balashire abantu b'emirhima nkana omu
mwizimya.

³ Erhi eciriba cankahongoka,
cici omushinganyanya ankacibash'ijira?

⁴ Nnâmahanga omu ka-Nyamuzinda kâge kata-
gatîfu,
Nyakasane oku ntebe yâge y'obwâmi omu
malunga;
amasù gâge gadwîrhe galolêreza igulu,
engohe zâge zidwîrhe zasinza abâna b'abantu.

⁵ Nyamuzinda abona entimanya z'omwinjâ
n'omubî;
omurhima gwâge gushologorhwa na nyankola-
maligo.

⁶ Mûshi emihera ayirhogezé amakala
g'engulumira n'ecibiriti,
n'empûsi y'omuliro ebè co cigabi c'omu kabehe
kâbo.

⁷ Bulya Nyamuzinda abâ mushinganyanya,
akunda n'obushinganyanya;
abantu b'emirhima mimâna bo bâbone obusù
bwâge.

12

Nyamuzinda ancize oku mihigo y'abantu babî

¹ Oku mukulu w'abimbiza. Nzihwa y'omu lulanga lwa misî munâni. Lulanga. Lwa Daudi.

² Orhucize, Nyakasane, bulya abashin-ganyanya badwîrhe bahwa; abemêzi badwîrhe bahirigirha omu bâna b'abantu.

³ Abantu badwîrhe barhebana bône na nnene: nderho nnunu, mirhima ibirhi.

⁴ Mâshi Nyamuzinda aherêrekeze ngasi kanwa kaderha obunywesi, ngasi lulimi lulyâlyanya.

⁵ Ngasi baderha, mpu: «Olulimi lwîrhu yo misî yîrhu», «kanwa rhujira, ye ndigi wankarhukulikira?»

⁶ Naye Nnâmahanga, erhi: «Amalibuko g'abazamba»
«n'emirenge y'abakenyi erhumire»,
«nkolaga nayimanga; abalonza obucire nabahêrezabwo.»

⁷ Ebinwa bya Nyakasane biri by'okuli, kwo biri nka cûma ca marhale citule omu luganda, nka masholo mashuke kali nda.

⁸ Yâgirwa Nyamuzinda, we rhuciza, we warhulanga kuli er'iburha ensiku n'amango.

⁹ Abanya-byâha bazungulusire hoshi hoshi,

n'obubî bwarhalusire olugero omu bâna
b'abantu.

13

Kuhika mangaci, Yâgirwa Nyakasane?

¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lulanga. Lwa Daudi.

² Kuhika mangaci wayôrha onyibagira,
Nyakasane?

Kuhika mangaci wanfulika obusù bwâwe?

³ Kuhika mangaci nayôrha ntimanya amalibuko
omu murhima gwâni?

Kuhika mangaci omushombanyi wâni ayôrha
ampima?

⁴ Lolà, onshuze, Nyakasane Nyamuzinda,
Nnâhamwîrhu!
Ommolekere amasù, ndek'ijir'îrò omu lufù.

⁵ Omushombanyi alek'iderha, erhi:
«Namuhimire!»

Abanzi bâni balek'icîshinga babona njajâba.

⁶ Niehe bwonjo bwâwe ncîkubagira:
omurhima gwâni gucîshingire obucire bwâwe;
nyimbire Nyakasane oku minjâ anjirire.

14

Isirhe ly'omuntu orhîshi Nnâmahanga

¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lwa Daudi
Omusirhe anakâderha omu murhima gwâge,
erhi:

«Nyamuzinda arhahabà!»
Bâcisherêzize, bàjira ebirhankaderhwa;

ntà muntu okola aminjà ocibabâmwô.

² Kurhenga emalunga Nyakasane adwîrhe as-inza bene-Adamu,
mpu alole erhi bankacibonekanamwo ogwêrhe obukengêre,
ocidwîrhe alonza Nyamuzinda.

³ Boshi boshi bahabusire, oku banali boshi bàsherîre,
ntà muntu okola aminjà ocibabâmwô,
ntâye ciru n'ow'obufumu.

⁴ Ka barhakayumva,
abôla banyankola-maligo bakàmirangusa ishanja lyâni
nka kulya omuntu amirangusa omugati,
barhanashenga izîno lya Nyakasane?

⁵ Co cânarhume bajuguma n'obwôba buzira igwârhiro ly'ecôbâ
kulya kubà Nyamuzinda ayôrha abâ n'iburha ly'omushinganyanya.

⁶ Kàli mwêhe mpu mwashekera ihano ly'omunyi,
n'obwo Nyamuzinda ye lwâkiro lwâge!

⁷ Owabona obucire bw'Israheli buhubuka e Siyoni!
Mango Nyakasane àgalula olubaga lwâge ekà,
Yakôbo acîshinga, Israheli asîme!

15

Omwîra wa Nnâmahanga

¹ Lulanga. Lwa Daudi.

Yâgirwa Nyakasane, ndi wankabêra omu bwâmi
bwâwe;
Ndi wankatwa ecirâlo oku ntongo yâwe nta-
gatîfu?

² Ow'olugendo Iwimâna n'ojar'ebishingânîne,
n'oderha eby'okuli nk'oku binali omu murhima
gwâge;

³ Orhagamba ndi omu lulimi lwâge,
Orhajirira wâbo kubî, arhanajacira mulungu
wâge.

⁴ Anagayaguze omuherêra,
akenge abarhînya Nyamuzinda.
Ebi acîgashiraga,
arhankacibigashûla, ciru ankahona;

⁵ Arhahogeza bunguke,
arhanalya mpyûlo mpu aheze omwêru-kwêru.
Oyôrha ntyo, ntà mango ankahuligana.

16

Nyakasane ye Mwîmo gwâni

¹ Lwa Daudi.

Yâgirwa Nyamuzinda, onnange,
bulya we Iwâkiro Iwâni.

² Nabwízire Nnâmahanga, nti: «We Nyakasane»,
«Nnâhamwîrhu, buzira we ntà kwinjâ».

³ Abimâna bali omu cihugo,
bo Nnâmahanga arhonya.

⁴ Abandi bashiga abazimu,
kuyûshûla bacîyûshûlira obuhanya.
Barhakabona nahuma omu mwamba
gw'embâgwa zâbo,
barhakàyumva mpu amazîno gâbo gampisire
ekanwa.

⁵ Waliha Nyamuzinda, we cigabi câni
c'omwîmo,
we na kabehê kâni,
we gwêrhe obuzîne bwâni omu maboko gâwe.

⁶ Olugero bântambagizagyamwo lwangerîre oku
nsîmire,
ecigabi câni c'omwîmo ciri cinjâ.

⁷ Ayâgirwe Nyakasane ôkampà ihano,
ciru n'obudufu nanyumve ihano lyampubuka
omu ndubi y'omurhima.

⁸ Amasù gâni gayôrha gasinza Nyakasane ngasi
mango,
kulya kubà andi ebulyo, ntankahuligana.

⁹ Co cirhumire omûka gwâni gusîma n'omûka
gwâni gucishinga;
ciru n'omubiri gwâni guluhûsire omu murhûla.

¹⁰ Bulya orhankalikirira omûka gwâni omu kuz-
imu,
orhankanaziga omwîra wâwe abolera omu
nshinda.

¹¹ Wanyêreka enjira y'akalamo,

obwimâna bw'amasîma omu kubona obusù
 bwâwe,
 ekulyo kwâwe, mwîshingo gw'ensiku n'amango.

17

*Omulenge gw'omwêru-kwêru odwîrhe walibuz-
 ibwa buzira kumanya ecirhumire*

¹ Musengero. Gwa Daudi.

Yâgirwa Nyamuzinda, oyumvîrhize omwêru-
 kwêru,
 oyumve endûlù yâni; orhege okurhwiri,
 oyumvîrhize omusengero gwâni
 gwahubuka omu kanwa karhalyalyanya.

² Olubanja lwâni lutwirwe embere zâwe;
 amasù gâwe gabwîne oku ndi mwêru-kwêru.

³ Wanalola omu ntimanya z'omurhima gwâni
 onantangule budufu;

wanantangula: orhankambonamwo bubî.

⁴ Akanwa kâni karhakola maligo nka kula
 abantu bajira;

oluderho lw'ekanwa kâni nalulanzire.

⁵ Olugendo lwâni lurharhenga omu njira
 z'amarhegeko gâwe,
 ntà mango amagulu gâni gajajâba.

⁶ Nkulakire, kulya kubà onyumva,
 Yâgirwa Nnâmahanga; ontege okurhwiri,
 oyumve eci naderha.

⁷ Oyerekane obwonjo bwâwe,
 we ciza abalongeza olwâkiro omukulyo kwâwe;
 obalîkûze oku babisha bâbo.

8 Onnange nka mbonyi y'isù,
onfulike omu kwaha kwâwe.

9 Onfulike emihera ekantindibuza;
ondîkûze oku bashombanyi bâni bangosire
bakâlonza okunyîra.

10 Amashushi gâbafunisire emirhima;
akanwa kâbo nderho za bucîbone kaderha.

11 Badwîrhe banyunja banakola bangosire;
banniolire amasù mpu bannambike oku idaho

12 Owababona anamanya mpu ntale elingûzize
ensimba yalya
mpu câna ca ntale cishurhamire omu bulambo
bwâco.

13 Baduka Nyakasane, omujeyo, omushûrhe
oku idaho;
n'engôrhe yâwe olîkûze obuzîne bwâni omu
maboko g'Omuhera.

14 Okuboko kwâwe kundîkûze kuli eyo mifù,
Yâgirwa Nyakasane,
bulya eyo mifù ecigabi câbo c'obuzîne coshi eco
en'igulu.

Enda zâbo oziyunjuze n'ebi wababikiraga,
abâna bâbo bayigurhe, basigîre abinjikulu bâbo
ebisigaliza.

15 Niehe omu bushinganyanya, nayishibona
obusù bwâwe;
aha kuzûka, nyishiyigurha nkusinzakwo.

18

Omunkwa gwa mwâmi Daudi

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lwa Daudi, mwambali wa Nyamuzinda, àyimbiraga Nyakasane ebinwa by'olu lwimbo amango Nnâmahanga àmulîkuzagya omu maboko g'abanzi bâge n'aga Saulu.
- ² Anaciderha, erhi: Nkusîma Nyamuzinda, we misî yâni;
- ³ Nyakasane, we lwâla nsimikirakwo, we lugerêro lwâni, we mufungizi wâni. Nyamuzinda Nnâhamwîru, we lwâla nyâkiramwo; we mpenzi yâni, w'ihembe ly'obucire bwâni, we lugerêro lwâni.
- ⁴ Nalakîre Nyamuzinda, olya okayagirwa! andîkûza oku bashombanyi bâni.
- ⁵ Emigozi y'olufù yanziriringa, enyîshi z'omu kuzimu zanyôbohya.
- ⁶ Emigozi y'omu kuzimu yanzunguluka, emirhego y'olufù yangorha.
- ⁷ Omu malibuko gâni nalakira Nyakasane, nàyambaza Nyamuzinda Nnâhamwîru; àyumva izù lyâni omu bwâmi bwâge n'omulenge gwâni gwahika omu marhwiri gâge.
- ⁸ Igulu lyanacidirhimana lyàgeramwo omusisi, ensimikiro y'entondo yàdundagana, yàdirhimana kulya kubà anakunîre.
- ⁹ Omugî gwatumbûka omu mazûlu gâge, engulu-mira y'omuliro omu kanwa kâge, amakala g'amasesè gamurhengamwo.

- 10 Anaciyûnamya amalunga, àyandagala, ecitù ciru ciru aha magulu gâge.
- 11 Ashonerakwo kerubi, àbalala, ajà alembêra oku byûbi by'empûsi.
- 12 Anacijira omwizimya gwàshuba cishûli câge, ecirâlo câge gwo mwizimya gw'amîshi n'ebitù bîru bîru.
- 13 Obulangashane bwamoleka embere zâge, n'ebitù byàhirigirha, byàrhenga-mwo olubula n'amakala g'amasesè.
- 14 Obwo Nyamuzinda anacilaza emalunga, n'izù ly'Ow'enyanya lyàyumvikana
- 15 Anacilasha emyampi yâge, àbashandabanya, àlîka emilazô yâge, àbalibisa.
- 16 Okuhandi enshôko z'amîshi zàbonekana, n'ebiriba igulu lisimikirakwo byàfûnuka, erhi mirongwè yâwe erhuma, Yâgirwa Nyakasane, erhi mûka gw'obukunizi gw'omu izûlu lyâwe gurhuma.
- 17 Anacilambûla okuboko kwâge kurhenga enyanya, angwârha, ankûla aha amîshi gazungulira.
- 18 Anciza omu maboko g'omushombanyi mudârhi, andîkûza oku banzi bâni bandusha misî.
- 19 Bantêra olusiku lw'obuhanya, ci Nyakasane ashuba lwegemero lwâni.
- 20 Anfumya, àmpêka ahagalihire; ànciza, bulya kurhonya antonya.
- 21 Nyakasane anjirire nk'oku obushinganyanya bwâni bukwânîne, ampembera obucêse bw'amaboko gâni.

- 22 Bulyâla nashimbire enjira za Nyakasane,
 ntanahemukaga nti ngomere
 Nnâhamwîrhu Nyamuzinda.
- 23 Amarhegeko gâge goshi gayôrha gamba ebusù,
 n'obulonza bwâge ntaleka kwabujira.
- 24 Mbà mwimâna embere zâge, nnancîlanga oku
 kubî.
- 25 Naye Nyakasane anjirire nk'oku obushin-
 ganyanya bwâni bunakwâníne. angerera
 oku bucêse bw'amaboko gâni omu masù
 gâge.
- 26 N'omuntu mwinjâ ôbà mwinjâ, n'omwimâna
 ôbà mwimâna.
- 27 Ôbà mwêru-kwêru n'omwêru-kwêru, ci endyâlya
 kuyengehula oyiyengehula.
- 28 Nêci we ciza olubaga lw'abîrhôhye, onahonye
 amasù g'abacîbona.
- 29 We kamole kâni, Yâgirwa Nyakasane,
 Nnâhamwîrhu Nyamuzinda ye molekera
 omwizimya gw'amasù gâni.
- 30 Bulya n'oburhabâle bwâwe nangere omu
 lugamba lw'abanzi! na nka rhuli rhwêne
 Nnâhamwîrhu Nyamuzinda nambalale
 olugurhu.
- 31 Enjira ya Nyamuzinda ebà nyimâna, n'akanwa
 ka Nyakasane karhabâmwo kubirhi; abà
 mpenzi ya ngasi omuyâkiraho.
- 32 Ndigi oli Nyamuzinda aha nyuma za
 Nyakasane, Ndi oli lwâla aha nyuma za
 Nnâhamwîrhu Nyamuzinda?
- 33 Ye Nyamuzinda onzibuhya, ye yumanyanya
 enjira yâni.

- 34 Ye lembuhya amagulu gâni nk'ag'enshagarhi,
ananyimanze omu malunga.
- 35 Ye yigîriza enfune zâni okulwa, n'amaboko gâni
okufôla omuherho gw'amarhale.
- 36 Wàmpîre empenzi yâwe eciza, wanangwârha
n'okuboko kwâwe kulyo; wankuza
n'okubukombêzi bwâwe.
- 37 Olugendo lwâni walugalihiza enjira, n'amagulu
gâni garhajajâba.
- 38 Nashimbula abashombanyi bâni, mbag-
wanyanye ntâgaluke ntajibahungumula.
- 39 Nabashûrha bayabîrwe kuyimanga, bâhirima
aha magulu gâni
- 40 Wanzibuhize omu ntambala, engabo zâli zin-
tezire wazifunyira omu masù gâni.
- 41 Abashombanyi bâni wabayandûkakwo,
bàmpindulira omugongo; abanzi bâni
nabaherêrekeza
- 42 Banacihamagalà, ci barhabonaga
owankabaciza; bàyâkûza Nyakasane,
àrhabashuzagya!
- 43 Nabatuntuma nka katulo kayehulwa n'empûsi,
nabakandagira nka bajondo b'omu njira.
- 44 Wancizize obugoma bw'olubaga, wananyîmika
mwâmi w'amashanja, abantu ntâli nyishigi
bànshiga.
- 45 Abâna b'abantu b'ihangâ bândimîriza,
bakayumva akanwa kâni ho na halya
banakajira.
- 46 Abâna b'abantu b'ihangâ bahirimire, barhenga
omu birâlo bâli bayâkiremwo erhi badwîrhe
bajuguma.

- 47 Ayâgirwe Nyakasane, luyagirwe Olwâla lwâni,
aj'irenge Nyamuzinda, Muciza wâni.
- 48 Nyamuzinda ompôlera, ye lambika amashanja
g'abantu aha magulu gâni.
- 49 We ndîkûza oku babisha bâni, onarhume
nahima engabo zintézire; onandîkûze oku
muntu w'ebikanyâli.
- 50 Nêci, nâni nakâderha irenge lyâwe omu
mashanja, Nyakasane, nâkayimba izîno
lyâwe.
- 51 We rhuma mwâmi wâwe ahima okusômerîne,
onarhonya omushîgwa amavurha wâwe,
ye Daudi n'iburha lyâge omu myâka
n'emyâka.

19

Nyamubâho Izûba ly'obushinganyanya

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lulanga. Lwa Daudi
- 2 Amalunga gaganîra irenge lya Nyamuzinda,
n'enkuba ederha emikolo y'eminwe yâge.
- 3 Olusiku lushambâlira olundi lusiku, n'obudufu
bubwîra obundi budufu.
- 4 Lirhali iderha birhanali binwa, izù lyabyo
lyankabula bwayumvibwa:
- 5 Izù lyabyo lilumîre igulu lyoshi, n'enderho zâbo
zihisire ngasi aha igulu lihekera. Eyo
nyanya yo àyubakira izûba icumbi,
- 6 Nalyo, nka muhya-mulume warhenga omu
k'obuhya, lisîma okushimba enjira yalyo
nka ntwâli.

- 7 Lishoshôkera oku mpekà y'emalunga, lihike bulibirha oku yindi mpekà, na ntâco cankacîfulika idûrhu lyâlyo.
- 8 Amarhegeko ga Nyamuzinda gabà mimâna, gazibuhya omurhima; akanwa ka Nyamuzinda kabà k'okuli, kabwîriza ecidâga obugula.
- 9 Amarhegeko ga Nyamuzinda gashingânîne, gasîmîsa omurhima akanwa ka Nyamuzinda kulangashana kalangashana, kabà kamole k'amasù.
- 10 Okurhînya Nyakasane bubà bucêse, kuyôrha ensiku n'amango; emmanja za Nyakasane zibà z'okuli zoshi zishingânîne.
- 11 Zanacîfinjwa kulusha amasholo kulusha amasholo gacìre bwenêne; galushire obûci obununu, ciru n'enshongôle y'obûci.
- 12 Naye mwambali wâwe go gamuyigîriza, kali kamalo kanene okugashimba.
- 13 Ndi wankamanya amabî gâge? Ombabalire ngasi bubî bucînfulisiremwo.
- 14 Obucîbone nabwo obulangekwo mwambali wâwe, bulek'impîma! Ntyo mbè muntu mwimâna, na mwêru-kwêru oku câha cinene.
- 15 Mâshi enderho z'ekanwa kâni zikusîmîse, n'entimanya z'omu murhima gwâni embere zâwe, Nyakasane Nyamuzinda, ntebo yâni na Muciza wâni.

20

Nyamuzinda aciza mwâmi

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lulanga. Lwa Daudi.
- ² Mâshi Nyakasane akuyumvirhize omu lusiku lw'amalibuko, izîno lya Nyamuzinda wa Yakôbo likulange!
- ³ Akurhumire oburhabâle kurhenga ebwâmi bwâge butagatîfu anakulange kurhenga e Siyoni.
- ⁴ Ayibuke entûlo zâwe zoshi, anasîme enterekêro yâwe.
- ⁵ Akushobòze eci omurhima gwâwe gucìfinja, anakurhabâle obone ehi olonza hyoshi.
- ⁶ Mâshi rhucîshingire okuhimana kwâwe, rhu-nashûrhire izîno lya Nnâhamwîrhu Nyamuzinda engoma. Nyakasane ayumvîrhîze ensengero zâwe zoshi!
- ⁷ Lêro nkola mmanyire oku Nyakasane aciza omushîgwa-mavurha wâge; kurhenga ebwâmi bwâge butagatîfu bw'omu malunga amuyumvîrhiza, omu kurhwalihya okuboko kwâge mpu kuhimane.
- ⁸ Baguma ngâlè zâbo bacîkubagira, abandi endogomi zâbo; rhwêhe izîno lya Nyakasane Nnâhamwîrhu Nyamuzinda lyo rhucîkubagira!
- ⁹ Bôhe bahimirwe banahirima, nîrhu rhuli bwimanga rhunazibuhire!
- ¹⁰ Nyakasane, fungira mwâmi; orhuyumvîrhîze olusiku rhwakubirikira.

21

*Okuvuga omunkwa oku minjà Nyakasane
àjirîre mwâmi*

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lulanga. Lwa Daudi.
- ² Yâgirwa Nyakasane, mwâmi adwîrhe acîshingira emisî yâwe, oburhabâle bwâwe bumuyun-juzize mwishingo.
- ³ Wàmushobôzize eci omurhima gwâge gucîfinja, orhanabulaga bwayumvîrhiza omusengero gw'akanwa kâge.
- ⁴ Wanacimuhà obwangà burhajirwa na wundi, wamuyambika ishungwè ly'amasholo oku irhwe.
- ⁵ Akushenga obuzîne, wamuhabwo, wayûshûla ensiku z'akalamo kâge kuhika ensiku n'amango.
- ⁶ Oku burhabâle bwâwe irenge lyâge liri linji, wamuhîre obukuze n'obulangashane.
- ⁷ Nêci, wamuhîre obwangà bw'ensiku n'amango, wamusîmîsa n'obusîme bw'omu masù gâwe.
- ⁸ Bulya mwâmi acîkwîkubagîre Nyakasane, arhankahuligana kulya kubà arhabirwe n'enshôkano y'Ow'Enyanya.
- ⁹ Okuboko kwâwe kwâhika oku bashombanyi boshi, okulyo kwâwe kwâgwârha abanzi bâwe boshi.
- ¹⁰ Wàbajira nka cibêye cayâka olusiku waciyêrekana, Nyakasane abaherêrekeza omu bukunizi bwâge; n'omuliro gwabamirangusa.

- 11 Iburha lyâbo waliherêrekeza en'igulu,
n'ishanja lyâbo wâlikaga omu bâna
b'abantu.
- 12 Ciru bankaja migabo y'okukujira kubî, ciru
bankajira amenge, barhankakuhasha.
- 13 Nêci, wabalibisa, wabafôlera omuherho gwâwe.
- 14 Baduka, Nyakasane, omu buhashe bwâwe:
rhuyimbe rhunakuze oburhwâli bwâwe.

22

Amalibuko n'obulangâlire bw'omushinganyanya

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Oku «burhwâli bw'omucéracêra.» Lulanga. Lwa Daudi.
- ² Yâgirwa Nyamuzinda, Nyamuzinda wâni, kurhi wandekérîre? Oli kuli n'omusengero n'omulenge gw'izù lyâni.
- ³ Yâgirwa Nyamuzinda wâni, namâlaka omulenge mûshi, orhananyumvîrhîzi, nnandwîrhe nalira budufu, orhanatwa ihuzihuzi.
- ⁴ Ocîbêrîre omu ndâro yâwe, mwo Israheli akuhêra irenge.
- ⁵ We bashakulûza balangâlîre; bàkulangâlîra, nâwe wàbaciza.
- ⁶ Erhi bàkuyâkûza, bàcira, erhi bacîkwikubagira, barhacitulutûmbaga.
- ⁷ Niehe ndi muvunyu, ntali muntu: ndi mugalu-galu omu bîrhu, ndi ikundwe omu lubaga.
- ⁸ Ngasi wambona erhi anangayaguza, abande ennani, adunde irhwe.
- ⁹ Mpu: Nyakasane amucizagye, obwo ye akacîkubagira; amulwîrage, bulya kuzigira amuzigira.

- 10 Arhali wundi wankûlaga omu nda ya nyâmà,
ci wêne, wandera n'omurhûla erhi ndi oku
ibêre
- 11 Kurhenga aha kuburhwa mbà wâwe nieshi,
wêne Nyamuzinda wâni kurhenga omu
nda ya nyâmà.
- 12 Mâshi, orhanje kuli, obu narhindibuka, yegera
hôfi, bulya ntagwêrhi murhabâzi.
- 13 Ndi butumirhwa n'empanzi mwandu mwandu,
ensimba z'e Bashâni zamànzunguluka.
- 14 Zidwîrhe zanyânira emalanga, nka ntale yatula
yanabinja mpu ndîbwe.
- 15 Namâbulajika nka mîshi, namâjonjolekana orhu-
vuha. Omurhima gwâni gwamâjonga nka
nsinde, gwamâhirigirha omu nda.
- 16 Namâyumûka omumiro nk'isèsè, n'olulimi
lwamânanîra ebiraka.
- 17 Orhubwa rhunzungulusire mwandu mwandu,
omulongo gw'enkola-maligo guntêzire.
- 18 Bantuzire amaboko n'amagulu, banaganja
orhuvuha rhwâni rhwoshi.
- 19 Badwîrhage bampengûza, banammôlera
amasù: emyambalo yâni bayigabanyire,
n'ecirondo câni baciyeshire cigole
- 20 Mâshi, Yâgirwa, orhacilegerere, okanye,
ontabâle
- 21 Yâgirwa Nyamuzinda, obuzîne bwâni
oburhenze oku ngôrho, omanyé
nankalumwa n'akabwa.
- 22 Onkûle omu kanwa k'entale, n'obunyi bwâni
oburhange oku mahembe g'embogo.
- 23 Nâlumîza irenge ly'izîno lyâwe ekarhî ka bene
wîrhu, nnankukuze omu ndêko y'olubaga.

- 24 Mwe murhînya Nyakasane, kuzagi ye, we
iburha lya Yakôbo wêshi, omuhè irenge.
Iburha ly'Israheli lyoshi limoyôbôhe.
- 25 Kulya kubà arhankengulaga, arhana-
gayaguzagya omusengero gw'omunyi
arhananfulikaga obusù bwâge, ci erhi
nkaz'imuyâkûza, ànyumvîrhiza.
- 26 We nâkaziha irenge omu ndêko nkulu, nâjirire
eciragâne embere z'abakurhînya.
- 27 Abakenyi nabo bâlya banayîgurhe,
n'abalongereza Nyakasane, kukuza
bâmukuza, emirhima yâbo elame ensiku
n'amango.
- 28 Igulu lyoshi lyâkengera Nyakasane, linabè
ye lishiga, n'emilala y'amashanja goshi
yâfukama embere zâge, emuharâmye.
- 29 Bulya Nyakasane ye Nn'obwâmi, yêne ye
Nyamwagirwa w'amashanja;
- 30 Yêne yêne baharâmya abayûbaka
igulu n'abadwîrhe bajà omu idaho,
bamuyûnamire.
- 31 Iburha lyâni ye lyâkolera; Amashanja
gânacibwîrwe obwonjo bwa Nyakasane.
- 32 N'iburha lyâyisha libwîrwe obushinganyanya
bwâge, mpu: «Lolagi emikolo ya
Nyakasane».

23

Lungere mwinjà

¹ Lulanga. Lwa Daudi. Nyakasane ye lungere
onyâbula, ntâco ndagîrîrekwo.

- 2 Anampugire omu bulambo bw'akahasi kinjà; anampise aha nshôko y'amîshi naluhûkira.
- 3 Ho n'omurhima gwâni gwabombêrera; Ye ndwîrhe omu njira nnungêdu; erhi izîno lyâge lirhuma.
- 4 Ciru nankahonera omu kabanda k'omwizimya ntà mabî nyôbohire, bulya rhwembi rhu-nali. Akarhi kâwe n'obuhiri bwâwe bindi hôfi; byo bidwîrhe byantûliriza.
- 5 Wanteganyiza ecîbo c'ebiryo, erhi n'abashombanyi bâni badwîrhe basinza. Irhwe lyâni wamâlibumba mavurha, n'akabehe kâni kayunjwîre cinyôbwa.
- 6 Iragi n'okubêrwa binkulikîre, ngasi lusiku lw'obuzîne bwâni. Omu mwa Nyakasane ncîbêrîre, ensiku n'amango.

24

Obugashânize bw'okujà omu cirhînyiro

¹ Lulanga. Lwa Daudi.

- Igulu n'ebibâmwo byoshi bibà bya Nyakasane, Ye Nnâmahanga goshi n'ebiremwa byâgo byoshi.
- 2 Ye walijeberezagya oku ndêko y'enyanja, àliyûbaka analizibuhya oku maliba g'enyîshi.
 - 3 Ndi wankarheremera oku ntongo ya Nymuzinda, erhi ndi wankabêra omu bwâmi bwâge butagatîfu?
 - 4 Omuntu w'amaboko n'ow'omurhima gucîre, olya mîru-kwêru

- omurhima gwâge oku by'obunywesi,
orhanalahira binyoma.
- 5 Oyo ye wâgishwe na Nnâmahanga,
anacîranulirwe bwinjâ na Nyakasane
Muyôkozi wâge.
- 6 Eryo lyo iburha ly'abamulonza, iburha
ly'abalonza okubona obusù bwa
Nyamuzinda wa Yakôbo.
- 7 Mwe nyumvi, yimuki, yimuki, mwe nyumvi
z'ensiku n'amango: hundusi Mwâmi
w'irenge.
- 8 «Ye ndi oyo Mwâmi w'irenge?» «Ye Nnâmahanga
ciri-misî, ntwâli, ye Nyakasane ohima en-
tambala.»
- 9 Mwe nyumvi, yimuki, yimuki, mwe nyumvi
z'ensiku n'amango, hundusi mwâmi
w'irenge.
- 10 «Ye ndi oyo mwâmi w'irenge?» «Nyamuzinda
w'Emirhwe: yêne ye mwâmi w'irenge.»

25

Omusengero omu malibuko

¹ Lwa Daudi.

Emund'oli yo nyêrekîze omurhima gwâni, Yâgirwa
Nnâmahanga.

² Wêne ncîkubagîre: orhambonesagya nshonyi,
abashombanyi bâni bakanacishinga.

³ Bulyâla omu bantu bacîkwikubagira ntâye en-
shonyi zibumba, bo zâbumba balya bavuna
n'olucâli akanwa bàdesire.

⁴ Yâgirwa onanangule aha emirimbwâ yâwe
egera, onanyigîrize oku enjira zâwe zi-
genda.

- 5 Ongeze omu njira y'okuli kwâwe onanyigîrize,
bulya wêne we Nyamuzinda we na mufun-
gizi wâni.
- 6 Yâgirwa, kengêra obwonjo oyôrha ôbà; kengêra
olukogo lwâwe lwa kurhenga mîra.
- 7 Yâgirwa, orhagerêrezagya ebyâha najiraga erhi
ndi murhò, onkengêre erhi nie Yâgirwa,
obwonjo bwâwe n'obwinjâ bwâwe burhu-
mire.
- 8 Nyakasane abà mwinjâ abà na mwimâna co
cinarhuma ahabûla abanya-byâha.
- 9 Abantu bîrhôhye omu njira y'obushinganyanya
abageza, abacirhohya bo amanyîsa enjira
yâge.
- 10 Enjira za Nyakasane zoshi bubà burhonyi
n'oburhabêsha, oku bantu bashimba omu-
lagi gwâge n'amarhegeko gâge.
- 11 Yâgirwa Nyakasane, izîno lyâwe lyoki lyarhuma
wakûla ecâha câni, caluzire kuligo.
- 12 Ndi olyâla orhînya Nyakasane? Yêne àmubwîriza
njira ehi acîshoga.
- 13 Akolaga ayôrha ali mugale, n'iburha lyâge
lihâbwe ecihugo.
- 14 Nyakasane abamurhînya abajîsa mahwe, bo
anayêreka ebi àli abalaganyize.
- 15 Nyakasane yêne nyôrha ndolakwo, bulya yêne
ye kûla amagulu gâni omu kasirha.
- 16 Ndolakwo obwonjo bwâni bukugwârhe, Lolà
oku ndi kahumba nnampanyagîre.
- 17 Nkûla ogu mutula emurhima, onantenzemwo
ebi bihamba.
- 18 Lolà oku mpanyagîre, lolà oku mbabîre, nkûlira
n'ebŷâha byâni byoshi.

- ¹⁹ Langîra abashombanyi bâni: mpu baluga wâni!
Alà n'enshombo bandwîrhekwo!
- ²⁰ O lange iroho lyâni onandîkûze, enshonyi za-kanambumba namânakuyâkiraho.
- ²¹ Okubà mwêru-kwêru n'okurhalyalyanya byo byananga, bulya we ncîkubagîre.
- ²² Nnâmahanga mâshi, okûle Israheli omu mbaka alimwo zoshi.

26

Omusengero gw'omushinganyanya

- ¹ We wantwîra olubanja Yâgirwa, bulya ntalyâlyanya ntanadandabagana, bulya Nyakasane ye nyôrha mpizirekwo omurhima.
- ² Ontangule, Yâgirwa, onyenje obone, onjè emurhima, onanje omu nsiko, obole.
- ³ Obwinjà bwâwe burhantenga omu masù, nâni niene ntarhenga omu njira y'okunali kwâwe.
- ⁴ Ntatumala ahâli ababî, ntanaja omu ndêko y'endyâlya.
- ⁵ Ntakwîrirwa endêko y'enkola-maligo, ntatamala ahâli encuku.
- ⁶ Obwêru-kwêru go mîshi ncîkalaba, ntanahwa ntakeya aha luhêro lwâwe, Nyamwagirwa.
- ⁷ Kuderha nti inmanyîse irenge lyâwe n'obwâlagale nnamanyîse abandi ebisômerîne byâwe byoshi.
- ⁸ Yâgirwa ntahimwa kurhonya eciriba c'eniyumpa yâwe, n'ahantu irenge lyâwe lihanda.

- 9 Iroho lyâni orhaliganjiraga haguma n'ery'abanya-byâha, n'obuzîne bwâni orhabuhiraga haguma n'abahuma omukò.
- 10 Amaboko g'abôla oku gayunjwîre kubî, n'okulyo kwâbo kudwîrhe entûlo.
- 11 Niehe mwo ngera omu njira y'obwêru-kwêru, ondikûze onambabalire.
- 12 Okugulu kwâni njira ya cidekêra kuyimanziremwo, nâkazikuliza Nyakasane aha abantu bali.

27

Oku muntu oli hôfi ha Nnâmahanga ntà côbà

¹ Lwa Daudi.

- Nyakasane ye kamole ye na kucira kwâni: ndi nacyôboha? Nyakasane ye lwâkiro lwâni: ndi wampiramwo ecikango?
- 2 Erhi enkola-maligo zaciyisha mpu zimmire mugumagumà, abo babisha banabè bo ba-henanguka bajè oku idaho.
 - 3 Ciru bakantulakwo entambala, ngwêrhe aha ncîkubagîre.
 - 4 Kantu kaguma konene nsengîre Nnawîrhu, kanali k'aka: nti mbêre nâni omu bwâmi bwa Nyakasane ensiku zoshi z'obuzîne bwâni, lyo ncîshingira oburhonyi bwa Nyakasane, ndole n'oku ndâro yâge.
 - 5 Bulyâla omu mwâge anfulika olusiku najakwo olubanja, yo ànfulika enyuma z'ecirhebo c'omu mwâge, anannengereze oku ibuye.
 - 6 Nkolaga ndengerîre oku nyanya z'ababisha bandi eburhambi. Niono nkola nährerekêra omu mwâge enterekêro

- y'omwîshingo, nayimbira Nyakasane nnamuzihire.
- ⁷ Nyakasane yumva oku nayâkûza, mbêra nâni obwonjo, oyumve oku nakubwîra.
- ⁸ Wêne omurhima gwâni gulikwo, amasù gâni wêne galonza, nti obusù bwâwe nâni mbulekwo, Muciza.
- ⁹ Orhabunfulikaga orhanayôzagya mwambali wâwe omu burhè bwâwe, wêne we burhabâle bwâni orhandikiriraga orhacidêkereraga, Nnâmahanga, Muciza wâni.
- ¹⁰ Ciru larha na nyâmà bakandekérera, Nnâmahanga yêhe arhakandeka.
- ¹¹ Ondangûle enjira zâwe, Yâgirwa, onampire omu njira edêkerîre, bulyâla abanshombire ho bali.
- ¹² Orhankwêbaga omu nfuné z'abashombanyi bâni, bulyâla abahamirizi b'obunywesi bakola bayimanzire, nie banayimangire barhanammirira marhî.
- ¹³ Ncîkêbirwe nti nâbâ nciri omu igulu ly'abazîne, nambone oku Nyakasane kuhâna abâna.
- ¹⁴ Osengere Nyakasane onazibuhe, ohire omurhima omu nda, onacîkubagire Ye!

28

Amingingo n'okuvuga omunkwa

¹ Lwa Daudi.

Yâgirwa w'ono nayâkûza; omanyé wafuka amarhwîri, mâshi Kabuye kâni; bulyâla erhi wakabula bwanyumva, nânashusha abacôcobera omu mwîna.

- 2 Yumvîrhiza guno musengero gwâni, yumva kuno nakubirikira; lolà oku ndengerize amaboko ebwa ngombe yâwe ntagatîfu.
- 3 Omanye wampêka omu nsânya haguma n'abanya-byâha, haguma n'enkola-maligo; balyâla babwîra abâbo mpu murhûla, n'obwo bagwêrhe obubî omu murhima.
- 4 Obatwîre nk'oku ebijiro byâbo bikwânîne, n'oku obubî bw'ebiyâha byâbo budesire, obashobôze ebiringânîne emikolo y'enfune zâbo, ebijiro byâbo bibashubirekwo.
- 5 Obûla barhashîbirira emikolo ya Nyakasane, barhanashîbirira obushanja bw'enfune zâge, Nyakasane arhang'ibashandabanya buzira kucibashubiza haguma.
- 6 Nyakasane ayâgirwe obu ayumvîrhîze izù ly'omusengero gwâni.
- 7 Nyakasane ye buzibu bwâni ye na mpenzi yâni! Yène omurhima gwâni gwàli gucîkubagire ananyumva.
- 8 Nyakasane ye buzibu bw'olubaga lwâge, ye na lwâkiro lw'okuciza omushîge wâge.
- 9 Ocizagye olubaga lwâwe onagishe omwîmo gwâwe, bayâbulè onakaz'iyôrha obashokol-era ensiku n'amango.

29

Olwimbo kuli Nyamuzinda Nnankubâ

¹ Lulanga. Lwa Daudi.

Mukazirhûla Nyakasane, bene Lungwè we,
Mukazirhûla Nyakasane irenge n'obukulu.

- 2 Mukazirhûla Nyakasane irenge likwânîne izîno lyâwe, mukaziharâmya Nyakasane n'omwambalo gukwânîne.
- 3 Izù lya Nyamuzinda lirhalusire ery'amîshi, Nyamuzinda Nnâmahanga akûngwîre: amîshi manji-manji gacîhambage.
- 4 Izù lya Nyakasane obuhashe lijira wâni! Izù lya Nyakasane lirhaluga wâni!
- 5 Izù lya Nyakasane linahongole endulumâ, Nyakasane anahongole endulumâ z'e Libano.
- 6 Anarhume ecihugo ca Libano cahama nka mutwîrâ arhume na Siriyoni ahama nka kanina ka mbogo.
- 7 Izù lya Nyakasane linamanule engulumira y'omuliro.
- 8 Izù lya Nyakasane linadirhimanye irungu, Nyakasane anageze irungu lya Kadesi mw'omusisi.
- 9 Izù lya Nyakasane linakube emirhi lisige emizirhu bûmu-bûmu: n'omu ngombe yâge boshi kwo baderha, mpu: Aj'irenge!
- 10 Nyakasane atamîre agandâza kurhaluka ecihonzi, Nyakasane ye wanayôrha ayîmire ensiku n'amango.
- 11 Nyakasane ye wâyîsh'ihà olubaga lwâge emisî, Nyakasane ye wâyîsh'igisha ishanja lyâge omu kulihà. omurhûla.

30

Omunkwa gw'omuntu ofulumusire akâga k'okufâ

- 1 Lulanga. Lwimbo lw'omugisho gw'aka-Nyamuzinda. Lwa Daudi.
- 2 Nkola naderha aminjà gâwe, Nyamwagirwa: wandîkûzize Muhanyi, orhanazigaga abashombanyi bâni bacîzigiriza nie ntumire.
- 3 Yâgirwa Nyamuzinda wâni, nshuba nakuyâkûza wanafumya.
- 4 Omu kuzimu wakûzire omûka gwâni Nyamwagirwa: mwo wankûzire muli balya bayandalira omu mwîna.
- 5 Mwe barhonyi ba Nyakasane; nêci mumuzihire là! munavuge izîno lyâge litagatîfu omunkwa.
- 6 Kulya kubà oburhè bwâge hisanzi hityunguni bushinga, oburhonyi bwâge bwôhe oku omuntu ahabà erhi ho bunabà.
- 7 Omu muhimbo gwâni nâyisha, nti: «Ntakafâ nâdunzirwe».
- 8 Nyamwagirwa erhi okola wantonya, wampà irenge wampà n'obuhashe; erhi ocibà nka wanfulika obusù bwâwe, najuguma nager-amw'omusisi.
- 9 Yâgirwa w'ono nkola nayâkûza, bwonjo bwa Nnawîrhu Nnâmahanga buno nkola nasengera:
- 10 Bunguke buci wankakûla omu mukò gwâni, nîsi erhi omu kujà emwîna kwâni? K'oluvù lwo lwakukuza, nîsi erhi lumanyîse oburhabêsha bwâwe?

- 11 Yâgirwa onyumve onambabalire, obè mufungi wâni, Muciza w'abantu.
- 12 Omulenge nàlimwo waguhindwîre gwashuba masâmo; busunzu nali nyambîrhe wa-mushwékûla wanyambika enshagadu.
- 13 Omurhima gwâni gukolaga gwakuzihira gurhaciuse Yâgirwa Nnâmahanga nâkaz'ikukuza omu myâka n'emyâka.

31

Omusengero omu marhangulo

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lulanga. Lwa Daudi.
- 2 W'ono nyâkireho Nyamwagirwa: nti enshonyi zakanayîsh'immumba omu myâka n'emyâka. ondîkûzagye wêne omu bushinganyanya bwâwe.
- 3 Oyuname ontege okurhwiri onakanye ondîkûze. Ombêre ibuye nyâkireho, onshubire côgo cizibu lyo ndobôka.
- 4 Bulya wêne w'ibuye lyâni we na côgo nyakîremwo, n'izîno lyâwe lyo lyarhuma wangwârhira oku kuboko onandangûle enjira.
- 5 Lyo lyanarhuma wantenza omu kasirha bantezire, bulya wêne we lwâkiro lwâni.
- 6 Omu nfuné zâwe mbísire omûka gwâni, nêci wandîkûza, Nyakasane Nyamuzinda orharhebana.
- 7 Orhakwîrirwa abagashâniza enshusho z'obusha niehe Nyakasane ncîkubagîre.

- 8 Nkolaga nasâma ncîtakîre obwonjo bwâwe,
bulya walolêrîze obuligo bwâni.
- 9 Orhanampizire omu nfune z'omubisha, ci am-
agulu gâni wagayimanza ahadekerîre.
- 10 Ombêre obwonjo Yâgirwa, kulagîrira kuno isù
lyâni lyaganukîrwe erhi mutula gurhuma,
omurhima gurhaciri gwâni, n'omubìri kwo
na kwo.
- 11 Okulama kwâni kukola ntâkwo erhi mungo
gurhuma, emyâka yâni nayo yahwêrîre
omu mirenge. Emisî nagwêrhe omu burhè
yahwêrîre, n'orhuvuha rhundimwo by-
acîbêrîre bivungunyukiza.
- 12 Abanzi bâni ntà cijâci barhampizirimwo,
abàlungwe bâni banshekîre barhama,
abanyishi boshi kufedula badwîrhe
bafedula, n'abadwîrhe bambona embuga
kuyâka badwîrhe banyâka.
- 13 Narhenzire abantu emurhima, nayibagîrwe
ak'owafîre, nâbà nka nyungu mbêre.
- 14 Nayumvîrhe abantu bali mahwe kàli ntaho
ebihamba birhali! bajà haguma ban-
jira omu ihano, badôsanya kurhi banku-
lamw'omûka.
- 15 Yâgirwa niehe we ncîkubagîre, nêci nsêzize: we
Nyamuzinda wâni.
- 16 Iragi lyâni aha nfune zâwe liri: nkûla muno
nfune z'ababisha, nkûla mwa bano
bandibuza.
- 17 Yerekeza mwambali wâwe obusù burhulwîre,
ndikûza na lulya lukogo lwâwe.

- 18 Yâgirwa mâshi orhazigaga enshonyi zambumba namânakuyakûza, zibumbe ababî bahabe oku bâdesire, bajanwe ekuzimu.
- 19 Mâshi orhunwa rhuderha obunywesi rhudume, rhuhumbârhale rhulya rhunwa rhunywerhera entagengwa buzira nshonyi.
- 20 Yâgirwa obwinjâ bwâwe buluga mushâna! Burhaluga obwinjâ obîkira abakukenga wâni! Burhaluga obwinjâ oshobôza abakuyâkiraho n'abandi basinza wâni!
- 21 Abôla orhabarhaza oku bulanzi bwâwe, kulanga obalanga oku mihigo mibi yabantu. Kufulika okaz'ibafulika omu burhwâli bwâwe, mpu ly'obacinga oku nnongwè z'ab'akalimi.
- 22 Nyakasane mushâna ayâgirwe, owayankaga olukogo lwâge lusômerîne alunyêreka omu cishagala ciyûbakire.
- 23 Omu ntemu yâni niehe naderha, nti: «Bankûzire omu masù gâwe». Ci wêhe wayumva izù ly'omusengero gwâni ene nkaz'ikuyâkûza.
- 24 Musîme Nyakasane mwe barhonyi bâge! Kulanga alanga abemêzi Abakola n'obucîbone bôhe kukolera abakolera.
- 25 Mwe mucicîkubagira Nyakasane mweshi, muzibuhe munashubize omurhima omu nda.

32

Okuciyâza kunarhenze omu byâha

¹ Lwa Daudi. Lwimbo lwa Nyigîrizo.

Ali muny'iragi omuntu obabalirwe obubî bwâge, omuntu ecâha cirhenzîbwe.

- 2 Ali muny'iragi omuntu Nyakasane arhatumuzizi obubî, omuntu orhagwêrhi bulyâlya omu murhima.
- 3 Amango nali mpulisire erhi orhuvuha rhwâni banarhubujegera, erhi n'omulenge gurhankala oku isù.
- 4 Bulyâla okuboko kwâwe kwàli kuzidohire oku irhwe lyâni mûshi na budufu, emisî yâni yakaz'iyonda nka kuno bayiyanikira oku izûba ly'ecanda.
- 5 Lyo nkajâga nacîshobeka emund'oli buzira ku-fulika obubî bwâni; naderha, nti: «Obubî bwâni ncîshobesirebwo Nyakasane», nâwe wakûla obubî bw'ecâha câni.
- 6 Okwôla kwarhuma ngasi mushibirizi ayishikaz'ikushenga amango alagîrire. Amango amîshi manji-manji gashabira, garhâhike ah'ali.
- 7 We lwâkiro lwâni, we wânankûle omu bulagîrire, onampire omu karhî k'enshagadu y'obucire.
- 8 Nkolaga nakuyigîriza nkulangûle enjira wakaz'igeramwo, nkolaga nakubwîriza nankuje ebulâbi.
- 9 Murhakazâg'ibà ak'endogomi nîsi erhi ecihêsi, byo birhajira bukengêre, byo birhayumva olurhali lugîsho n'olukoba; nka ntalwo ogwêrhe birhankakuyegêra.
- 10 Omubî amababale gâge gabà mwandu, ocîkubagira Nyakasane yêhe, obwonjo bumuzungulusire.

11 Mwe bashinganyanya musîme munacîzigirize muli Nyakasane; muzuruke mwe b'omurhima gushongwîre.

33

Olwimbo lw'obukulu n'obuhashe bwa Nyamuzinda

- 1** Mushaguluke muli Nyakasane, mwe bashinganyanya: ab'omurhima gushingânîne bakwânîne bamukuze.
- 2** Muhindire Nyakasane, mumuzihire enzenze, mumuzihire olulanga lwa bikanyi ikumi.
- 3** Mumuyimbire olwimbo lurhasâg'iyimbirwa wundi, muyimbe bwinjâ muhirekwo n'emishekera.
- 4** Kulya kubà ngasi kanwa Nnâmahanga aderha erhi kanakubûsire, na ngasi mukolo ajira erhi gunali gwa nkŵira.
- 5** Arhahimwa kurhonya ebishingânîne n'ebiringânîne, igulu lyoshi liyunjwîre ngalo za Nyakasane.
- 6** Amalunga luderho lwâge lwagajiraga, n'engabo z'emalunga mûka g'ekanwa kâge gwaziji-raga.
- 7** Amîshi g'omu nyanja yêne wagagushaga haguma nka kulya bagarhulira omu kabindi, n'amîshi gahulula yêne agarhulira aha gabêra.
- 8** Mushâna igulu lyoshi liyobôhe Nyakasane, abayûbaka okw'igulu boshi bamurhînye.
- 9** Bulyâla yêhe àdesire kwône byanabà, arhegeka byanabâho.

- ¹⁰ Nyakasane ye twîra ab'emahanga omu myanzi,
ye bulabuza emirâli y'ab'ekulî.
- ¹¹ Emihigo ya Nyakasane ecibêra kadundu-
ntashugulwa, enkengêro z'omurhima gwâge
zirhahuligana, oku biguma byahira ebindi
byahirûka.
- ¹² Ishanja lishizire Nyamuzinda liri ly'iragi, lwo
lulya lubaga yène acîshogaga mpu lubè
lwâge lwa mwîmo.
- ¹³ Nyakasane anabè ali empingu erhi analika
isù, anakaz'ibona ngasi boshi babusirwe
n'abantu.
- ¹⁴ Anabè ali omu ndâro yâge erhi anali
ebulâbi: anakaz'ilâba ngasi yêshi oyûbaka
okw'igulu.
- ¹⁵ Yêne ye wabumbaga emirhima y'abantu yoshi,
yêne ye nakaz'ilola ebi abantu bajira
byoshi.
- ¹⁶ Mwâmi arhahimira kuluza ngabo, Omulwî
arharhabâlukira kuluza misî.
- ¹⁷ Endogomi erhahimwa kurhebana omu malwa,
arhalî okuluza emisî kwâyo kwo ku-
galukira omuntu.
- ¹⁸ Lâba oku amasù ga Nyakasane garharhenga
oku bantu bamuyôboha, garharhenga oku
bantu bacîkubagira oburhabâle bwâge.
- ¹⁹ Kulinga mpu akûle amaroho gâbo omu lufù,
anabayikuze amango bashalisire.
- ²⁰ Omûka gwîrhu Nyakasane yêne gwâlolakwo:
Yêne ye ntabâza orhurhabâla, yêne ye
mpenzi yîrhu.

- 21 Omurhima gwîrhu gubâge gwacîtakîraye,
izîno lyâge litagatîfu lyo rhuhizirekwo
omurhima.
- 22 Nyakasane olukogo lwâwe lurhujâgekwo,
nk'oku rhucîkwikubagîre.

34

*Obukuze bw'obushinganyanya bwa
Nyamuzinda*

- ¹ Lwa Daudi. Amango àcisingiraga isirhe embere za Abimeleki, ayêméra amulibirhakwo anacîgendera.
- ² Nkola nakaz'ikuza Nyakasane ngasi mango, irenge lyâge lirhakantenga ekanwa.
- ³ Omurhima gwâni guje irenge muli Nyakasane, abanyi bayumve nabo basîme.
- ⁴ Mungwâse rhukuze Nyakasane, rhunagwâsanye izîno lyâge rhulihire enyanya.
- ⁵ Najîre aho nalongereza Nyakasane naye anyumvîrhiza, anankûla ebihamba byoshi emurhima.
- ⁶ Murhang'imulolakwo ninyu mushagaluke, n'enshonyi zimurhenge omu masù.
- ⁷ Lâba oku ow'obuligo ashuba ayâkûza, na Nyakasane ayumva amurhenza omu buligo.
- ⁸ Malahika wa Nyakasane anagwîsire ecirâlo aha burhambi bw'abayôboha Nyakasane, kulkûza anabalikûza.
- ⁹ Labuli mwabona oku Nyakasane abà mwinjâ, iragi lyâge omuntu omuyâkiraho
- ¹⁰ Mukazirhînya Nyakasane, mwe Batagatîfu bâge, bulyâl'abamukenga barhabulirwa na bici.

- 11 Abàli bagale bashubire ba buligo banakena, abashîbirira Nyakasane bôhe barhabulirwa na bici.
- 12 Bâmina, yishi muyumve, yishi mmuyigîrize okukenga Nyakasane.
- 13 Ndi olyâla orhonya akalamo? Ndi olyâla walonza ensiku lyo ahika oku binjâ?
- 14 Ocîke olulimi lwâwe oku bubî, ocinge akanwa kâwe oku nderho z'obulyâlya.
- 15 Oyâke amabî ojire aminjâ, olonze omurhûla onagukulikire.
- 16 Isù lya Nyakasane lirharhenga oku bashinganyanya, n'amarhwîri gâge gayôrha gali marhege galinga omulenge gwâbo.
- 17 Obusù bwa Nyakasane burhabà oku nkola-maligo, azizàze hano igulu ntâye ocizikengêrage.
- 18 Abashinganyanya bôhe bajà aho bayâkûza Nyakasane, naye abayumvirhiza anabakûla omu buhanya balimwo.
- 19 Nyakasane arhabà kuli n'emirhima eri burhè, emirhima ecîyunjuzize yo acungula.
- 20 Amahanya galuga oku muntu mushinganyanya, ci kwône Nyakasane anakaz'imulîkûza kuli go goshi.
- 21 Orhuvuha rhwâge rhwoshi kulanga arhulanga harhâvunikè ciru n'akaguma.
- 22 Omubî bubî bwâge bumuyîrha, n'oshomba omushinganyanya kuhanwa anahanwa.
- 23 Nyakasane yêne olîkûza abamushiga, na ntà buhane oku muntu oyâkira hali ye.

35

Omusengero gw'omuntu olibuzibwe

- ¹ Lwa Daudi.
Yâgirwa lwîsa bano badwîrhe bandwîsa, rhabâlira bano banshimbire.
- ² Yanka empenzi yâwe n'omushâbiro gwâwe, okanye ontabâle.
- ³ Ohume itumu abanshimbulwire bageremwo omusisi, obwîre omûka gwâni, erhi: «Nie kucira kwâwe».
- ⁴ Balya bashimbire omûka gwâni barhang'itumbaguza, enhonyi zibabumbe; Balyâla barhammirira marhî barhang'ishukira, enhonyi zibagwarhe.
- ⁵ Hano malahika wa Nyakasane akola abadwîrhe luminomino, bashube nka byâsi empûsi yayisha yayêhûla.
- ⁶ Hano malahika wa Nyakasane akola abadwîrhe luminomino, enjira yâbo ejemw'omwizimya n'obunterezi.
- ⁷ Bulyâla emirhego bantezire eri ya bumâma, n'omûka gwâni babîre baguhumbira enshinda oku bumâma.
- ⁸ Bamorhogerwa n'olufù barhanalîliri wâni! Mâshi bagwe omu murhego bàrhegaga bône banagwe omu mwîna bampumbîre mâshi!
- ⁹ Omurhima gwâni gwohe gwakaz'icishinga muli Nyakasane, gwakaz'icîtakîrira oburhabâle bwâge.
- ¹⁰ N'ebivuha byâni byoshi bikaz'iderha, mpu: «Yâgirwa ndi wakakuja omw'irhwe, we shugula engonyi omu nfune za ciri-misî,

we shugula omunyi n'omukenyi omu
nfunе z'owal'imunyaga!»

- 11 Nabona bàyinamuka abahamirizi badârhi,
bakaz'indôkereza ntanamanyiri.
- 12 Okunabajirira aminjà bôhe bangalulira amabî;
gwo mutula gukângwarhaga.
- 13 Erhi bàbâga balwâla niehe nanyambale
sunzu, ncîshalisagye nk'aha bwacéra obwo,
nsâlirage emurhima obwo ntaluse.
- 14 Nkaz'igenda ndi burhè aka oli omu mishîbo
y'omwîra wâge erhi ya mwene wâbo;
nnangende nyûnamirîze aka oli omu
mishîbo y'omuzîre wamuburhaga.
- 15 Bôhe erhi nabâga nka nadunga, banasîme,
balâlikanage obwo, banjire omu ihano,
banyâbuke banshûrhe. Bambambagule
burhahusa,
- 16 bakaz'ingeramwo bananshekera, n'okujegeza
amîno nie ntumire.
- 17 Yâgirwa mâshi, mbwîra nâni kasanzi kan-
ganaci wacîshinga oli ebulâbi? Kanya
olikûze omûka gwâni kuli ezi ngoromora,
ogushugule omu nyûnu z'ezi mpangaza.
- 18 Hano nkola nakuvuga omunkwa omu ndêko
y'abantu najà, omu karhî k'olubaga najà
hano nkola nakukuza.
- 19 Orhazigaga endyâlya zinshomba zamwemw-
erhwa, orhazigaga balya banshombera
obumâma bakemana n'amasù.
- 20 Kàli ciru barhaderha binwa biyêrekîre
omurhûla, bakabona omuntu ocîrhûlûlîre
hano igulu banamusingire amenge.

- 21 Banakaz'incuma n'akanwa banaderha, mpu:
«Hâco rhwacîbwînîre n'amâsù gîrhu
rhwêne!»
- 22 Obwînage obwo Waliha, omanye wankacihi-
lika, omanye wankacinja kuli.
- 23 Tulûka orhahunge, otulûke ondwîre, Yâgirwa
Nnâmahanga, Yâgirwa Muciza wâni, tulûkira luno
lubanja lwâni.
- 24 Oluntwîre Yâgirwa, kulya onayôrha oshin-
ganyanya, Nnâmahanga wâni mâshi orhazi-
gaga bankwâma!
- 25 Orhazigaga bacîshingira emurhima baderha,
mpu: «Ho rhwacilakiraga aho!» orhazi-
gaga bacîshinga, mpu: «Rhwamukabize!»
- 26 Balya bacîshinga bakayumva mpanyagîre, ba-
tumbaguze mâshi, enhonyi zibabumbe,
balya boshi bannimbira bacinyîgererakwo,
babumbwe n'ezamêmè.
- 27 Balya bandwîrakwo bôhe bacîshinge
banashagaluke, bayôrhe baderha, mpu:
«Nyakasane aganze orhabâla omwambali
mpu naye acîre».
- 28 Nalwo olulimi lwâni lukolaga lwakaz'imanyîsa
obushinganyanya bwâwe, luyimbe
n'irenge lyâwe bwaca-bwayira.

36

*Obwengehusi bw'omunya-byâha n'olukogo lwa
Nyamuzinda*

¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lwa mwambali
wa Nyamuzinda. Lwa Daudi.

- 2 Obubî kuderha budherha omu murhima gw'omuntu mubî; obwôba bwa Nyamuzinda burhamubà oku masù.
- 3 Bulyâla omurhima gwâge kulimîrhiza gumulimirhiza, mpu arhamanyaga obubî bwâge bwankanamushologorha.
- 4 Ebinwa birhenga ekanwa kaga ciru byône bya bwengûza, bibà bya bulyâlya, Okurhimanya n'okukola kwinjà arhacikuyishi.
- 5 Ajîre oku ncingo, bibî arhanya, ajire omu njira, enjira mbî yo ntonyi, obubî bwâge arhabuleka.
- 6 Yâgirwa wêhe olukogo lwâwe luhisire oku nkuba, oburhabêsha bwâwe buhumire oku bitù.
- 7 Obushinganyanya bwâwe kwo buli ak'entondo za Lungwè, okumany'itwa emmanja kwâwe kwo kuli nka muhengere gwa nyanja. We ciza abantu we ciza n'ebintu Nyamwagirwa.
- 8 Nnâmahanga mushâna oburhonyi bwâwe bwône! Barhâgaywa abâna b'abantu bakaz'iyâkira omu byûbi byâwe;
- 9 banakaz'ishêga oku mwandu gw'ebinja bibà omu mwâwe, bakola basûza obahêke aha nshalalo y'obununîrizi bwâwe.
- 10 Bulya nêci enshôko y'akalamo aha burhambi bwâwe ebà, n'akamole kâwe ko rhubonamwo obulangashane.
- 11 Abakugashâniza obabêze omu burhonyi bwâwe, n'abajira omurhima gushingânîne obabêze omu bushinganyanya bwa we.

- 12 Okugulu kw'omuntu mugayanyi irhondo kurhampikagakwo, n'okuboko kw'omunya-byâha irhondo kurhampumagakwo.
- 13 Lâba oku enkola-maligo oku idaho zikola ziri, zalundusire zirhanacilobôke.

37

Empingira mungo erhayêza

- ¹ Lwa Daudi.
 Orhahîraga okalubira banyankola-maligo, orhahîraga okayâgalwa n'abajira amabî.
- ² Bulya kula ebyâsi bihorhama kwo nabo bahorhama kula akâsi kayuma kwo nabo bânabè.
- ³ Wêhe okaz'icîkubagira Nyakasane onakaz'ijira aminjâ, lyo odêkerera hano igulu onayumve omurhûla
- ⁴ Obè wacîzigiriza muli Nyakasane, wabona oku akushobôza engalo omurhima gwâwe gusengîre.
- ⁵ Olangîse Nyakasane enjira zâwe, onacîkubagireye, wâbona ebi akola.
- ⁶ Wâbona oku alengeza obushinganyanya bwâwe nka kamole, n'okuyâza oyâzize akulengeze nka lya kalengerêre.
- ⁷ Orhûlûle muli Nyakasane onacîkubagireye kwône orhahîraga okalubira omuntu oli omu njira yâge yâge buzira kubà kurhi, omuntu ovunyengerera ebirhali byo.
- ⁸ Lekà okukunira, ocîke oburhè bukugwêrhe; orharûkûzagya: bulya buzinda byankan-abîha.

- 9 Bulyâla enkola-maligo kuhera zâhere abacîkubagira Nnâmahanga bôhe bo bayish'iryâ igulu.
- 10 Omubî hano kasanzi erhi arhaci hali, n'erhi wakalola aha anali, orhâmubone.
- 11 Abatûdu bo balya igulu baliryâ banayumve omurhûla munji-munji.
- 12 Omubî arhalongeza omwinjâ kalamo, arhana-mumirira marhî
- 13 Nyakasane kwo kugwîra amasheka, bulyâla amanyire oku olusiku lw'oyo luyishire.
- 14 Banyakola-maligo aha babîhira banakaz'iyômola engôrîho, bafôle n'omuherho, mpu lyo bahira omukenyi muhanya okw'idaho, bananige abantu bashimbire enjira nyinjâ.
- 15 Bône: engôrîho yâbo yo yanabarhungûla emirhima, n'amatumu gâbo oku madwî gabavunikira.
- 16 Ebinyi omushinganyanya afumbasire, byo bikulu oku binji binji by'encuku;
- 17 bulyâla amaboko g'encuku kuvunwa gâvunwe, abashinganyanya bôhe Nyakasane bayegemîre.
- 18 Nnâmahanga kushîbirira ashîbirira omûka gw'abantu nkana, omwîmo gwâbo kalamo k'ensiku n'amango.
- 19 Omu buhanya barhâyumve nshonyi, n'omu cizombo barhâbule bushalûka.
- 20 Endyâlya zôhe kuhera zâhere abashombanyi ba Nnâmahanga nabo kwo bâhungumuke ak'enshungulûlù y'ebulambo, kwo bâhirigirhe nka kula omugî guhirigirha.

- ²¹ Encuku echoza ci erhagalula, omushinganyanya
yêhe arhahimwa lukogo arhanahimwa
kuhâna.
- ²² Bulya yêhe abà ahâ obwangà, bo balya igulu,
n'abà ahehêrera kukubunguka bakubun-
guka.
- ²³ Nyakasane ye zibuhya ilabarha ly'omuntu, ye
rhonya n'igenda lyâge.
- ²⁴ Na ciru akahirima arhabêra oku idaho bulya
Nyakasane amugwêrhe okuboko.
- ²⁵ Nali murhò, nie oyu nkola mushosi,
ntasâg'ibona balekêrîre entagengwa,
ntasâg'ibona iburha lyâbo lyafâ cizômbo.
- ²⁶ Ngasi mango lukogo ebà na kuhoza echoza,
n'iburha lyâbo kugishwa lyâgishwe.
- ²⁷ Oleke okubî ojire okwinja, ly'oyôrha ohali en-
siku n'amango.
- ²⁸ Bulyâla Nyakasane ye ayôrha arhonya obushin-
ganyanya, arhakanalekêrera abacêse bâge.
- ²⁹ Abashinganyanya bo balya igulu, bo banal-
ibêrakwo ensiku n'amango.
- ³⁰ Akanwa k'omushinganyanya kurhimanya
karhimanya, n'olulimi lwâge lurhaderha
ebirhashinganini.
- ³¹ Irhegeko lya Nyakasane lirhamurhenga
emurhima, n'igenda lyâge lirhadandaba-
gana.
- ³² Encuku yôhe ebulâbi ekaz'ijà omushing-
ganyanya na kuyîrha ekaz'ilonza mpu
emuyîrhe.

- 33 Cikwône Nyakasane arhâmulekêrere omu nfuné zâyo, arhamutumuze olusiku lw'okutwa emmanja.
- 34 Okaz'icîkubagira Nyakasane onakaz'ishimba enjira zâge, akuyôlolola olye igulu, osheke obona oku enkola-maligo zahungumuka.
- 35 Nkola mbwîne endyâlya eminyire, yagandâza nka nduluma ya mpehema.
- 36 Erhi nshub'igera erhi erhacihali, nti nnonza, lêrhaga!
- 37 Orhang'ilola omuntu mwinjâ, olâbe enta-gengwa, mulume nkana osiga enfula.
- 38 Enkola-maligo bushugunu zâgende endyâlya nshuzo zânafe.
- 39 Abashinganyanya Nyakasane balolerakwo obucire bwâbo, yène ye lwâkiro lwâbo omu mango g'embaka.
- 40 Nyakasane kurhabâla akaz'irhabâla abashin-ganyanya, kulikûza akaz'ibalikûza oku babisha n'okubacinga kulibo, bulya ba-muyâkireho.

38

Omusengero gw'omunya-byâha oli burhè

- ¹ Lulanga. Lwa Daudi. Lwa kukengêza.
- ² Yâgirwa, orhantumuzagya omu burhè bwâwe, orhankalihiraga omu mutula gwâwe,
- ³ Bulyâla emyampi yâwe yacinyîgwisiremwo n'okuboko kwâwe kwamponîrekwo.
- ⁴ Ntâ bwinjâ amagala gâni gacirikwo nanaku-gayisize, ntâ kuzibuha orhuvuha rhwâni rhwacizibuha nanagomire.

- 5 Obubî bwâni nêci bundenzire bulî, kwo bunzi-dohîre nka mushoko muzirho.
- 6 Ebibande byâni bidwîrhe byahulula byanahûsa, erhi kuhwinjagala kwâni kurhuma.
- 7 Nagombire, nayûnama nayûnamiriza; nalegerera ndi omu mishîbo.
- 8 Ensiko zâni kwo zikola ziri nka buhya bwa muliro, na ntaho amagala garhandya.
- 9 Najîrage nayûnama, omutula guli bunyîrha; nandwîrhe nalaka erhi kukungula kw'omurhima gwâni kurhuma.
- 10 Yâgirwa, ebi nalakiraga omu masù gâwe biri, n'omulenge gwâni ogubwîne.
- 11 Omurhima gurhaciri gwâni, emisî yâni yansizire omu marhabi, ciru n'obubone bw'amasù gâni bwantibire.
- 12 Abirhu n'abîra bâni badwîrhe bayâka akafinjo kâni; abâlungwe bâni nabo barhadwirhi bandirâna.
- 13 Balya balingûza omûka gwâni bantezire emirhego, balya barhannongeza kalamo badwîrhe bampigira, banadwîrhe balegerera basinga amenge.
- 14 Niehe kwo nacîbêrire nka wa bihuli, ntadwîrhi nayumva, kwo nnandi nka kaduma ko karhashagala.
- 15 Kwo nashubire nka muntu orhumva, ye rhana-jira kushuza ankashuza.
- 16 Yâgirwa, nêci, wêne ncîkubagîre; wêne wanyumva, Yâgirwa, Nyamuzinda wâni.
- 17 Kwo ndesire, nti: «Barhamwemwerhagwa nie ntuma; barhacitakiraga babona okugulu kwâni kwarherera»

- 18 Bulya ndi buhirima, n'oburhè burhantenga emurhima.
- 19 Obubî bwâni niehe ncîyâzize kulibwo; n'ecâha câni co cinjizire mutula.
- 20 Ci balya banshombera obusha bali badârhi, n'abarhambonakwo guli mwandu.
- 21 Balyâla bangalulira amabî oku minjà mbajirira, banyabwîre kulya kubà niehe njira nyinjà nshimbire.
- 22 Nyamwagirwa, orhandekéreraga; orhanjâga kûlî, Nyamuzinda wâni.
- 23 Okanye, ontabâle, Yâgirwa, we kucira kwâni.

39

Omulenge n'omusengero gw'omulwâla oli bufâ

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lw'e Yedutuni. Lulanga Lwa Daudi.
- 2 Kwo nadesire nti: «Ka nsêze enjira zâni, olulimi lwâni lwakanahabuka; nti narhang'ishuba oku kanwa kâni, obu encuku endi omu malanga.»
- 3 Nahulika, namerha, ci lêrhaga! Amababale gâbâ kudarhabala gadarhabala.
- 4 Omurhima gundi omu nda gwabà kudûrhulala gudurhubala; okurhanya kwarhuma gwazûkamwo omuliro kwo kudumûka olulimi Lwâni lwadumûsire.
- 5 Nti: «Yâgirwa mbwîra ngahi mpekkire, nti mbwîra ensiku zâni ziri nyanganaci. nânî mmanyé oku ndi ntâye.»
- 6 Ensiku zâni wazijizire za makoro abirhi, n'okulama kwâni kuli nka ntâkwo omu

masù gâwe, ngasi muntu kwo anali nka
mûka kwône.

- ⁷ Ngasi muntu kugera agera nka cizunguzungu,
kwo ahirigirha nka mûka, anarhema
analundike ci arhishi ndi wâbihabwe!
- ⁸ Bindi bici nacilonza, Yâgirwa? Omurhima gwâni
wêne gucikubagîre.
- ⁹ Ondîkûzagye oku ngasi bubî bwâni, orhanazi-
gaga nâgwa omu masheka g'idâga
- ¹⁰ Kuhulika nali mpulisire, ntabumbwîre kanwa,
bulya wêne wanjiraga.
- ¹¹ Onkûlagekwo eyi mibambu yâwe,: empîmbo
z'okuboko kwâwe zambozize.
- ¹² Okuhanaohan'omuntu kunarhume ayinjiha;
kunalundugurhe ebi omuntu arhonya kula
ennundo ekolera omurhi.
- ¹³ Yâgirwa, oyumve omusengero gwâni
oyumvîrhize omulenge gwâni, orhabâga
nka wa bihuli nandwîrhe nabanda
olujamu.
- Bulyâla ndi cigolo aha oli, ndi mubalama aka
bashakulûza boshi.
- ¹⁴ Orhang'ibà wankûlakwo amasù, mbè nka
nayîsa, mbul'icîgendera ntengeho!

40

*Munkwa oku mwandu gw'aminjà Nyamuzinda
ajirira abamulangâlira*

¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lwa Daudi. Lu-
luga.

² Mushâna nali nnangâlîre, nnalinnangalîre
Nyakasane, naye olya okasinga ayunama,
ayumvîrhiza omulenge gwâni.

- ³ Ankûla omu kuzimu, anshâyûla, ayimanza am-agulu gâni oku ibuye, azibuhya ilabarpa lyâni.
- ⁴ Anampira olwimbo luhyâhya ekanwa: Iwimbo lwa kuyimbira Nyamuzinda wîrhu. Banji bâbona bayôbôhe, banacîkubagire Nyakasane nabo.
- ⁵ Ali w'iragi omuntu ocîkubagira Nyakasane, omuntu orhayêrekera emunda abagashâniza ebiremwa bali, n'emunda abanywesi bali.
- ⁶ Ebi wajizire, Yâgirwa Nyamuzinda wîrhu, guli mwandu: ebisômerîne n'ebi olonza okurhujirira nagwo mwandu, mushâna orhajîbwa omu irhwe.
- Erhi nankalonza okubiderha n'okubirhondêreza, buli bujangija, nanga birhankaganjwa.
- ⁷ Orhalonzagya nterekêro orhanalonzagya ntûlo, ci kwône wanfukûla amarhwîri. Orhahûnaga nterekwa orhanahûnaga nterekêro oku byâha:
- ⁸ Go mango nadesire, nti niono nyishire. Nie bayandikire omu citabu cibunge.
- ⁹ «Mpu njire obulonza bwâwe, Nyamuzinda wâni, n'irhegeko lyâwe oku murhima limba.»
- ¹⁰ Obushinganyanya bwâwe nabumanyîsa aha balume akanwa kâni ntakashubakwo nâwe wêne orhahabiri Muciza.
- ¹¹ Obushinganyanya bwâwe ntabufilikaga emurhima gwâni, oburhabêsha bwâwe n'oburhabâle bwâwe nabuganîrira abandi, nacîtakirira n'oburhabêsha bwâwe omu ngabo y'abantu.

- 12 We mbwîzire, Yâgirwa, omanyé wantaza oku lukogo lwâwe, oburhonyi n'oburhabêsha bwâwe bukaz'iyôrha bunnanga.
- 13 Bulyâla ngosirwe n'ebibî: kuganja kutuka; obubî bwâni bwanzonzire: ciru ntacibona. obwo bubî bwo bunji kulusha emviri zindi okw'irhwe, n'omurhima gurhaciri gwâni.
- 14 Yâgirwa, orhahakanaga, ondîkûze; Yâgirwa, okanye ontabâle!
- 15 Léro enshonyi zibagwarhe babulabule balya boshi banninga mpu bankûlemw'omûka. Bayêgûke enshonyi zibabumbe, balya bacîshingira okuhanyagala kwâni.
- 16 Zibabumbe basômerwe balya bakaz'iderha mpu tumirha tumirha!
- 17 Bôhe balya bakulonza, bacîshinge banasîme muli we; na balya bakulingakwo oburhabâle, bakaz'iyôrha baderha mpu Nyakasane aganze!
- 18 Niehe ndi mukenyi nnandi muhanya! Câba Nyakasane arhahimwa kunshîbirira. Nyamuzinda wâni, obiduhe mâshi!

41

Omusengero gw'omulwâla olekêrîwe

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lulanga. Lwa Daudi.
- ² Ali muny'iragi omuntu oshîbirira omukenyi n'orhagwêrhi hyâge; Nyakasane amuciza olusiku lubî.
- ³ Nyakasane àmulanga, àmulekeramw'omûka, amuhè n'iragi hanw'igulu, arhàmuyôhe omu lîno ly'ababisha.

- ⁴ Nyakasane àyisha al'imurhabâla oku ncingo alwâlira, amurhenzemwo endwâla yoshi.
- ⁵ Niehe kwo ndesire, nti: «Yâgirwa mâshi ombabâlire, oncize bulya nakubîhîre!»
- ⁶ Abashombanyi bâni banakaz'inderhera kubî, mpu: «Mangaci afâ, mpu mangaci izîno lyâge lyaherêrekera?»
- ⁷ Hakajira owayîsh'intangula naye busha anaderha: omurhima gwâge gunagende guhagirine bubî, erhi ahika embuga agwîre aderhaderha.
- ⁸ Balya banshomba boshi erhi bahika baguma bagwîre bampurana, bagerêrezagye ebibî kuli nie obwo, mpu:
- ⁹ «Kafinjo kadârhi bamulozire», mpu: «Y'oyo ogwîshîre, arhakacifà azûsire aho».
- ¹⁰ Ciru n'omwîra nali ncîkubagîre, oyu rhwakazâg'ishangîra mugati muguma, naye ampîre ebinioko.
- ¹¹ Wêhe Yâgirwa mâshi, onfè lukogo, onzûse ahâla ntang'ibayêreka nânî.
- ¹² Nâmanya oku bwenêne ontónya, bano mbona omushombanyi arhâcicîshinga.
- ¹³ Nâni onjire nyôrhe ndi mutaraga, onampire omu masù gâwe mbêremwo ensiku n'amango.
- ¹⁴ Ayâgirwe Nyamuzinda w'Israheli, ayâgirwe emyâka n'emyâka. Amen! Amen!

42

Iralà ly'okubona Nyamuzinda omu ka-Nyamuzinda

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lwimbo lwa Nyigîrizo. Lwa bene Kore.
- ² Kulyâla akashafu kacîfinja ecikunguzo c'olwîshi, kwo omurhima gwâni gudwîrhe gwak-wifinja, Nnâmahanga.
- ³ Omurhima gwâni gugwerhwe n'enyôrha ya Nyamuzinda, ya Nyamuzinda ozîne, mangaci nabona enjira ndole oku busù bwa Nyamuzinda?
- ⁴ Emirenge lwo lukola lwîko lw'omûshi n'obudufu. Erhi bacimbwîra bwacà bwayira, mpu: «Ngahi Nyamuzinda wâwe aligi?»
- ⁵ Nankengêre nyumve omurhima gundwîrî'omu nda, nankengêre oku nabonaga nakananda omu bandi, oku nabonaga nabarhang'aha ka-Nyamuzinda, omu cihogêro c'omwîshingo n'obukuze, omu kafurhè k'olusiku lukulu.
- ⁶ Murhima gwâni carhuma warhoga, carhuma wandwîrira omu nda? Cîkubagire Nnâmahanga bulya nkala nashub'imukuza, ye kucira kw'obusù bwâni ye na Nyamuzinda wâni!
- ⁷ Omurhima gwandwîrîre omu nda, bwo buno nkukengêrîre eno munda e Yordani n'e Hermoni, oku hirhando hya Misarhi.
- ⁸ Emunda izibyo liyakûza eryâbo omu karhî k'enshalalo zâwe, amîshi gâwe,

ag'enshalalo n'ag'omulaba, gangezire aha ntonda y'irhwe.

- 9 Nyakasane arhankarhang'injira oyu ashobôza oku burhonyi bwâge, buno bw'omûshi, lêro nanalâla namuyimbira, nkuze Nnâmahanga wampâga akalamo kâni.
- 10 Mbwîzirage Nnâmahanga, nti: «Kabuye kâni ci wanyibagira mâshi?» nti: «Cirhumirage nieki nagenda ndi burhè?» nti: «Cirhumirage nieki ababisha bambuza buhunga?»
- 11 Ndwîrhe nayumva narhoga enjingo ababisha erhi banacinjacira, erhi banacinkangula, mpu: «Ngahigi Nyamuzinda wâwe aligi?»
- 12 Murhima gwâni carhuma warhoga, carhuma wandwîririra omu nda? Cîkubagire Nnâmahanga, bulya nkola nashub'imukuza, ye kucira kw'obusù bwâni, ye na Nyamuzinda wâni.

43

lralà ly'okuj'omu ka-Nyamuzinda

- 1 Ontwîre olubanja, Nnâmahanga, ondêrhore nyâze eyo mihera, onandîkûzekwo erya ndyâlya y'ecishungu.
- 2 Bulya Nnâmahanga, we buzibu bwâni; cirhumire wanyôza? Cirhumire nciumva ogu mutula gw'akushimbwa n'omubisha?
- 3 Orhume obumoleke bwâwe n'oburhabêsha bwâwe, byo byandusa binyêrek'enjira, byo byampisa oku ntondo yâwe ntagatîfu n'omu birâlo byâwe.

- ⁴ Njâge aha ìbuye lyâ Nyamuzinda obwo aha burhambi bwa Nyamuzinda orhumâ nasîma nanshagaluke. Nkuzagye Nyamuzinda obwo, mmanule olulanga nkuzemwo Nyamuzinda wâni.
- ⁵ Murhima gwâni, carhuma warhoga? Carhuma wandwîrira omu nda? Cîkubagire Nnâmahanga: niono nkola nashub'imukuza, ye bucire bw'obusù bwâni, ye na Nyamuzinda wâni.

44

Omulenge gw'olubaga lwîshogwa.

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lwimbo lwa Nyigîrizo. Lwa bene Korè.
- ² Nnâmahanga, rhwaciyumvîrhîre n'amarhwîri gîrhu, ba larha bàrhubwîzire ebi wakozire amango gâbo, omu nsiku zâli burhanzi.
- ³ Wêne erhi ôbà wamâhulusa amashanja n'okuboko kwâwe, wabayanka bôhe wàbagwika butûdu; walasa amashanja wabashagalusa bôhe.
- ⁴ N'eci cihugo arhalî muherho gwâbo gwabahîreco, arhanalî kuboko kwâbo kwabacizize, ci kuboko kwâwe, kulyo kwâwe n'okuca kw'obusù bwâwe, bulyâla orhàhimagwa kubarhonya.
- ⁵ We Mwâmi nshiga, we Nyamuzinda wâni, we wahimiraga Yakôbo.
- ⁶ Buhashe bwâwe rhwakwamagamwo abashombanyi bîrhu, buzibu bwâwe rhwahinagagamwo abâli barhurhêzire.

- ⁷ Arhali muherho gwâni nàli ncîkubagîre arhanali ngôrho yâni yangalukire.
- ⁸ Ci wêne warhulikûzize oku babisha, wanabulabuza balya bâli barhushombire.
- ⁹ Nnâmahanga rhwakazâg'icîtakîrira mûshi na budufu, n'izîno lyâwe rhurhâhwaga rhurhàlikuza.
- ¹⁰ Alà lêro bunø! warhulekêrîre wanarhubonesa nshonyi, ciru orhaciderha mpu warhabâla mwen'emirhwe y'abalwî bîrhu.
- ¹¹ We warhumire rhwayâka ababisha, kwarhuma abashombanyi barhushokôla barhama.
- ¹² Kwo warhuhânyire nka bibuzi byaj'ibâgwa, wanarhushandâza omu karhî k'amashanja.
- ¹³ Kuguza waguzize olubaga lwâwe, waluguza obusha, ciru ntâ bunguke wakûzire mw'obwo burhunzi.
- ¹⁴ We warhumire rhwajâcirwa n'abâlûngwe bîrhu, abayûbaka haguma nîrhu barhushekera nk'aha bwacêraga.
- ¹⁵ Warhujizire lwimbo omu karhî k'amashanja, ebindi bihugo byarhugayire byàrhalusa.
- ¹⁶ Obubî bwâni burhacidwîrhi bwantenga emalanga, n'obusù bwâni enshonyi zabubumbire.
- ¹⁷ Ezo nshonyi zidwirhwe n'olya wakaz'injâcira n'okungayîsa, ye dwîrhe okwo omushombanyi, omubisha.
- ¹⁸ Ebyôla byoshi birhurhogîrekwo n'obwo rhurhakuyibagiraga, rhurhavunaga eciragâne câwe.

- 19 N'obwo omurhima gwîrhu gurhashubiraga
enyuma n'amagulu gîrhu garhalekaga en-
jira yâwe.
- 20 Wanabul'irhutuntumira omu bulumba
ba banyambwe, n'okurhubululirakwo
omwizimya.
- 21 Rhuciyibagiraga izîno lyâwe Nyamuzinda
wîrhu, rhukanayinamulira amaboko
emunda nyamuzinda w'abandi ali;
- 22 ka kuhaba Nyamuzinda ankahabire ye yishi
ebifulike omu murhima?
- 23 Ci rhwono badwîrhage banigûza erhi we
rhuma, rhwono badwîrhe bagereka nka
ezaj'ibâgwa.
- 24 Zûka, Nyakasane, cirhumire wahunga? Ozûke,
omanye wankanarhukabulira ensiku
n'amango!
- 25 Cankarhuma wafulika obusù bwâwe, onayiba-
gira obulagîrire n'amalibuko gîrhu?
- 26 Omurhima gwîrhu bagugombize baguhira
okw'idaho, enda yîrhu nayo okw'idaho eri.
- 27 Oyimuke orhurhabâle, n'olukogo lwâwe
lurhume warhulikûza.

45

*Lwimbo lwa kuyimbira Mwâmi-Mushîgwa ye
Masiha*

¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lwa kuzihirwa
oku «Liliya». Lwa bene Korè. Lwimbo lwa
buzigire.

- ² Omurhima gwâni gukola gwarhengamwo
ebinwa bilengehe, nkola nayimbira
mwâmi ehimbo hyâni; olulimi lumba

- ekanwa mugera gwa muntu oyîsh'iyandika duba.
- 3 Omu baburhwa n'abantu w'oyo olushire abandi busole: obwinjà bàbuyansire babubulagira oku kanwa kâwe: okwo kwarhuma Nyamuzinda akugisha oku myâka n'emyâka.
- 4 Yanka engôrho yâwe oyihire oku lurhungu, Ciri-misî, yanka obukulu n'obwinjà bwâwe obicûkane.
- 5 Ofôle onagende otamîre oku ndogomi, okanye oj'ilwîra oburhabêsha n'obushinganyanya: okulyo kwâwe bwinjà kufôla.
- 6 Emyampi yâwe erhahimwa bwôji; wabona oku amashanja gàyisha gal'ikushiga, n'abashomba mwâmi barhibe omurhima.
- 7 Entebe yâwe Nnâmahanga, ho ebà ensiku n'amango, akarhi kâwe k'obwâmi kabà ka bushinganyanya.
- 8 Orhahimwa kurhonya obushinganyanya, orhanakwîrirwa bulyâlya, Nyamuzinda wâwe akushîga amavurha g'enshagali wêne omu binyu.
- 9 Emyambalo yâwe edwîrhe yabaya bwinjinjà nka nshangi, obukù na nka bubâni n'omu burhwâli bwâwe buyûbake n'ihembe, ennanga zidumûsire zinakushagalusize.
- 10 Abaluzi-nyere bashûbûzinye mpu bayish'ikuyankirira, makambà aha kulyo kwâwe ayîmanzire, arhwinjire n'amasholo g'e Hofiri.
- 11 Mwâli wâni yumva nkubwîre, alole bwinjà onarhege okurhwiri; orhacikengêraga

ab'emwinyu, orhacikengêraga n'enyumpa
ya sho.

- 12 Wâbona oku mwâmi àyâgalwa n'iranga lyâwe:
ye kola nnawinyu; omushige bwinjâ.
- 13 Wâbona oku abantu b'e Tiri bâyisha n'entûlo;
n'abagale b'omu cihugo bâyish'ilonza
okurhona emund'oli.
- 14 Mucîlange, mwâli wa mwâmi oyôla oyishire:
mwinjâ mwinjâ! Emishangi ayambîrhe ya
masholo.
- 15 Bâmuhêkera mwâmi n'emishangi yâge
y'obutonè-butonè, abâbo banyere
bamukunjûsirekwo, bakudwîrhîrebo nabo.
- 16 Bayisha bayimba banacishinga, bâbo
bamâshesherera omu bwâmi.
- 17 Bagala bâwe bo bâyîsh'iyyîma omu bya
bashakulûza bâwe; wêne we wânabayîmika babè
barhegesi b'igulu lyoshi.
- 18 Izîno lyâwe nâlibwîra amâburhwa n'amâburhwa,
kurhume amashanja gakukuza omu
myâka n'emyâka.

46

Nyamuzinda ali haguma nîrhu

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lwa bene Korè.
Oku izù ly'abanyere bashugi. Lwimbo.
- 2 Nnâmahanga ye lwâkiro na buzibu bwîrhu,
àyerekaniре omu ntambala oku yêne Mu-
garuka.
- 3 Co cirhuma rhurhanajuguma ciru igulu lyanka-
jamwo ehivango, entondo zicirhimba omu
karhî k'enyanja.

- ⁴ Amîshi g'omu nyanja ganabira gashube bwâlike, entondo zanajegera erhi muhuku gwa mîshi gurhuma. (Nyakasane w'emirhwe ali haguma nîrhu, ye mulanzi orhulanga, Nyamuzinda wa Yakôbo).
- ⁵ Enyîshi-nyîshi zo ziyingihya olugo lwa Nyamuzinda, zo zishagalusa ecirâlo citagatîfu c'Ow'Enyanya bwenêne.
- ⁶ Nnâmahanga ali omu karhî k'olugo lwâge, lurhâhuligane, Nnâmahanga yêne aluhalira kurhenga sêzi lukula arhanda.
- ⁷ Amashanja gajà aho gâci huma omw'isù, amâmi gâgeramwo omusisi, Lero izù lyâge lyâkungula, igulu lyâhwera aha nshi.
- ⁸ Nyakasane w'emirhwe ali haguma nîrhu, ye mulanzi orhulanga, Nyamuzinda wa Yakôbo.
- ⁹ Mukanye mubone ebi Nyamuzinda àkozire, muyishe mubone eby'okurhangâza ajijire kuno igulu.
- ¹⁰ Ajire aho afunga amalwa oku igulu lyoshi, avuna emiherho, avuna amatumu, n'empenzi azidûlika muliro.
- ¹¹ Lekeragi aho: mumanye oku niene nie Nyamuzinda, nie nkulire amashanja nie nkulire n'igulu.
- ¹² Nyakasane w'emirhwe ali haguma nîrhu, ye mulanzi orhulanga, Nyamuzinda wa Yakôbo

47

Nyamuzinda Mwâmi w'Israheli n'ow'igulu lyoshi

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lwa bene Korè. Lulanga.
- ² Mwe mashanja mweshi, mukome akagasha mucîtakîre Nyamuzinda n'enshagadu.
- ³ Bulya Nyakasane w'enyanja arhajîbwa omw'irhwe, ye Mwâmi Nn'amahanga goshi.
- ⁴ Ayansire amashanja agahira idako lîrhu, agayandaza burhaba aha magulu gîrhu.
- ⁵ Yêne acîshoga ishwa rhwayimamwo, ishwa omurhonyi wâge Yakôbo akazâg'icîtakîrira.
- ⁶ Nnâmahanga oyo warherema omu karhî k'oruhuhababo, Nyakasane oyo wasôka emishekera yashekeza.
- ⁷ Muzihire Nnâmahanga, muzihe, muzihe; muzihire Nnawîrhu, muzihe, muzihe!
- ⁸ Bulyâla Nyamuzinda, ye Mwâmi w'igulu lyoshi lyoshi, mumuzihire olulanga.
- ⁹ Nyamuzinda ye wârhegeka amashanja goshi, Nyamuzinda oyôla otamîre oku ntebe yâge ntagatîfu.
- ¹⁰ Abaluzi ba ngasi ishanja batamîre aha ngombe, batamîre boshi n'ishanja lya Abrahamu.
Abaluzi ba ngasi ishanja boshi banali bagula ba Nyamuzinda, ali w'enyanja bwenêne.

48

Siyoni, ntondo ya Nyamuzinda

- ¹ Lwimbo. Lulanga. Lwa bene Korè.

- 2 Nyakasane mushâna ali mukulu, akwânîne
bamukuze bwenêne omu lugo lwa Nyamuzinda wîrhu.
- 3 Entondo yâge ntagatîfu hibà hirhondo hilushire
ezindi, abà mushagalusa w'igulu lyoshi.
Entondo ya Siyoni yo ntebe ya Nyamuzinda, Iwo lugo lw'omwâmi mukulu.
- 4 Nyamuzinda àyerakanîre omu lugo lwâge oku
analî lwâkiro lw'okunali.
- 5 Lâba oku abâmi bâli bamâhuluzanya
banarhabâlira caligumiza.
- 6 Oku bànabona ntya bafuduka, bashandabana
bakûla idârhi.
- 7 Entemu yabashamula, balwâla ebihamba
ak'owalwâla emikero
- 8 Gashuba manywanywa nka kula empûsi
yâhubuka ebushoshôkerô bw'izûba
eshangula amârho g'e Tarsi.
- 9 Oku rhwabwîragwa kwo rhwayishirig'ibona,
omu lugo lwa Nyamuzinda wîrhu,
omu lugo lwa Nyakasane Nn'emirhwé
Nyakasane àluzibuhize mpu lusêre ensiku
n'amango.
- 10 Yâgirwa Nnâmahanga, rhunakaz'ikengêra
olukogo lwâwe omu ngombe yâwe.
- 11 Irene lyâwe Nyamwagirwa, lihumîre
ah'irhwêrhwè ly'igulu ak'Izîno lyâwe.
- Okulyo kwâwe kuyunjwîre bushinganyanya:
- 12 entondo ya Siyoni ecîzigerize, n'abanyere b'omu
Yûda bacitakîre obushinganyanya bwâwe
omu kutwa emmanja.
- 13 Muj'izunguluka Siyoni mubone, mumugere
omu marhambi munaganje enkingi zâge,

- ¹⁴ mulolêreze enkûta zâge, musingirize na ngasi nkingi eyâkirwamwo, lyo muhash'ibwîra abâna bâburhwa, erhi:
¹⁵ «Nyamuzinda oyo mutyo», erhi: «Nyamuzinda wîrhu ho abâ ensiku n'amango, yêne ye mungere orhuyâbula kuhika olw'okufâ».

49

Obufâ-nshuzo bw'ebirugu

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lwa bene Korè. Lulanga.
² Muyumve guno mwe mashanja mweshi, murhege okurhwiri mwe mubà okw'igulu mweshi.
³ Barhwâli mweshi ninyu bantu kwône, mwe bagale ninyu bakenyi.
⁴ Akanwa kâni binwa bya bugula kaderha, n'omurhima gwâni bya burhimanya gwak-engêra.
⁵ Nkola nayanka okurhwiri kwâni nkurhege omugani, nyante omusi gw'olulanga nyimbirekwo omugani gwâni.
⁶ Cici cankarhuma najuguma amango ensiku ziri mbî? Cici cankarhuma nadirhimana nka ngosirwe n'empingira-mungo.
⁷ Zira zicikubagira obuhirhi bwâzo, zinacîkunge obunji b'ebi zijira?
⁸ N'obwo omuntu arhacîcungula yêne, emwa Nyamuzinda omuntu arhacîhânakwo ncungulà:
⁹ Okufungira omûka gw'omuntu kurhali hôfi, na ntâkwo gwafungirwe lwoshi,

- 10 omuntu alarne arhaluse ensiku, alame burhafà.
- 11 Bulyâla omuntu anabone abagula bagabe ebirugu, abone abahwinja n'amadâga nago gafè, abone boshi, ebirugu byâbo babisigîre bandi bandi;
- 12 Enshinda zishubâge zo nyumpa babêramwo ensiku n'amango, n'obwobihugo binji bal'ihière amazîno gâbo!
- 13 Nanga ntà muntu walamire omu buhirhi: omuntu anashushîne n'ebintu byo birhengamw'omûka.
- 14 Yo njira y'abacîbikakwo omurhima eyo, kwo banafà ntyo abalimbira omugisho bàburhanagwa.
- 15 Kwo bahêkwa ekuzimu ak'ezaj'ibâgwa, lufù lubayâbula na bashinganyanya babarhegeka.
- 16 Niehe Nyamuzinda ekuzimu âyîsh'inkûla, bu-lyâla kurhôla âyîsh'intôla.
- 17 Irhondo okabona omuntu ahirhire orhayôbohaga, irhondo okabona eby'omu mwâge byaluga orhayôbohaga;
- 18 bulya olusiku afâ arhaciÿikire kantu ciru n'akaguma, n'obuhirhi bwâge burhâmuluse omu kuzimu.
- 19 Ciru akabà amango àli acizîne àcîbwîzire ebinwa binjà, mpu: «abandi bakusîma obûla ocîkômbire wêne»,
- 20 kurhârhume arhaja omu balinda-mboho, balya barhakacifâ bàbwîne akamole.
- 21 Omuntu ohirhîre buzira kurhimanya, anashushîne n'ebintu by'okubâgwa.

50

Oburherekêre busîmîsa Nnâmahanga

¹ Lulanga. Lwa Azafi.

Nyakasane Nnâmahanga adesire akanwa analâlika igulu lyoshi, kurhenga ebushoshôkero bw'izûba kuhika ebuzikiro bwalyo.

- ² Nyamuzinda abalagazize kurhenga e Siyonî, ntondo yâge nyinjinjâ.
- ³ Nyamuzinda wîrhu oyôla oyishire: arhâbule buderha akanwa. Ntakanjirwa w'omuliro amushokolîre, ayisha ayôkera, n'empûsi emugosire yayisha yakola akal'ibala.
- ⁴ Amâlâlika amalunga amâlâlika n'idaho, bulyâla akola atwîr'olubaga lwâge olubanja.
- ⁵ Mpu: «mpamagaliri abemêzi bâni, mpamagaliri balya bànywânaga nâni bulya barherekêra.»
- ⁶ Amalunga gamanyîsa oku olubanja bwinjâ lutûbirwe: bulyâla Nyamuzinda yêne olutwire.
- ⁷ Mpu: «lubaga lwâni yumva nkubwîre, mpu: Israheli nkola nakushobeka: niene nie Nyamubâho, nie Nyamuzinda wâwe.
- ⁸ Arhali nterekêro zâwe zo otumwîrekwo, bulyâla embâgwa zâwe zirhantenga omu masù.
- ⁹ Ntâzigè akanina k'omu mwâwe, ntâyêmère n'enganda-buzi z'omu busô bwâwe.
- ¹⁰ Ensimba z'omu muzirhu zoshi zâni, n'ebintu biyâbukira omu malambo gâni birhanka-ganjwa.
- ¹¹ Ntâ kanyunyi kabalala mpabire, na ngasi hiton-degera omu ishwa hyoshi mpimanyire.

- 12 Nka kwàli kushalika ntankakubwîzire bulyâla amahanga goshi gâni na ngasi bimuli byoshi byâni.
- 13 Ka nkulîra binyama bya mpanzi, nîsi erhi kwo bàkubwizire mpu nywa mwamba gwa bihebe?
- 14 Okaz'ibâgira Nnâmahanga enterekêro y'okumukuza, onakaz'ijuha Nnâmahanga endagâno omulaganya.
- 15 N'olusiku wânabe ogwêrhwe n'omutula onanyâkûze, wâbona oku nakulîkûza onankenge.»
- 16 Enkola-maligo nayo kwo Nyamuzinda ayibwîzire, erhi: «cirhuma obwîra abandi amarhegeko gâni, cirhuma ebinwa by'endagâno yâni birhakurhenga ekanwa,
- 17 we muntu wakengulaga ihano lyâni, wanajugucira ebinwa byâni kulî nâwe?
- 18 Erhi wabonaga ecishambo onakanye ociluse, erhi wabonaga abantu b'ebishungu erhi wamâbona abinyu.
- 19 Akanwa kâwe wakaz'ikalîkira oku bibî, n'olulimi lwâwe lurhâhimagwa kulyâlyanya.
- 20 Erhi wajâga oku rukiko erhi na mwene winyu ohêrhekwo, erhi na mwâna nyoko aburha oli bonêsa nshonyi.
- 21 K'obè wajijire ntyo nnampulike? Ka kwo omanyire mpu ndi akâwe? Nakuyagiriza njalabulire byoshi omu masù gâwe.
- 22 Rhangi muyumve kuno, mwe mukaz'iyibagira Nyamuzinda, rhangi muyumve kuno

bakanajira abà nâgwârha babule
câgalukira.

- ²³ Ye nsîmîsa omuntu obâga enterekêro y'okunkuza, n'omuntu oshimba enjira nnungêdu ye nayêreka oku Nyamuzinda kuciza aciza.»

51

Ombêre obwonjo, Yâgirwa Nyamuzinda

¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lulanga. Lwa Daudi.

² Amango omulêbi Natani àjaga emunda Daudi ali kulya kubà anacîhemwîre kuli Betiseba.

³ Yâgirwa Nyamuzinda ombabalire, obwonjo bwâwe burhumire.

⁴ Omu lukogo lwâwe lunji, ozâze ecâha câni.

⁵ Bulyâla ntababiri obubî bwâni, ngasi mango ecâha câni cindi omu masù.

⁶ Wêne nagomire, Nyamwagirwa, ebiri bibî omu masù gâwe nabijizire. Ntyo oli murhon-dekezi omu buciranuzi bwâwe, oli mutwî w'emmanja mwimâna.

⁷ Okengêre oku naburhagwa omu bubî, omu câha nayâlalagwa omu nda ya nyâmà.

⁸ Omurhima gw'omuntu w'okuli gwo gukusîmîsa, omu ndubi y'omurhima gwâni mw'onyigîriziza obumanye.

⁹ Ewe Nyakasane onkangûle lyo ncà, onshuke mbè mwêru nka lubula.

¹⁰ Nyumve obusîme n'omwîshingo, amavuha gâli gavungunyusire garhambe.

¹¹ Orhalolaga obubî bwâni, ebyâha byâni byoshi obizâze.

- ¹² Mâshi Nyamuzinda, omurhima gwâni oguleme buhyâhya ompiremwo iroho lihyâhya onalizibuhye.
- ¹³ Orhantenzagy'emalanga gâwe, orhanyagaga omûka gwâwe Mutagatîfu.
- ¹⁴ Ongalulire obushaguluke bw'obuyôkozi bwâwe, ompè omurhima gw'entwâli.
- ¹⁵ Nyêreke abagoma enjira zâwe, n'abanya-byâha bagaluk'emund'oli.
- ¹⁶ Ondîkûze oku buhane bw'omukò, Nyakasane Muyôkozi wâni, olulimi lwâni lukayimba oburhonekezi bwâwe.
- ¹⁷ Onshwêkûle akanwa Nyakasane, olulimi lwâni lukâderha irenge lyâwe.
- ¹⁸ Bulya enterekêro erhakusîmîsa, n'erhi nankakubâgira orhankayêmera.
- ¹⁹ Enterekêro yâni, Yâgirwa, guli murhima gwadwa mukò, omurhima gwarhanya gunavungunyusire, orhankagukabulira, Nyakasane.
- ²⁰ Omu bwinjâ bwâwe, okengêre Siyonî, Muhamyi, oshub'iyûbaka olugo lwa Yeruzalemu.
- ²¹ Lyoki wankayankirira enterekêro zirhegesirwe, entûlo n'embâgwa ya nsirîra, lyoki bankarherekêra ebimasha oku luhêro lwâwe.

52

Okutwa olubanja lw'omulenzi

- ¹ Gwarhi omukulu w'abimbiza. Nyigîrizo. Za Daudi.
- ² Amango Dwege w'e Edomu àyishig'ibwîra Saulu, erhi: «Daudi ajîre omu mwa Abimeleki».

- 3 Kurhi okwo walimbira obubî, wâni cikala-nshonyi?
- 4 Ngasi mango erhi na bubî warhânya, obulijira olulimi lwôji nka lugembe, nyankola-maligo.
- 5 Amabi g'orhonya oku minjà, obunywesi bw'oyumva orhonyize oku iderha linja!
- 6 Ebinwa bibi orhabikubwakwo, kanywesi!
- 7 Okwôla kwârhuma Nyamuzinda akushâba buyumpa, akushugule budundu, kwârhuma akubarhûla omu cihugo, akumânyule oku igulu ly'abazîne.
- 8 Abashinganyanya bamubona
bageremw'omusisi, oku bundi
bamukwame, mpu:
- 9 «Y'oyo omwîra winyu wàbulaga bwajira Nyamuzinda lwakiro lwâge: akaz'icîkubagira obunji bw'ebirugu byâge, akaz'ilimbira ebyâha byâge!»
- 10 Niehe kwo ndi nka muzêtî gujininira omu ka-Nyamuzinda; olukogo lwa Nnâmahanga lwo ncíkubagira ensiku n'amango.
- 11 Nakaz'ikukuza ensiku zoshi bulya wakozire, nakaz'ikuza izîno lyâwe omu masù g'abarhonyi bâwe, bulya liri linja.

53

Obuhwinja bw'omuntu olahira Nyamuzinda

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Oku ndwâla. Lwimbo. Lwa Daudi.
- ² Omuhwinja anaderhe, erhi: «Nyamuzinda arhabâ!» Bâhabusire, bàjizire eby'okugayîsa, ntâye ojira aminjà.

- ³ Kurheng'enyanya Nyamuzinda asinzize ababurhwa n'abantu arole erhi abonamwo omuntu w'obwenge amulongereza.
- ⁴ Boshi bâherîre haguma, boshi bâsherîre; ntâye ojira aminjâ ciru n'omuguma!
- ⁵ Ewe! k'abajira amabî barhayengeha, bala bashanshanyula omulala gwâni nka kula balya omugati? Ka barhashenga Nyamubâho?
- ⁶ Banîre omushunzi, n'obwo ntâbyo bibayôbohize, bulya Nyamuzinda ashandâza ebivuha bya balya balikugosire; enhonyi zâbabumbire, bulya Nyamuzinda anabakabulîre boshi.
- ⁷ Lêro ndi walêrhera Israheli obucire bwarhenga e Siyoni? Hano Nyamuzinda agalula emира z'omulala gwâge Yakôbo âshagaluka, Israheli asîme.

54

Izù lyayâkûza Nyamuzinda Mucîranuzi

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Oku nzihwa z'emisî. Nyigîrizo. Za Daudi.
- ² Amango abantu b'e Zif bâlibwîra Saulu, mpu: «Ka Daudi arhali e mwîrhu acîfulisire obu?»
- ³ Mâshi Nyamuzinda oncize n'izîno lyâwe mâshi, ontwîre nâni luno lubanja oku buhashe bwâwe.
- ⁴ Yâgirwa Nyamuzinda mâshi, yumvîrhiza omusengero gwâni, rhega okurhwiri oyumve ebinwa byâni.

- ⁵ Kulya kubà balya bacîgenza banyandûsirekwo,
balya b'ecikalarhu nabo banshimbire mpu ban-
tenzemw'omûka.
- ⁶ Awa, Nnâmahanga oyûla oli ntabâla, Nyakasane
ye Nyamwegemerwa w'omûka gwâni.
- ⁷ Abashombanyi bâni orhangibayêrekeza
obuhanya n'oku bwinjâ bwâwe,
Nyamuzinda obashâbe buyumpa.
- ⁸ Nnonzize nkurhûle enterekêro, nnangashânize
izîno lyâwe, Nyakasane, bulya liri linjâ.
- ⁹ Kulya kubà lyândikûzize oku ngasi mbaka,
nanabwîne oku abashombanyi bâni
bacôcoboka n'enshonyi.

55

Omusengero gw'odwîrhe alibuzibwa

- ¹ Oku mukulu w'abimbiza. Oku nzihwa y'emirya.
Nyigîrizo. Za Daudi.
- ² Nyamuzinda mâshi, rhega okurhwiri oyumve
omusengero gwâni, orhanagayaga izù
ly'okuyinginga kwâni,
- ³ ci onyumve onayumvîrhize. Omutula gwan-
jegezize, nanayumvîrhe bangurumana:
- ⁴ izù ly'omubisha lirhumire, lwôho lw'omuntu
mubî lurhumire. Kulya kubà badwîrhe
bambarhuza amabî, banadwîrhe
bansongera n'omutula gwoshi.
- ⁵ Omurhima gundi omu nda bagulyagusize,
n'ebihamba by'olufù byamponirekwo.
- ⁶ Obwôba n'omusisi byantanzir'ekà, najugumire
narhalusa.
- ⁷ Ndigi, nti: «Owampà amashala nka ngûkù,
nanabalala nj'icirhamûkira ».

- ⁸ Nanayâkira kulî, nj'ibêra omu mpinga.
- ⁹ Nanayirukira nalonza aha nacibundika, aha nayâkira empûsi n'omulaba.
- ¹⁰ Orhang'ibashandabanya mâshi Nyamwagirwa, orhang'iberûla endimi zâbo: mbwîne obu oku entambala n'ennongwè byarhurhanzir'ekà.
- ¹¹ Mûshi na budufu erhi kukeya byakeya oku lugo, obuhanya nabwo haguma n'amalibuko, byagwîsiremwo ecirâlo omu karhî k'olugo;
- ¹² nayo emirhego yagwisirwe omu karhî kâlwo, murhâkala buhagwe murhâkala na bu-lyâya.
- ¹³ Acibâga mwanzi wanjâciraga, nankanahulisire kwône, Acibâga muntu onshomba wanyishagakwo, nankanayâsire nj'icîfulikaye.
- ¹⁴ Ci wêhe wâni: Kâli rhwembi rhwâkulaga, rhwayinjibana rhwanakômerana wâni!
- ¹⁵ Omuntu nabonaga rhwanunirwa n'ecinyabuguma, rhwacûka kuguma omu ka-Nyamuzinda omu kafurhè k'olukulu wâni!
- ¹⁶ Baborhogerwa na wa-lufù wâni, babocôcôber'ekuzimu banazîne, obûla bahandisize obulyâya omu mwa bâbwè, babutamaza omu karhî kâbo!
- ¹⁷ Niehe Nnâmahanga ye nayâkûza, Nyakasane ye wandîkûza
- ¹⁸ Sêzi, ebijingo n'omûshi, nkaz'ilaka nnandakûle, ayumve omulenge gwâni.

- ¹⁹ Omûka gwâni ye waguyôkola aguhebe omu murhûla, agulîkûze oku babisha bulya abanshombire bali banji.
- ²⁰ Nnâmahanga ayumva kурhenga ensiku n'amango. kàli bôhe obu barhagokôla.
- ²¹ Bôhe banakaz'irikira oyu babà boshi okuboko, ngasi muguma muli bo kushube kuciyandûlira ecihangó.
- ²² Obusù bwâge bunabè bulushire amakafè kuyengûla, erhi n'omurhima gwâge bya ntambala gulimwo. Ebimwa byâge binabè bilushire amavurha bulembu, erhi zinali ngôrho bugôrro.
- ²³ Emmanja zâwe ozihengulire Nyakasane, wâbona oku akurhamûla: ntà mango akaleka omushinganyanya alwâla enzungulira.
- ²⁴ Nnâmahanga obabulindike omu nyenga y'olufù; ebishumûsi n'endyâlya birhahikè ciru omu karhî k'ensiku zâbyo, ci niehe we ncîkubagîre.

56

Ntà mango omwemézi ahuligane

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. «Ak'engûkù y'omu mirhi y'ihanga». Lwa Daudi. N'izù linyinyi. Amango Daudi àbaga amâgwârhirwa e Gati n'Abafilistini.
- ² Ombè lukogo mâshi Nnâmahanga, niono bahizire okw'idaho, badwîrhe bamvulindika burhahusa, nieshi bajirire manywanywa.

- 3 Babisha abo badwîrhe bandabarha ntyo burhahusa, banali banji banji abadwîrhe bandwîsa.
- 4 Yâgirwa, we bà enyanya, wêne ncîkubagîre, olusiku entemu yânshamula.
- 5 Ndagâno ya Nyamuzinda eno nâcîtakîrira muli ye, Nyamuzinda oyu ncîkubagîre: ntà bwôba bungwérhe: kurhi zanjira engonyi?
- 6 Badwîrhe balegerera bampurana, enkengêro zâbo nie zishimbire, zirhânnongeza oburhali buhanya.
- 7 Erhi bayish'ibugânana, bagwîke emirhego, igenda lyâni balij'ebulâbi, balonze oku bakankûlamw'omûka.
- 8 Nyamuzinda mâshi, obalengere oku bubî bwâbo bunakwânîne, orhang'iluba oher'embaga.
- 9 Emihanda bângézagyamwo erhi bandibirhakwo orhayihabiri; n'emirenge nalasire bulya omu hirembe hyâwe eri migunje: k'arhali mulya hitabu hyâwe eri miyandike?
- 10 Amango nkakuyâkûza, ago mango lyo aban-shomba bâshukira; mmanyire bwinjâ oku Nyamuzinda nie âlwîra.
- 11 Ndagâno ya Nyamuzinda eno nâcîtakîrira muli ye.
- 12 Nyamuzinda oyu ncîkubagîre: ntà bwôba bungwérhe: kurhi zânjira engonyi?
- 13 Ciryâ ciragâne nakulaganyagya Nnâmahanga, co cino cingwérhe, nkolaga nalîka enterekêro z'okukukuza:
- 14 Nabwîne walîkûza omûka gwâni oku lufù, n'amagulu gâni, oku gali gakola mpu garhereze, wagagalukira, mpu lyo

nkaz'ikananda omu ka-Nyamuzinda, omu bumoleke bw'abazîne.

57

Okucikubagira Nyakasane omu karhî k'ababisha

¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. N'izù lisungunu. Ya Daudi. Kwo eyimbwa aka «Shukira orhashâbe». Ayizihaga amango àyâkiraga Saulu omu lwâla.

² Ombè lukogo, mâshi Nyamuzinda, ombè nâni lukogo, bulya w'ono omurhima gwâni guyâkîreho. omu cihôho c'ebiyûbi byâwe munôla nyâkîre, nti obu buhanya burhang'ihuba.

³ Ye nyâkûzize Nnâmahanga ôbà enyanya bwenêne, Ye nyâkûzize Nyamuzinda oyôrha onkûla omu kubî,

⁴ nti arhumize kurbeng'empingu, andîkûze, n'aba banshimbulwîre arhag'ibabonêsa nshonyi. Nyamuzinda arhume enshôkano zâge n'oburhabêsha bwâge mâshi!

⁵ Omu karhî k'entale muno ntamîre omu karhî ka zirya zishanshanyula abahanya, Amîno gâzo nderhage obwoji bw'itumu n'obw'empiru! olulimi lwâzo ngôrho nnûbule.

⁶ Nyamuzinda mâshi, orhang'ibà nka wacîyerekanira oku nyanya z'amalunga irenge lyâwe balibone omw'igulu lyoshi.

⁷ Bayansire bântega omulabarha: omûka gwâni baguhorhaza; bampumbira enyenga balya bakayigwamwo.

- 8 Càba omurhima gwâni guli muzibu, Nyamwagirwa, omurhima gwâni gurhahombagana; nkola nakuyimbira nnankuzihire.
- 9 Tulûka murhima gwâni; tulûka lulanga lwâni, tulûka nzenze yâni, nkola natula obuce buzûke.
- 10 Nakukuza omu karhî k'amashanja, Nyamwagirwa, nakuzihira olulanga omu karhî k'ab'ekulî.
- 11 Bulyâla olukogo lwâwe lunji lunji luhisire emalunga oburhabêsha bwâwe nabo buhisire oku nkuba.
- 12 Nyamuzinda mâshi, orhang'ibà nka waciyerekanira oku nyanya z'amalunga irenge lyâwe balibone omu igulu lyoshi.

58

Omucîranuzi w'abacîranuzi b'en'igulu

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Luzihwa aka «omanye washâba». N'izù linyinyi. Ya Daudi.
- 2 Ka mmanja munatwa obu mwe bagale? Ka murhalyâlyanya nka mwazitwa obu, mwe bashamuka?
- 3 Câba obulyâlya mwêhe emurhima mubujirira, n'enfune zinyu zirhamîra oburhali bu-lyâlya omw'igulu.
- 4 Emihera eburhwa enali mihera, kuburhanwa eburhanwa okuhabuka kwâyo, erhaderha n'oburhali bunywesi.
- 5 Olulimi luyibâ ekanwa kwo lulangabuka nka lwa njoka, amanjokà-njokà emihera emeshera kwo gayôrha aka ag'empiri y'ebihuli, yo ekaz'ifuka amarhwîri,

- 6 mpu yankanayumva izù ly'abàshâsirwe enjoka, balya bazihira enjoka zidogêre.
- 7 Nnâmahanga mâshi, ohungumule eyo mihera amîno gayiri ekanwa, oshangule ebijigo by'ezo mpangaza, mâshi Nyakasane.
- 8 Bashandâle nka mîshi gahona oku ntuli, bakaderha mpu balîka omwampi gubè nka kuno bagutûmba.
- 9 Bagende ak'ecishomgambeba, co cija cajonga bunjirà-njirà. Bagere nka cimomano ca muntu, co cigera cirhanabonaga izûba.
- 10 Enyungu zinyu mâshi, oku zirhaciyumva idûrhu ly'olurhadu, zimanyulwe n'idûrhu ly'empûsi.
- 11 Omushinganyanya acishinge abona encuku zahanwa, ahulire n'igâ omu mukò gw'endyâlya.
- 12 N'abantu baderhe, mpu: «Nêci oluhembo lw'abashinganyanya ho lubà», mpu: «Nêci ho Nyamuzinda otw'emmanja z'igulu abâ».

59

Ondîkûze oku bashombanyi bakali

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Luyimbwa aka «Shukira orhashâbe». Lwa Daudi. N'izù linyinyi. Amango Saulu arhumaga abantu mpu baj'ilanga enyumpa ya Daudi, mpu bamunige.
- 2 Nkûla muno nfuné z'abashombanyi bâni, ncinga kuli aba banshimbire, mâshi Nnâmahanga.
- 3 Ondîkûze kw'ezi nkola-maligo onandîkûze kw'ezi nkunda-mukò.

- 4 Niono barhezire busimba, niono nshimbirwe n'abadârhi.
- 5 Ndi ntyo Yâgirwa, ntà câha, na ntà kubî kundimwo ntadesiri nti najira kulebe kurhumire banshimbire ntya.
- 6 Tulûka okanye ocîbonere, Muciza w'emirhwe, Nyamuzinda w'Israheli, otulûke ohane ezo nkulira-lubala, ezo ncuku lêro orhazibérâga bwonjo.
- 7 Erhi byayîsh'ibà bijingo, banayisha bâmoka nka bibwa, bajè bahulahula omu lugo.
- 8 Kandi bâbo barhengamwo, bijâci byône bibali ekanwa, mpu: «Ndi wayumva?»
- 9 Wêhe Nyakasane kusheka odwîrhe washeka, kushekera oyôrha oshekera enkulira-lubala.
- 10 We buzibu bwâni, we nalolakwo, bulya Nnâmahanga, wêne we Iwâkiro Iwâni.
- 11 We Nyamuzinda wâni we na lukogo ncîkubagira, Nnâmahanga oyîshe ontabâle, okolere abashombanyi bâni buligo, nsîme.
- 12 Obanigûze mâshi Nnâmahanga, bankanashubîrira babè bo bakoler'olubaga lwâwe buligo, obashandâze n'emisî yâwe obahire okw'idaho, Nyamwagirwa we mpenzi yîrhu.
- 13 Ecâha câbo, binali bîra binwa bibarhenga ekanwa, bahanirwe ivuzi lyâbo n'okulogorha kwâbo.
- 14 Otulumukirwe bahere, baherêrekere barhaci-habâga abantu boshi bamanye oku Nyamuzinda ye rhegeka omu ca Yakôbo, n'omu igulu lyoshi aha litanga n'aha liramuka.

- 15 Erhi byayîsh'ibà bijingo banajè bamoka nka bibwa, bajè bahulahula omu lugo.
- 16 Bajè bahulahula balonza ehi bâlya, bakabà barhayigusiri bajâge omu mulenge obwo!
- 17 Niehe kuyimba nayimba obuzibu bwâwe, buca sêzi ncítakîre olukogo lwâwe, bulya washubire lwâkiro lwâni, washuba lubungo mbungiramwo olusiku ndi mutula.
- 18 We buzibu bwâni we nânalolakwo, bulya Nnâmahanga, we lwâkiro lwâni, we na Muciza wâni.

60

Omusengero enyuma ly'okuhimana omu kabanda ka Nyamunyu

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Luzihwa aka «Bwâso bwîrhegeko». N'izù linyinyi. Ya Daudi. Oku kuyigîriza.
- ² Amango Daudi arhêra Aramu Naharayimu bona Aramu w'e Soba, n'erhi Yowabu àrhabâluka amâyûs'ihimira Edomu omu kabanda ka Nyamunyu, bantu bihumbi ikumi na bibirhi
- ³ Nyamuzinda kulikirira oku warhulikirîre wanarhuvunira amatumu, kuluba oku warhulubîre, orhugalukirage mâshi mâshi.
- ⁴ Igulu walishakanyize lyahahanyuka, ofumagye obubere bwalyo bulya kudunga lidwîrhe lyadunga.
- ⁵ Olubaga lwâwe walukolîre ebizibu mushâna idivayi lya kudungadunga walunywesize.

- 6 Abakurhînya kukema wabakemire, mpu bayâke omwampi.
- 7 Orhurhabâlage wêne n'okuboko kwâwe, lyo abarhonyi bâwe balobôka, onarhuyumve.
- 8 Nyamuzinda erhi ali omu ngombe yâge, erhi: «Nkola nayimuka nj'igaba Siyoni, n'olubanda lwa Sukoti ndugabire bandi».
- 9 Erhi: «Ishwa lya Galadi libà lyâni n'erya Menashè kwo na kwo, Efrayimu yêhe yo mpenzi y'irhwe lyâni na Yûda bwo bwâmi bwâni.
- 10 Mowabu lwo lwôgero ncîkalabiramwo, Edomu yêhe namugera oku lwêru lw'enda, na Filistiya nâmuhima kano kânya.»
- 11 Lêro ndi wakampisa omu lugo luzibu? Ndi wakampisa cingana e Edomu wâni.
- 12 Nnâmahanga, kâli we warhucinagizagya wâni? Kâli orhadwîrhi wahuluka okarhabâla mwe n'abalwî bîrhu!
- 13 Mâshi mâshi orhurhabâle kw'oyu mubisha, bulyâla okurhabâlwa n'abantu kuli kwa busha.
- 14 Rhwakola emyônè oku burhabâle bwa Nnâmahanga yêne ye wajonjaga abashombanyi bîrhu.

61

Omusengero gw'olulizîbwe

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Oku nzihwa z'emisî. Lwa Daudi.
- 2 Oyumve guno mulenge gwâni mâshi Nnâmahanga, orhege guno musengero gwâni amarhwîri.

- 3 Ndwîrhe nakubirikira na ndi ekulî, bulyâla amagala gandîre. Ondengereze okw'ibuye onampè obuluhûkiro.
- 4 Wêne we lwâkiro lwâni we n'ibuye ncîfulikaho nka nshimbirwe n'omubisha.
- 5 Kurhi nankabona nabêra omu mwâwe ensiku zoshi, mbone nyâkîre omu lukangà lw'ebiyûbi byâwe wâni!
- 6 Nnâmahanga, nêci wayumvirhize omusengero gwâni, wanshabôzize akashambala abakenga izîno lyâwe bashobôla.
- 7 Ensiku za mwâmi ozihirekwo ezindi, emyâka yâge eyumânane n'ey'owamayâlusa kanji kanjî.
- 8 Ayôrhe arhegeka omu masù ga Nyamuzinda, omurhumîre oburhonyi n'obudahemuka bikaz'imulanga.
- 9 Nyimbirage izîno lyâwe obwo nnanyûkirize emihigo yâni bwaca bwayira.

62

Nyamuzinda yêne bulangâlire

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Luyimbwa aka Yedutuni. Lulanga. Lwa Daudi.
- 2 Okurhûla kw'omurhima gwâni anali muli Nnâmahanga mwône okucira kwâni erhi ye.
- 3 Yêne ye Kabuye kâni, ye bucire bwâni, ye na lwâkiro lwâni: nânî nkola nie ntagagajwa.
- 4 Mangaci mwaleka okukâhamira oku muntu, n'okumushimba mweshi mpu mumukube, nka kula bakuba olugurhu lugombire, nîsi erhi côgo cikoyire?

- 5 Emugamba nshonîre yo badwîrhe balonza bammanule, obunywesi go masheka basheka, Owayumva mpu bwinjâ badwîrhe baderha, n'okuziga kutulagula badwîrhe batulagula emurhima.
- 6 Murhima gwâni, muli Nnâmahanga mwône waluhûkira, bulyâla ebi olangâlîre yêne wâkuhisakwobyo.
- 7 Yêne ye Kabuye kâni, ye na kucira kwâni, ye na lwâkiro lwâni: nâni nkola nie nttagagajwa.
- 8 Aha burhambi bwa Nyamuzinda ho nacirira ho nânajire irenge, Ye Kabuye-Buzibu bwâni, yêne ye lwâkiro lwâni.
- 9 Mwe balume, kaz'imucikubagire Nnâmahanga ngasi mango, kaz'imumuhirekwo omurhima: Nyamuzinda lwo lwâkiro lwîru.
- 10 Bene-Adamu gunabà mufula bufula, babà banywesi ababurhwa n'abantu. Erhi bankashonera oku munzâni, boshi haguma banayanguha kulusha omufula.
- 11 Murhahiraga mukalimbira emisî, murhahiraga mukacikubagira eby'obuhagwe, ebirugu, ciru byankaluga, murhahiraga mukabihirakw'omurhima.
- 12 Nnâmahanga adesire akanwa nakayumvamwo bibirhi: «Nnâmahanga ye Nn'obuhashe,
- 13 n'oku we Nn'oburhonyi Nyamwagirwa, bulya we gabira ngasi muntu nk'oku ebijiro byâge binakwânîne!»

63

Omwîfinjo gw'okubona Nyamuzinda

- ¹ Lulanga. Lwa Daudi. Amango àli omu irungu lyâ Yûda.
- ² Nnâmahanga we Nyamuzinda wâni, w'ono ndwîrhe nalongereza. Nyôrha yâwe omurhima gwâni gwalwâla, ndwîrhe nakwifinja nieshi nieshi nka kul'idaho lyûmu licifinja amîshi bwenêne.
- ³ Nkulolekwo omu bwâmi bwâwe, mbone bulya buhashe bwâwe n'irenge lyâwe.
- ⁴ Okurhona emund'oli kulushire obuzîne, akanwa kâni kakukuze là.
- ⁵ Oku nciyîs'omûka erhi kugashâniza nnankugashâniza, nalengereza amaboko emund'oli okukuza izîno lyâwe.
- ⁶ Omurhima gwâni gudendêze obwo ak'owalyag'ey'amashushi, n'akanwa kâni kayunjule mwishîngó kanakukuze.
- ⁷ Erhi nacikukengera nangwishîre, obudufu bunakule erhi wêne nakengêra.
- ⁸ Bulya néci washubire mufungizi wâni, n'omu byûbi byâwe nuno ndwîrhe nacîshingira.
- ⁹ Omurhima gwâni gukwishwekìrekwo; n'okulyo kwâwe kwo nyegemîre
- ¹⁰ Balya badwîrhe balonza okumpeza, bajè omuw'idaho kuli kulî.
- ¹¹ Engôrho ebamîme, ebibwa bibashêge,
- ¹² Mwâmi yêhe Nnâmahanga acítakîra; ngasi muntu ocítakîra Nyamuzinda kukuzibwa anakuzibwa, bulya akanwa kaderha ebibî kuhumbârhala kanahumbârhala.

64

Enkola-maligo zimanye aha zafumira Nyamuzinda

- 1 Oku mukulu w'abimbiza. Lulanga. Lwa Daudi.
- 2 Yumva omulenge gwâni, mâshi Nnâmahanga, kulaka kuno ndimwo. orhenze ebihamba bindi emirhima.
- 3 Oncinge okw'ihano ly'ababî, n'oku kavulindi ka zira nkola-maligo.
- 4 Kwo zirhyaza olulimi nka ngôrho, kwo zimeshera ebinwa bibî nka kula zirîka mwampi.
- 5 Zo zira nkola-maligo zikaz'icîfulika mpu ziyâgaze omuhanya, mpu zimuyûbûke zimuyâgaze, zirhânababale bici.
- 6 Obubî lusima zibujíra, bwifulikwè zilâlira okurhega emirhego, mpu: «Ka hali owârhubone?»
- 7 Enkola-maligo bibî zigerereza, kufulika zikaz'ifulika enkengêro zikengire. Nêci wâni, omurhima gwa bene nyenga!
- 8 Ohumbe kwône, Nyamuzinda azirikiramwo emyampi, zifuduuke zamâyagalika.
- 9 Lulimi lwâbo lwâbaheze, ngasi yêshi wâbalolekwo, okw'idaho ânameshere.
- 10 Ikola lya Nyamuzinda boshi balirhînya banalikuze, ebijiro byâge byoshi byâhizâna.
- 11 Omushinganyanya kucîshinga acîshinga anashamambire Nyakasane; n'ab'omurhima nkana boshi, irenge bâja.

65

Olwimbo lw'okuvuga omunkwa

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lwa Daudi. Lwimbo.
- ² Nyamwagirwa, nêci kukwânnîne bakuyimbire omu Siyoni, banayûkirize omulagi bâkulaganyagya.
- ³ Bulyâla abakusengera, kuyumvîrhiza obayumvirhiza. N'emund'oli yo ngasi muntu ayêrekîre, erhi byâha byâge birhuma.
- ⁴ Ebyâha bîrhu byàrhuhizire okw'idaho, câba wâbirhenza.
- ⁵ Omuntu ocîshoga okanamuheka, erhi muny'iragi, omu côgo câwe aj'ibêra. Rhwalya rhuyigurhe ebinja by'omu mwâwe, rhuyigurhe obwimâna bw'engombe yâwe.
- ⁶ Warhuyumvirhîze omu bushinganyanya bwâwe, wanarhuyêrekakwo n'ebimanyiso bisômerîne, Nyamuzinda, Mufungizi wîrhu, Mwîkubagirwa w'enyanja z'ekulî, n'ow'amahanga goshi.
- ⁷ We gwîka entondo n'okuboko kwâwe, we komekera n'obuhashe bwoshi.
- ⁸ We Cirhûza-nyanja, Cirhûza-mulaba, Cirhûza-kadugundu-ka-bantu.
- ⁹ Ab'emahanga omu bihamba bali, erhi bisômerîne byâwe birhuma; ab'ebushoshôkero n'ab'ebuzikiro bw'izûba, boshi omu mwishingo bali.

- 10 Igulu walirhandwîre, walidômera lyagala; olwîshi lwa Nyamuzinda luyunjwîre, wabayégîze emyâka yâbo.
- 11 Wadômera endike wakoma amalongo, wali-bombêza n'enkuba wanagisha emyâka yamuli.
- 12 Omwâka waguhîre aminjâ gâwe: aha wagera erhi na mugisho.
- 13 Amalambo g'omu irungu kuhulula gahulula migezi, n'entondo omwîshingo gwazi-zonzire.
- 14 Amalambo gayunjwîre masô, emmanda zirhâbonè bwikizo n'engano! ecihôgero n'enyimbo, mpu: «Rhw'oyo, murhuyumve!»

66

Okuvuga omunkwa kw'olubaga lwoshi.

¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lwimbo. Lulanga.

Mukuze Nyamuzinda mwe bihugo mweshi.

² Muyimbe irenge lyâge, mumukuze oku bâyige.

³ Mubwîre Nnâmahanga, mpu: «Emikolo yâwe eri ya kurhangâza!» mpu: «Okuluga kw'obuhashe bwâwe, kunarhume abashombanyi bâwe bayish'ikushiga.»

⁴ Igulu lyoshi likugashânize linakuyimbire, izîno lyâwe liyimbwe omw'igulu lyoshi.

⁵ Mukanye mubone ebi Nyamuzinda àkozire, biri bya kurhangâza ebi àjizire omu karhî k'àbàbusirwe!

- 6 Enyanja ayihindula yashub'idaho lyûmu,
bayikir'olwîshi n'amagulu burhajoma:
rhucítakîre ye là.
- 7 Buhashe bwâge arhegekamwo ensiku
n'amango; isù lyâge lirharhenga
oku bantu b'ihangâ: mpu abagoma
bankanatulumukirwa.
- 8 Mukuze Nyamuzinda wîrhu mwe mub'ihanga,
- 9 Ye warhuhiraga obuzîne omu mûka, arhanazi-
gaga okugulu kwîrhu kwahabuka.
- 10 Nêci Nnâmahanga kurhangula warhurhangu-
laga, cîko warhurhanguliremwo nka kula
barhangula amarhale.
- 11 Warhukulukuliza omu murhego,
wanarhushwêkera omuzigo muzirho omu
cibunu.
- 12 Waleka barhugera oku marhwe, rhwagera
omu muliro rhwagera n'omu mîshi, ci wêhe
washub'irhuhà obuluhûkiro.
- 13 Nkolaga nahika omu mwâwe n'enterekêro,
ntang'ikurhûla emihigo yâni.
- 14 Eryâla akanwa kâni kànalîkaga, eryâla
kàkulaganyagya amango nali mpanyagîre.
- 15 Nterekêro za bibuzi bitwedu nakurhûla,
haguma n'omusingu gwa luganda-buzè:
mpanzi nakubàgira haguma n'empene
z'ebihebe.
- 16 Mwe mukenga Nyamuzinda mweshi mukanye
muyumve, mukanye mmurhondêreze ebi
àjirîre iroho lyâni!
- 17 naj'aho namuyâkûza n'aka kanwa kâni, na-
musengera n'olululimi lundi ekanwa.

- 18 Omurhima gwâni nka gwâli gwa ndyâlya, Nyakasane arhàkanyumvîrhîze.
- 19 Ci kwo biri: Nyakasane anyumvîrhize: izù ly'omusengero gwâni alirhega okurhiwiri.
- 20 Nyamuzinda ayâgirwe mâshi, erhi mbona arhakengwîri omusengero gwâni, erhi mbona arhahengulîri olukogo lwage kulî kulî nânî.

67

Omusengero gw'olubaga nka lwamâyus'isârûla emyâka

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Oku nzihwa z'emisi. Lulanga. Lwimbo.
- 2 Nyakasane Nyamuzinda arhubabalire anarhugishe, arhumolekere n'obusù burhulwîre.
- 3 Abantu boshi bamanye enjira zâwe, n'amashanja goshi gamanye obucunguzi bwâwe.
- 4 Igulu lyoshi likukuze linakuvuge omunkwa, Yâgirwa Nnâmahanga; igulu lyoshi likukuze linakuvuge omunkwa.
- 5 Amashanja goshi gasime ganacîshinge, bulya oyishi cîranulir'abantu n'oburhondekezi; bulya we Mwâmi w'amashanja g'en'igulu.
- 6 Igulu lyoshi likukuze linakuvuge omunkwa, Yâgirwa Nnâmahanga; igulu lyoshi likukuze linakuvuge omunkwa.
- 7 Obudaka bwayezire emburho; Nnâmahanga Nyamuzinda wîrhu ye rhuhà omugisho.
- 8 Nyamuzinda arhugishe, n'amahanga goshi gamurhinye en'igulu.

68

Olugendo lunene kurhenga e Mîsiri kuhika e Siyoni

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lulanga. Lwimbo. Lwa Daudi.
- ² Nnâmahanga amâyîmuka, abashombanyi bâge bamâgenda emihanda erhabugânana, abamushomba bamâyâka obusù bwâge.
- ³ Kwo bashandîre kulyâla omugî gushandâla, kulyâla omuhomo gujonga, kwo abanya-byâha bahwêrîre omu masù ga Nyamuzinda.
- ⁴ Abashinganyanya bôhe omu masheka bali, kushagaluka bashagalukire omu masù ga Nnâmahanga, kucîshinga badwîrhe bacîshinga bwenêne.
- ⁵ Muyimbire Nnâmahanga, muzihire izîno lyâge olulanga, mukwâbire owarhenga omw'irungu enjira, izîno lyâge ye Nyakasane: musâmire omu masù gâge.
- ⁶ Yène ye îshe w'enfûzi, ye mufungizi w'abakana, Nyamuzinda mwo abêra omw'idubiro lyâge.
- ⁷ Nyamuzinda ye yûbakira akahumba, ye hisa empira omu ciyêzire: bagoma bône ayûbasa okw'idaho lyûmu.
- ⁸ Nnâmahanga, bulya agenda oshokolîre olubaga lwâwe, bulya olugerana omu mpinga,
- ⁹ idaho lyàgeramwo omusisi n'amalunga gàdubulira enkuba embere za Nnâmahanga. Sînayi ageramwo ogwa nyegenye omu

- kubona Nyamuzinda, Nnâmahanga
w'Israheli.
- 10 Ishanja lyâwe Nnâmahanga, walirhumira
enkuba y'akalume, n'amango lyàli
buholoka walihà emisî.
- 11 N'obusò bwâwe bwayâbukira muli eco ci-
hugo wali obikîre omukenyi, obûla oyinjiha
Nnâmahanga.
- 12 Nnâmahanga abîre nk'aderha akanwa,
n'engabo ya baganda mbala-mwanzi
erhali nyi.
- 13 Abâmi n'abalwî bâbo bâkûla idârhi, bàyâka. Em-
buguma zàsigala ekâ zagabâna ebi abalwî
bâshokôлага.
- 14 Oku mudwîrhe mwahûmûkira omu
lugo lw'ebintu, ebyûbi by'engûkù
byakaz'ilabuka nka cûma, n'amashala
gâyo gakaz'ilabuka nka masholo.
- 15 Oku Ogala-byoshi adwîrhe ashandâza abâmi,
enkuba y'olubula yàmanukira oku ntondo
ya Salomoni.
- 16 Eyôrha ebà y'Ow'Enyanya entondo ya Bashani,
ziyôrha zibà za ntuli entondo za Bashani.
- 17 Mwe birhondo by'entuli, cici cirhumire
mwayâgalwa n'entondo Nyamuzinda
àcîshozire mpu ayûbakekwo? Eyi àcîshozire
mpu abêrekwo ensiku zoshi?
- 18 Engâlè za Nyamuzinda bihumbi n'ebihumbi,
Nyakasane amâbunguluka oku Siyonî,
amâ'omw'idubiro lyâge.
- 19 Nyakasane okola warheremera oku nyanya,
wahêkakwo empira, wàyêméra okurhûlwa
abantu, nkaba ciru wàyêméra bakurhûla

na balya barhasîma bayûbake hôfi na Nyamwagirwa Nnâmahanga.

- 20 Nyakasane akaz'iyôrha ashîgwa: Nyamuzinda anakaz'irhurhamûla omu kubarhula emizigo yîrhu: yêne ye kucira kwîrhu.
- 21 Nnâmahanga wîrhu ye Nyamuzinda ociza, Nnawîrhu Nnâmahanga ye manyîsa abantu obulenga bw'okufuma olufù.
- 22 Ye shangula amarhwe g'ababisha Ye shangula empanga z'enkola-maligo.
- 23 Nyamuzinda anadesire, erhi: «Nâkukûla e Bashani», erhi: «Nâkurhenza emuhengere».
- 24 «Olabarhe omu mukò, endimi z'ebibwa byâwe zirhang'imîma oku bashombanyi bâwe.»
- 25 Bamâbona wacûka, Nnâmahanga, bamâbona wajà omw'idubiro lyâwe, Nnawîrhu Nnâmahanga.
- 26 Abimbiza bo bashokwîre, abazihi b'ennanga bazinda nyuma: n'aha karhî kâbo, abânan-yere bayisha babûha empanda, mpu:
- 27 «Mucîgwâse haguma mukuze Nyamuzinda, mukuze Nnâmahanga mweshi, mwe muburhwa n'Israheli.
- 28 Benyamini gwo muziba, ye bashokolîre abagula ba kuli Yûda bo bakulikîre haguma n'engabo zâbo, abagula ba kuli Zabuloni n'abà kuli Neftali ho bali.»
- 29 Rhegeka Nnâmahanga, rhegeka obuzibu bwâwe, rhegeka erya misî warhulwîragamwo, Yâgirwa Nnâmahanga.
- 30 Engombe yâwe eri aha Yeruzalemu yârhuma abâmi bayisha bal'ikushiga.

- 31 Okalihire eciryanyi c'amasheke, okalihire obusò bw'empanzi n'amanina g'ab'ekulî. Bayishe bashige, balérhe amasholo: amashanja gasîma entambala orhang'igashandâza.
- 32 Abajà-bugo barheng'e Mîsiri, Etiyopiya alen-gereze amaboko emunda Nnâmahanga ali.
- 33 Mwe mâmî g'igulu muyimbire Nnâmahanga, muzihire Nyamwagirwa olulanga. Ye Nyamwagirwa oyishire oku malunga, oku malunga g'ensiku n'amango.
- 34 Muyumve y'oyo wamâlîka izù: muyumve y'oyo wamâlîka izù ly'enkwîra, mpu:
- 35 «Mucîlange oku buhashe bwa Nyamuzinda!» Obwâmi bwâge omu Israheli bumolekîre, n'obuhashe bwâge omu bitù.
- 36 Nnâmahanga bamurhînye nk'ali ahatagatîfu hâge, Nyamuzinda w'Israheli ye hâna emisi, ye nashobôza olubaga lwâge obuhashe. Ayâgirwe Nnâmahanga!

69

Endûlù y'ohanyagîre bwenêne

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Luzihwa aka «Liliya». Lwa Daudi.
- 2 Nnâmahanga nciza mâshi, niono amîshi gahika omw'igosi.
- 3 Nashâyire omu cijondo c'emuhengere lêrhaga aha nankadêkereza okugulu. Yo muhêngere eno mushâna! Amîshi gangezire aha ntongo y'irhwe.

- ⁴ Nayamire narhama, omumiro gwoshi gwa-hehîre.
- ⁵ Abanshombera busha, bo banji aha mvîri zindi okw'irhwe Abanshimbire obumâma, bo bazibu aha kavuha kandi omu kuboko: mpu ngalulage, ka ngalulage ebi ntazim-baga?
- ⁶ Obuhwinja bwâni obuyishi, Yâgirwa Nnâmahanga, n'obubî bwâni orhabuhabiri.
- ⁷ Mâshi Nyakasane, murhambo w'engabo, abakulangâlira orhazigaga enshonyi zababumba erhi nie ntuma. Abakulonza, Nyamuzinda w'Israheli, orhazigaga nababonêsa nshonyi.
- ⁸ Ebijâci nabirembera we rhuma, enshonyi zányûbika là!
- ⁹ Nahugalala omu mwîrhu, nashuba w'ekulî omu bâna nyâmà aburha.
- ¹⁰ Nayumva obushiru bw'enyumpa yâwe bwandyagâsà, n'ebijâci bakujacira byandumba.
- ¹¹ Nti nâshalisa omurhima gwâni, nafuduka kukola kushekerwa nashekerwa.
- ¹² Nacîbwîka sunzu nti gubè gwo mwambalo kwashuba kukwâmwa nâkwamwa.
- ¹³ Ogwâni gwayimbwa aha ngombe, ogwâni gwaderhwa aha ganyôbwa.
- ¹⁴ Niehe we nsengîre Nyakasane oku ncirhona erhi kusengera nnansengera. Oyumve guno musengero gwâni, we Mwinjâ-orhajîbwa omw'irhwe, ontabâle nânî we jir'oburhabâle bw'enkwîra.

- 15 Onshâyûle nankazika, ondîkûze kuli abâla ban-shombire, onanzikûle mw'ogu muhengere.
- 16 Nankanahêkwa n'olwîshi, erhi nyûbire burhayûlubuka, nîsi erhi nzike omu nyanja.
- 17 Yumva guno mulenge gwâni Yâgirwa, bulyâla oyu orhonyize, lukogo omubêra. Ndolakwo we Nn'olukogo lwoshi.
- 18 Orhanafulikaga mwambali wâwe obusù bwâwe, bulyâla Waliha mâshi, amagala gandire: obiduhe oyumvîrhize.
- 19 Ondirâne oncize, onandîkûze oku babisha.
- 20 Orhababiri ebijâci banjâcira, orhababiri n'omutula n'enshonyi zingwêrhe, bulyâla abadwîrhe banjâcira boshi omu masù gâwe bali.
- 21 Ebijâci n'akagayo kâbo byanvunzize omurhima, enjingô zirhaciri zâni; nalinzirage ôwakambà lukogo namubula, nalola nti nabona owakantûliriza, namubula.
- 22 Ebiryo byâni babiyansire babulagiramwo endulwè, nti nahûna amîshi bampà enkalishi.
- 23 Amêza balîrakwo gahinduke murhego mâshi? Gubagwâse gugwâse n'abîra bâbo?
- 24 Badundaguze mâshi, barhacifaga babwîne n'agâbo masù, balwâle akambadwe, bakaz'igenda bakûnagira.
- 25 Obarhulirekwo omutula, batwîke birhûbano erhi bwôba bwa kulahirwa nâwe burhuma.
- 26 Aha mwabâbwè hanyagwe, n'eniyumpa zâbo zije ecigôhwa aha lusò.

- 27 Obwôla bashimbwlwîre omuntu wêne wa-hanaga banarheneka omuntu wêne wa-bandaga.
- 28 Obubî bwâbo bujekw'obundi mâshi! n'irhondo barhafâga bâyagîze aha ngombe yâwe.
- 29 Bashandûlwé omu citabu c'abazîne, n'irhondo barhafâga bâyandikîrwe omu bashinganyanya.
- 30 Niehe omu buhanya muno ncibêrîre n'omu mulenge, oburhabâle bwâwe buncinge, Yâgirwa.
- 31 Hano nkola nâcítakîra izîno lyâwe Nnâmahanga, kuyimba nayimba: nnanderhe ebivugo by'okuvuga omunkwa.
- 32 Kwo kusîmîsa Nnâmahanga okwo, kulusha empanzi etwîre bwinjâ erya y'obukoro n'eyâkunda.
- 33 Mwe banyinyi mukanye mubone, mwasîma munayumve oku omurhima gwinyu gwashagaluka, mwe mulonza Nnâmahanga.
- 34 Bulya Nnâmahanga arhahimwa kuyumva abakenyi n'abashwêke bâge arhababôla.
- 35 Amalunga n'igulu bicîzigirize, enyanja nazo, haguma n'eby'omu nyanja, bicîshinge.
- 36 Bulya Nnâmahanga yêne ye Mufungizi omu Siyoni, ye wânayûbakira bene Yûda, bajè omu nyûbake banaziyôrhane.
- 37 Obûko bwa bambali bâge bwo bywâyime mw'ebyo, n'abazigira izîno lyâge bo babiyôrhana

70*Okuhûna oburhabâle bwa Nnâmahanga*

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lwa Daudi. Aha kushwinja.
- ² Yâgirwa, oyêmêre ondîkûze nânî; Yâgirwa, okanye ontabâle.
- ³ Lêro enshonyi zibagwarhe babulabule, balya boshi banninga mpu bankûlamwo omûka. Bayêgûke enshonyi zibabumbe, balya bacîshingira okuhanyagala kwâni.
- ⁴ Zibabumbe basômerwe, balya bakaz'iderha mpu yihè-yihè.
- ⁵ Bôhe balya bakulonza, bacîshinge banasîme muli we; na balya bakulingakwo oburhabâle, bakaz'iyôrha baderha mpu Nyakasane aganse!
- ⁶ Niehe ndi mukenyi nnandi muhanya? Nyamuzinda mâshi mâshi, ndwirâkwo. We Mufungizi we na Muciza wâni: Biduha, mâshi Nyakasane!

71*Omusengero gw'okola mushosi*

- ¹ W'ono nyâkîreko Nyamwagirwa, Orhazigaga enshonyi zambumba ciru n'olusiku luguma
- ² Omu bushinganyanya bwâwe ondîkûze onancize, oyuname ontege okurhwiri onandîkûze.
- ³ Ombêre ibuye nyâkiraho, onshubire côgo cizibu lyo ndobôka.

- ⁴ Yâgirwa Nnâmahanga, nkûla omu maboko g'eyi nkola-maligo, ntenza omu nfuné z'oyu mumînya w'ecishungu.
- ⁵ We nâlolakwo, Yâgirwa Nnâmahanga, we nyôrha ncîkubagira kûrhenga oburhò bwâni.
- ⁶ We nyegemera kûrhenga okuburhwa kwâni, we mufungizi wâni kûrhenga omu nda ya nyâmà, we nancîkubagira ensiku zoshi.
- ⁷ Omu masù ga banji kwo nabîre nka cisômerîne, bulyâla wakaz'intabâla buzibu.
- ⁸ Akanwa kâni karhadwîrhi kahusa kuyimba irenge lyâwe, budwîrhe bwaca bunayîre erhi irenge lyâwe kayimba.
- ⁹ Orhanjahikaga amango nkola ndi mushosi, orhandekéreraga amango ntacigwêrhi magala.
- ¹⁰ Bulyâla abashombanyi bâni nie badwîrhe baderha, abadwîrhe bambona mahwe badwîrhe bahekana, mpu:
- ¹¹ «Nyamuzinda amulekérîre», mpu: «Mukanye mumugwârhe bulya arhagwêrhi cafungira.»
- ¹² Mâshi Nnâmahanga orhanjâga kuli mâshi, okanye ontabâle, Waliha Nnâmahanga.
- ¹³ Ngasi bashimbire omûka gwâni, enshonyi zibagwarhe babulabule; balya barhammirira marhî boshi, enshonyi zibayûbikire, zibabumbe.
- ¹⁴ Niehe we nyôrha ncîkubagira, n'irenge lyâwe lyo nakaz'îlwîra.
- ¹⁵ Akanwa kâni kacîtakîre obushinganyanya bwâwe, kalegerere kayigâna oku

burhabâle bwâwe; ntânaderhe nti lwo lugero nalekerakw'olu.

- 16 Naderha ebijiro by'obuhashe bwâwe, Nnâmahanga, nnanyimbe obushinganyanya bwâwe Nyamwagirwa.
- 17 Wanyigîrizagya nciri murhò, Yâgirwa Nyamuzinda, na kuhika buno ebisômerîne byâwe kuderha mbiderha.
- 18 Bukolaga bushosi obu, zikola mvi zino, Yâgirwa Nnâmahanga orhandekéreraga; nkaziganîrira abâna ba buno emisî y'okuboko kwâwe, n'abâna bâburhwa boshi mbabwîre obuhashe bwâwe?
- 19 Mbabwîre obushinganyanya bwâwe buhumire oku nkuba Yâgirwa Nnâmahanga, bulya wajiragamwo ebingan'aha; Nyamuzinda mushâna orhajîbwa omu irhwe!
- 20 We wanyêrekaga amalibuko ntya, we wananshubizamwo omûka, we wanashubindengeza onkûle omûla kuzimu.
- 21 Obukulu bwâni buhirekwo obundi, onashubintûliriza.
- 22 Nâni nkolaga nayimba oburhabêsha bwâwe oku mulya gw'olulanga, nkukuze n'enzenze, we Mwimâma w'Israheli.
- 23 Kucîshinga akanwa kâni kâcîshinga hano nkola nakuyimbira, omurhima gwâni wâcungula gwohe kusîmîriza gwâsimiriza.
- 24 Olulimi lundi ekanwa nalwo lurhahuse lwaganîra obushinganyanya bwâwe, obûla balya barhannongezagya kalamo wababonesize nshonyi.

72

Omwâmi walaganyibagwa

¹ Lwa Salomoni.

- Yâgirwa Nyamuzinda, ohè mwâmi okurhimanya,
otulire mwene mwâmi obushinganyanya
bwâwe.
- 2 Arhegeka ishanja lyâwe n'obwîrhonzi,
n'abîrhôhye bâwe âbahabûla okunali.
 - 3 Entondo zâhêreza olubaga omurhûla,
n'ehirhondo hilérhe obushinganyanya.
 - 4 Ye wâshîbirira abanyi omu lubaga, Ye wâciza
iburha ly'abakenyi. Ye wâtulikanya ababal-
ibuza.
 - 5 Alama nk'izûba, nka mwêzi kurhenga
okw'iburha kuj'oku lindi.
 - 6 Ahonera nka nkuba oku kahasi, nka nkuba
yadômer'idaho.
 - 7 Obushinganyanya bwâyêra omu nsiku zâge,
n'omurhûla guluge, kuhika omwêzi guzike.
 - 8 Arhegeka kurhenga oku nyanja kuhika oku
nyanja kurhenga oku lwîshi kuhika
ah'igulu lihekera.
 - 9 Abashombanyi bâge barhibukira embere zâge,
n'abamulwîsa bamîme akatulo.
 - 10 Abâmi b'omu Tarsisi n'ab'omu birhwa
bâmurhûla entûlo, abâmi b'e Saba n'ab'e
Seba bamusholôlera.
 - 11 N'abâmi b'igulu lyoshi bamuharâmya,
amashanja goshi gâmukolere.
 - 12 Co cirhumire âciza omukenyi omuyâkûzize,
n'omugalugalu orhagwêrhi warhabâla.
 - 13 Ababalira omushalye n'omukenyi, n'obuzîne
bw'omunyi abucize.

- ¹⁴ Abakûla omu kunyagwa n'omu kulibuzibwa,
n'omukò gwâbo âgulola bwinjâ.
- ¹⁵ Kulama âlama, bakaz'imurhûla amarhale g'e
Buharâbu, bakaz'imusengera burhahusa, ba-
mugishe ensiku n'amango.
- ¹⁶ Idaho lyâyêra engano; emburho yâge yaso-
gorokera oku busongerwe bw'entondo aka
Libano, n'abantu bâyôloloka omu cihugo
nka kahasi ebulambo.
- ¹⁷ Izîno lyâge lyâgishwa ensiku n'amango, oku
izûba licibasha, erhi ho n'izîno lyâge libâ.
Emilala yoshi y'igulu yâgishirwa muli ye,
amahanga goshi gâmuderha muny'iragi.
- ¹⁸ Agishwe Nyakasane Nyamuzinda w'Israheli,
Bulya yène wajizire ebirhangâzo.
- ¹⁹ Ligishwe n'izîno lyâge ly'irenge ensiku zoshi,
n'obukuze bwâge bulumîre en'igulu. Amen!
Amen!
- ²⁰ Okushwinjwa kw'emisengero ya Daudi, mu-
gala wa Yese.

73

*Ihwe n'amashumi g'okubona abantu babî ban-
abérwe n'ebŷ'en'igulu*

¹ Lulanga. Lwa Azafi.

Nyamuzinda mushâna abâ mwinjâ kuli
Bene-Israheli, abâ mwinjâ oku bantu
b'omurhima nkana.

² Amagulu gâni okwisi gagend'ebinzungonzongo,
hindi hitya amagulu gâni garhereze.

³ Kulya kubà nàyâgîrwe, erhi mbona okubérwa
enkola-maligo zibérwa.

- ⁴ Bôhe barhajira maganya maci, barhalaka ndwâla barhalaka na buhorho buci.
- ⁵ Ezi mmanja zibà oku bantu bôhe zirhababakwo, bôhe barhananirwa haguma n'abandi bantu.
- ⁶ Ko kala kagayano bayambala omw'igosi, ko kala kadali bayambaliza nka cirondo.
- ⁷ Obubî bwâbo kupamuka bupamuka omu murhima guzinzire, enkengêro zâbo kucîlasha zicîlasha.
- ⁸ Iderha lyâbo n'amasheka gâbo, bulyâlya bwône, n'okulimbira emisî kwâbo, kagayano kakulêrha.
- ⁹ Akanwa kâbo, oku kâlwîsa amalunga, olulimi lwâbo lwazinga-zinga igulu.
- ¹⁰ Okwo kwarhuma olubaga lwâni lwayêrekera emunda bali, n'amîshi bàganywa bàrhama, mpu:
- ¹¹ «Kurhi Nyamuzinda ankamanya?» mpu:
«K'Ow'Enyanya ankamanya?»
- ¹² Kwo bayôrha nt yo abanya-byâha, okudêkerera bo bene-kwo n'okubêrwa n'ebirugu, bo bene-kwo.
- ¹³ Kumanya busha narhamiraga erhi nnanga omurhima gwâni nti gurhazingaga, erhi nkalabira enfune omu bwêru-kwêru?
- ¹⁴ Bulyâla mpimbo ndwîrhe nalya ngasi mango, na ngasi lusiku erhi na buhane nahâbwa.
- ¹⁵ Ncigerêrezagye nti: «Ka nderhe akâbo», nali nacikûla omu karhî ka bagala bâwe.
- ¹⁶ Naci ja emurhima obwo, nti: «Ka nyumve okwo»; nabona oku kuli kurhama bwenêne.

- 17 Nalinda mpika oku mahwe ga Nyamuzinda, lyo nkabonaga okuhera kw'abanya-byâha.
- 18 Ewa, oku ntuli kuno obayâbulira, obul'inabahirikira omu buhanya!
- 19 Kuziga barhimang'irhibuka wâni! Kuhirigirha bahirigirha bahêkwe n'ebihamba.
- 20 Nyamwagirwa, kwo obalola kula omuntu alola ecilôrho erhi azûka, erhi ôbà wamâtulûka orhashîbirira mpu obole kurhi bâli bashushire.
- 21 Amango omongo gwâli gungwêrhe, nayumva nka kuno bamandira emurhima.
- 22 Kuhwinjagala nali mpwinjagîre, ntâli mmanyire bici, omu masù gâwe kwo nali nyôsire nka nkâfu.
- 23 Niehe nâyôrha mbà haguma nâwe, wanyansire wangwârhira oku kuboko.
- 24 Wêne walonzize okumpabûla, wêne wâyishir'inyakirira omw'irenge.
- 25 Wundi ndi njira omu mpingu aha nyuma zâwe? N'amango rhuli rhwembi, igulu ntâ bununu mbwîne lirikwo.
- 26 Amagala ciru gankarhemuka, n'omurhima ciru gukarhemuka, Wêne we Kabuye k'omurhima gwâni, We wanayôrha ôbà mwanya gwâni ensiku n'amango.
- 27 Bulyâla abakutwîka kuhera baj'ihera, abakuleka baj'ishiga bandi balume kuzigulula onabazigulula.
- 28 Niehe okubêraho Nyamuzinda kwo kwinjà kwâni, n'okujira Nyakasane Nyamuzinda lwâkiro lwâni. Emikolo yâwe yoshi, nâyiyimba aha lumvi lwa mwâli-Siyoni

74

Okulakira engombe ya Nyamuzinda

- ¹ Lwimbo lwa kuyigîriza. Lwa Azafi.
 Mâshi Nnâmahanga, ci warhulekêîre mâshi?
 Carhumire walubira ebibuzi by'omu busô
 bwâwe?
- ² Kengêra lulya lubaga wacîshogaga kurhenga
 mîra, gulya mulala wacungulaga mpu gubè
 gwâwe, kengêra na kulya wacîshogaga en-
 tondo ya Siyoni onagwîkakwo entebe yâwe.
- ³ Orhang'ibà nka wahira okugulu mwo bîra
 bikola byayôrha bibà bigûkà, ngasi
 kantu kali omu ngombe omushombanyi
 akashandâzize koshi.
- ⁴ Ababisha bàjîre aha ngombe yâwe babandiraho
 akakû, bagwîka amatumu gâbo bacîtakîra.
- ⁵ Kwo bâli ak'abâkonda omuzirhu n'embasha.
- ⁶ Enyumvi z'olurhambâ lwâwe, bàziyûsize
 bazivunanga n'embasha n'enyundo.
- ⁷ Oluhêro lwâwe bâludûlisire muliro, n'ecirâlo
 c'izîno lyâwe hanw'igulu bacîhemwîre.
- ⁸ Kwo bàdesire emurhima, mpu: «Rhushâbire
 byoshi kuguma», mpu: «Ngasi mahêro Ny-
 muzinda ajira hanw'igulu goshi mugayôce.»
- ⁹ Ebisômerîne bîrhu arhali rhwe rhwâcibilolekwo,
 na ntà mulêbi ocihali, rhurhanalimwo
 omuntu omanyire mangaci ebi byâhwa.
- ¹⁰ Nnâmahanga, mangaci oyo mubisha âleka
 okurhukwâma, kàli anakolaga ashekera
 izîno lyâwe burhahusa obwo?
- ¹¹ Cici cirhumire washukira cici cirhumire
 wabeza okulyo kwâwe oku cifuba?

- ¹² Nyamuzinda ye Mwâmi nshiga kурhenga mîra,
ye Mufungizi onfungira mw'er'igulu.
- ¹³ W'olya waberag'enyanja n'obuhashe bwâwe,
washangula amarhwe g'enjoka omu mîshi.
- ¹⁴ W'olya watuntumaga amarhwe ga Leviyatani,
wamuhà eby'omu nyanja byamushêga.
- ¹⁵ W'olya wamezagya enshôko wazûsa n'emigezi,
enyîshi nénénè waziganya.
- ¹⁶ We Nn'omûshi we na Nn'obudufu, We wa-
manikaga omwêzi n'izûba.
- ¹⁷ We watwîraga idaho aha lyagalukira, ecanda
n'empondo we wabijiraga.
- ¹⁸ Okengêre n'oku: oyo mubisha kushonza okwo
akushonzize, Nyakasane, n'eryôla ishanja
ly'abasirhe lyajacîre izîno lyâwe lyarhama.
- ¹⁹ Engûkù yâwe omanyâge wankayihâ lubakâ,
n'omûka gwa bambali bâwe orhaguyibagi-
raga bujayo!
- ²⁰ Lolakwo erya ndagâno yâwe: mwo ciryâ
cihugo, enyâkîro n'amashwa, ntaho
barhâlwa.
- ²¹ Omunyi arhakurhengagaho n'enshonyi,
omukenyi n'omunyi bacîtakîre izîno lyâwe.
- ²² Nnâmahanga, yimuka wêne olwîse olwo
lubanja, okengêre n'ebijâci abo basirhe
bâdesire balegerera bakujacira.
- ²³ Orhahushaga izù ly'abashombanyi bâwe,
akavù katuzirwe n'abakurhêzire
kacidwîrhe kazûka.

75

Nyamuzinda Mucîranuzi w'okuli

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. «Shukira orhashâbe». Lulanga. Lwa Azafi. Lwimbo.
- 2 Kukuza kuno rhudwîrhe rhwakuza, Nyakasane, kukuza kuno rhudwîrhe rhwakuza. Rhudwîrhe rhwakuza izîno lyâwe, rhunadwîrhe rhwayimba ebisômerîne byâwe.
- 3 Amango nâtwa olusiku go na mango nâtwa olubanja niene; nk'oku binahashikîne.
- 4 Ciru igulu lyankadundagana, n'abaliyûbakakwo boshi badûndagana, amakondo gâlyo buzibu nagagwisire.
- 5 Nabwîzire abalimbirira, nti: «Murhalimbirire», n'encola-maligo, nti: «Murharhege amahembe».
- 6 Nti: «Murharhege Ow'Enyanya amahembe, murhahiraga mukashinyagulira Nyamuzinda!»
- 7 Arhali yo âyîsh'ebushoshôkero bw'izûba, nîsi erhi ebuzikiro bwalyo; arhali yo âyîsh'ebwa ntongo,
- 8 Nyamuzinda ye mutwî w'emmanja: anayandagaze muguma, alengeze n'owundi.
- 9 Bulya Nyakasane akola afumbasire akabêhe, kayunjwîre irivayi lyabira, linali lya cigunghè. Amâbahungulira kuli ko: enkola-maligo zibà okwigulu, ene zanywa zis-hongôze.
- 10 Niehe nâyôrha nsîmire ensiku n'amango, nanzihire Nyamuzinda wa Yakôbo olulanga.

- 11 Kutuntuma nâtuntuma amahembe g'enkolamaligo, amahembe g'abashinganyanya gohe kugôya nâgagôya.

76

Nyamuzinda ye hima byoshi

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza, Oku nzihwa z'emisî. Lulanga. Lwa Azafi. Lwimbo.
- 2 Nyamuzinda amanyikîne omu ca Yûda, n'omu Israheli, izîno lyâge lyajîre irenge.
- 3 Ecirâlo câge mwo ciri cigwîke omu Salemu; n'oku Siyoni kw'obwâmi bwâge bubâ.
- 4 Avunirekwo emilazô y'emiherho, n'empenzi, n'engôrho n'amatumu.
- 5 Wayisha n'emisî, wamoleka nka cimole, wanuka oku ntondo z'ensiku n'amango.
- 6 Entwâli mpu zinyagâge zànyagwa, mpu zi-hungâge zij'irò, zàyumva amaboko gârhoga.
- 7 Wakankama obwo, Nyamuzinda wa Yakôbo, babomboro n'ebihêsi byàgama.
- 8 Bakurhînye, orhajîbwa omw'irwe, erhi budârhi bw'oburhè bwâwe burhuma.
- 9 Kurheng'emalunga akanwa kâwe kàyumvikana: igulu lyâgeramw'omusisi lyanamerha.
- 10 Nyamuzinda ayimuka obwo mpu aj'itwa emmanja, anagalukire abanyinyi babâ okw'igulu.
- 11 Edomu àkukuza omu burhè bwâge, n'abanyi bàsigîre omu Emati, bakujirira olusiku lukulu.
- 12 Mujire ebiragâne mubirhûle Nyakasane Nnâmahanga, abâli eburhambi bwâge barhûle Nyamuzinda entûlo.

13 Ye kûla abaluzi mw'omûka. Ye nageza abâmi b'igulu mw'omusisi.

77

Okugerêreza ebijiro bya Nyamuzinda

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Yedutuni. Lwa Azafi. Lulanga.
- 2 Nnâmahanga nayâkûza obu nakûbiriza ntya, ye ndwîrhe nayâkûza nti anyumve nâni.
- 3 Olusiku ngwêrhwe n'omutula Nyakasane ye nnongereza mbone, okuboko kwâni kuna'lâle kwamuyimbira obudufu bwoshi.
- 4 Erhi nayîsh'ikengêra Nnâmahanga, nnanyumve ecifufu, erhi nayîsh'irhanya, nyumve omurhima gurhaciri gwâni gurhogé.
- 5 Engohe zâni wazibuzize buhunga, omurhima gwâni gwabuzire budêkerera, lêrha ciru okuderha akanwa ntakuhashiri.
- 6 Ndwîrhage nagerêreza ensiku zàgezire, nkengêre emyâka yali burhanzi, ntanye-ntanye!
- 7 Erhi bwayîsh'ibà budufu nangerêrezagye emurhima, nkengêre ndôse emirhima.
- 8 Nti: «Nyamuzinda kâli warhulekêrîrage obwo? Orhakanacirhubabalira bundi?
- 9 Kâli rhwanatûhirage lwoshi omu masù gâge, n'omulagi àrhulaganyagya ntà mwâna wîrhu wâciguuhikekwo.
- 10 Ka Nyamuzinda kuyibagira ayibagire olukogo lwâge, nîsi erhi burhè bwarhuma anywa embuli aleka olukogo lwâge?»
- 11 Naderha obwo, nti: «Gwo mutula gungwêrhe ogwo, gunali gw'ogu, kulya kubà okuboko

- kw'Ow'Enyanya bwenêne kwahindusire kundi kundi.»
- 12 Kukengêra nkengêra emikolo ya Nyakasane, nêci nankengêre ebisômerîne byâwe bya mîra.
- 13 Nkolaga nagerêreza nkengêre emikolo wakozire, ngere n'omu bijiro warhujirîre.
- 14 Nnâmahanga, enjira yâwe erhagerwamwo, ka hali wundi Nyamuzinda oli aka Nyamuzinda wâni?
- 15 Mushâna we Nyamuzinda, we jira ebirhangâzo, wayêresire amashanja gabona obuhashe ojira.
- 16 wayanka walîkûza olubaga lwâwe n'okuboko kwâwe kulyo, walîkûza bene-Yakôbo na bene-Yozefu.
- 17 Amîshi gâkubona, Nnâmahanga, gâkubona gâgeramw'omusisi:
- 18 Ebitù byàdubula amîshi, ecitù càkungula n'emyampi yâwe yâbalala.
- 19 Enkuba yâwe yalaza, orhukengulo rhwamoleka igulu, igulu lyàrhemuka, lyàgeramw'omusisi.
- 20 Wàyanka watwa enjira omu nyanja, wakoma enjira omu nyanja y'amîshi, lêrhaga ciru amashando gâwe.
- 21 Wàjà watunda olubaga lwâwe nka busô, walutunda n'okuboko kwa Mûsa na Aroni.

78

Okubula okuvuga omunkwa kwa Bene-Israheli

¹ Nyigîrizo. Lwa Azafi.

Lubaga lwâni yumva nkubwîre, rhegi okurhwiri
muyumve oku nâderha.

- 2 Nkola nabumbûla akanwa, nkola nâtwa emi-gani, nkola nâbasa agàli mahwe kurhenga mîra.
- 3 Birya rhwayumvagya rhwanabimanya, birya rhwabwîragwa na balarha,
- 4 Rhurhankabifulika abinjikulu bâbo, rhurhankabula bwabimanyîsa abâna bâburhwa. Rhwababwîra oku Nyakasane alumeha kwoshi, obuhashe bwâge n'ebinja àjizire by'okurhangâza.
- 5 Ayansire aderha akanwa omu ca Yakôbo, agwîka irhegeko omu ca Israheli. Akomêreza ababusi bîrhu mpu irhegeko bahîrwe balimanyîse abâna bâbo.
- 6 Iburha lyâyisha, bo bâna baburhwa abo, mpu nabo bamanye banamanyîse abâna bâbo.
- 7 Nabo bakaz'icîkubagira Nyamuzinda, barhag'iyibagira emikolo ya Nnâmahanga, ci bakaz'ishimb'amarhegeko gâge.
- 8 Barhanabâga ishanja lya bagoma, ba cabirabahana, aka bashakulûza wâbo. Lyo lyàli iburha lya murhima guli nka gwa ngoko, omurhima gwâbo gurhàli gusêzire kuli Nnâmahanga.
- 9 Aka bene-Efremi bàbâga bafôzire banahinika, babul'iyâka erhi olusiku lw'okulwa luhika.
- 10 Ecihango ca Nyamuzinda bàrhacifumaga, bulya bamâlahira bwa kulikira irhegeko lyâge.
- 11 Bayibagira ebinja àli àabajirire, n'ebijiro by'okurhangâza àli àbayeresire.

- 12 Ali àjirîre ebisômerîne by'enkŵîra omu masù ga b'ishe, amango bâli omu cihugo c'e Mîsiri n'oku irango lya Sowani.
- 13 Enyanja ayiberamwo kabirhi abayîkiza, anayîmanika amîshi nka côgo ca kuhalira.
- 14 Akaz'ibalusa n'ecitù mûshi, akaz'ibamolekera n'omuliro budufu.
- 15 Abêra amabuye omu mpinga àbanywesa bàguka aka owanywer'aha nshalalo,
- 16 Apamula amîshi omw'ibuye, akûlamwo amîshi gahulula nka nyîshi nénènè.
- 17 Kurhahangaga barhashub'igwîra babîhira Ow'Enyanya, n'okumugayikiza omu mpinga.
- 18 Omu mirhima yâbo balonza okurhangula Nnâmahanga, bahûnira ebiryo obuhubu.
- 19 Bashinyagulira Nnâmahanga, mpu: «Ka Nyamuzinda akarhubonera eci rhwalya omu mpinga?»
- 20 Mpu: «Dala oku abîre nk'akoma okw'ibuye amîshi gafukûkamwo, ashûrh'okw'ibuye enyîshi zapamukamwo. Mpu: Omugati gwo? K'akarhuboneragwo, nîsi erhi aderhe mpu alîsa olubaga lwâge oku hy'amîru?»
- 21 Lêro erhi Nyakasane àyumva nt yo oburhè bwamugwârha, embasha yajà ecîko erhi Yakôbo orhuma, àlubira Yakôbo nk'aha bwacêraga.
- 22 Bulyâla barhayêmêraga akanwa ka Nnâmahanga, barhacikubagiraga oburhabâle bwâge.

- 23 Kurhanahangaga arhanarhegeka ebitù by'enyanya, anahamû'enyumvi z'emalunga.
- 24 Enkuba y'amâna g'okulya yacîbânda okw'idaho, mpu: «Nki omugati gw'emalunga».
- 25 Omuntu naye alumâ oku biryo by'abazibu, biryo ebyôl'abantu bàrhumiragwa mpu balye basîme.
- 26 Ashub'ijà aho: atul'empûsi emalunga, n'oku buhashe bwâge azûsa kalemêra.
- 27 Enyama zàbâgwakwo nka katulo, n'ebinyunyi, birya by'amashala, byagwa nka mushenyi omu nyanja.
- 28 Byacîkanananika omu birâlo byâbo, byakaz'igwa aha burhambi bwa ngasi cihando câbo.
- 29 Balya, bayigurha, babundêza, amîru gâli gabagwêrhe gatwîka.
- 30 Oku ebiryo bicibali ekanwa, oburhè bwâbo bwagwârha Nnâmahanga.
- 31 Anigûza abagula bàbalimwo, n'emisole y'Israheli ayîhir'okw'idaho.
- 32 Kurhahangaga barhabîha okurhalusire, banabula buyêméra ebisômerîne byâge.
- 33 Léro ensiku zâbo àzisingônola kano kanya, n'emyâka yâbo ayigeza buhena.
- 34 Oku adwîrhe abanigûza bamulongereza, banakaz'igaluka bal'ilonza Nyamuzinda,
- 35 Banakaz'ikengêra oku Nyamuzinda ye Kabuye kâbo, oku Ow'Enyanya ye Muciza wâbo.
- 36 Babulikaz'imurheba obwo n'akanwa kâbo, babulikaz'imuhêkakwo akalimi kanywesi.

- 37 N'omurhima gwâbo gurhali gush-ingânîne mpu guyêrekere emund'ali, n'akanwa bâfundikiraga haguma naye barhakasêzagya.
- 38 Ci kwône yêhe akaz'ibafa lukogo omu kukaz'izâza obubî bwâbo n'omu kubula bwabaherêrhera; akaz'icika omutula gwâge àhâli h'okubarhulira kuli gwo.
- 39 Yêhe akaz'ikengêra oku zinali ngonyi, oku gunali mûka kwône, gwo gugenda burhagaluka.
- 40 Oku bakaz'imushongeza omw'irungu banamugayikiza omu mpinga wâni!
- 41 Bakaz'ishubirira barhangula Nnâmahanga n'okujira Omutagatîfu w'Israheli burhè.
- 42 Barhanaderhaga mpu bakengêre kulya kuboko gwâge, nîsi erhi lulya lusiku abashugulaga omu nfune z'omubisha.
- 43 Barhakengêraga oku akolaga eby'okurhangâza omu Mîsiri, n'ebisômerîne omu irango lya Sowani.
- 44 Oku àhindulaga enyîshi zâbo zashuba mukò gwône gwône, n'emibunda yâbo kwo na kwo mpu bankananywa.
- 45 Oku àbarhumiraga ebibugu mpu bibalume, n'ebikere mpu bibalibuze.
- 46 Oku àlikiraga amahanzi omu myâka yâbo, n'emburho yâbo ayirhega enzige.
- 47 Barhacitwaga ihuzihuzi ly'oku àlikiraga olubula omu mizâbîbu yâbo, n'ehiboho hy'obunya lwikungu omu mirhi yâbo.
- 48 Oku àhenguliraga olubula omu bihêsi byâbo, n'enkuba omu masô gâbo.

- 49 Oku abalikiragamwo idûrhu ly'oburhè bwâge,
 abalikiramwo n'omutula n'omungo
 n'amalibuko: erya ngabo y'abaganda
 bahisa obuhanya!
- 50 Oku àyiguliraga omutula gwâge àbula
 bubacinga oku lufù, analeka ebintu byâbo
 byajamwo ecihûsi.
- 51 Barhakengêraga oku àlambikaga ngasi nfula
 y'omu Mîsiri okw'idaho, alambikakwo na
 ngasi lubere lw'abàli omu bihando bya
 bene-Hamu.
- 52 Oku àyishaga atunda olubaga lwâge nka bibuzi,
 abageza omu mpinga nka busô bwa bibuzi.
- 53 Oku àbayikizaga bwinjà bwinjà buzira bwôba,
 n'enyanja yamirangusa abashombanyi
 bâbo.
- 54 Oku abahisaga omu cihugo câge citagatîfu
 abahisa aha ntongo àcîhâga n'okuboko
 kwâge.
- 55 Amashanja g'eco cihugo agalibirhakwo
 banasinza agagaba myanya-myanya
 gashuba birugu bàyimamwo, n'ebihando
 by'ago mashanja emilala y'Israheli
 yabishobôla.
- 56 Ci bôhe bakaz'irhangula Nnâmahanga,
 bakaz'ishonza Ow'Enyanya bwenêne,
 banabula bushimba amarhegeko gâge.
- 57 Bahabuka banahemuka aka bashakulu wâbo,
 bagolonjoka nka ndyâlya ya muherho.
- 58 Bamujira burhè n'empêro zâbo z'oku ntongo,
 n'ebishanga byâbo byamuzûkiza obwon-
 ganwa.

- 59 Lêro Nnâmahanga ayumva omutula gwa-mugwârha, kwo kukaga Israheli.
- 60 Aleka ecirâlo c'omu Silo obwo, co cirâlo àli agwîsire omu karhî k'abantu.
- 61 Okubundi aleka emisî yâge bayihêka mpira, n'irenge lyâge alirikira omu nfune z'omubisha.
- 62 Olubaga lwâge nalwo alurhega engôrho, akunirira omwîmo gwâge.
- 63 Abâna bâbo b'emisole omuliro gwabashamula, abâna-nyere bâbo babula ciyansire.
- 64 Abadâhwa bâbo engôrho zabashenyula, n'abakana bâbo ciru barhalakaga.
- 65 Lêro Nyakasane anacitulîka nk'owarhenga îrò, atulumukirwa nka murhabâzi wali ogazirwe n'amamvu.
- 66 Abashombanyi bâge abagezamwo ecôji, ababonesa eza mêmè, ziryâ z'enkwîra.
- 67 Akengula ecirâlo ca Yozefu, anabula bwacîshoga obûko bwa Efrayimu.
- 68 Ci yêhe abà obûko bwa Yûda bwo acîshoga. Abà entondo ya Siyon yo arhonya.
- 69 Engombe yâge ayiyûbaka ndînî ak'amalunga, ayigwika ya nsiku n'amango ak'igulu.
- 70 Kwo kucîshoga omwambali Daudi obwo, amukûla ebulambo erhi ayâbwîre ebibuzi.
- 71 Amuhamagala erhi ayisha atunda ba-lubuzè, amuhamagala mpu ayâbule Yakôbo, lwo lubaga lwago, na Israheli, gwo mwîmo gwâge.
- 72 Akaz'ibayâbula n'omurhima mukombêdu, akaz'ibatunda n'enfune z'obwîrhonzi.

79

Omulenge gw'olubaga lwoshi

¹ Lulanga. Lwa Azafi.

- Nnâmahanga mâshi kâli abapagani bâkuhisire ekà, bâhemwîre engombe yâwe ntagatîfu, Yeruzalemu yêshi bàmuhindwîre bigûkâ.
- 2 Emibiri ya bambali bâwe, bayisîgire ebi-hungu mpu birye biyigurhe, n'emirhumba y'abatagatîfu bâwe bayikwêba empunga.
 - 3 Omukò gwâbo gwabulagîrwe nka mîshi oku burhambi bwa Yeruzalemu, lêrhaga ciru omuntu wankababisha.
 - 4 Rhwabîre Iwimbo emw'abalungu bîrhu, rhwakwâmirwe rhwanashekerwa n'abarhuli eburhambi rhwarhama.
 - 5 Waliha kuhika mangaci? Kâli weki omungo gwâwe gurhakarhûla? Ka mpu omutula gwâwe guyigurhe nka muliro?
 - 6 Obè by'ohékakw'oburhè biryabihugo birhalonza okukumanya, galya mashanja garhagashâniza izîno lyâwe.
 - 7 Bulyâla bâshanshanywîre Yakôbo, banashâba aha mwâge hoshi!
 - 8 Orharhulyûzagya obubî bwa bashakulûza, ob-wonjo bwâwe buyêrekere emunda rhuli, bulya rhuhanyagîre kurhali kunyi obu.
 - 9 Orhulwîrekwo mâshi Nyamuzinda, Muciza w'abantu; irenge ly'izîno lyâwe lirhume warhurhabâla, onarhukûlir'ebyâha.
 - 10 Ewani, cici cankarhuma abapagani baderha, mpu: «Ngahi Nnâmahanga wâbo aligi?» Boshi bamanye, nîrhu rhucîbonere oku nêci

wacîhôlire gulya mukò gwa bambali bâwe
gwabulagagwa.

- 11 Mâshi ogu mulenge gw'empira zâwe
gukuhikekwo mâshi, n'oku buhashe
bw'okuboko kwâwe ogalukire eno
minyama y'olufù mâshi!
- 12 Ojire mâshi Nyamwagirwa, abâlungwe bîrhu
ecijâci bakujacira cibagalukekwo kali nda
omu murhima
- 13 Rhwêhe rhwe rhuli lubaga lwâwe rhwe rhunali
bibuzi by'omu busô bwâwe rhukwîtakîre
emyâka n'emyâka, rhunakaz'ishambâlira
abandi irenge lyâwe omu maburhwa
n'amâburhwa.

80

Omusengero gw'okushub'ishakûlula Israheli

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Luyimbwa aka «Amarhegeko ga Nyakasane». Lwa Azafi. Lulanga.
- 2 We mungere oyâbula Israheli, orhuyumve nîrhu,
we kombêra Yozefu nka busô, we tamala
enyanya za ba-Kerubi.
- 3 Omolekere Efrayimu na Benyamini na
Menashè. otule obuhashe bwâwe
butulûke, onayishe lyo rhulobôka.
- 4 Nnâmahanga mâshi orhudâhye, onarhuyêrekeze
obusù burhulwîre lyo rhucira.
- 5 Nnâmahanga w'emirhwe mangaci waleka
okubêyûla, n'olubaga lwâwe ludwîrhe
lwakushenga?

- 6 Waluyikuzizagye omugati gw'emirenge,
wanalunywesa endubudubu y'emirenge
mushâna!
- 7 Warhumirage rhwabà igwârhiro lya kadali
oku balungu bîrhu, n'abashombanyi bîrhu
barhushekîre barhama.
- 8 Nnâmahanga w'emirhwe, mâshi orhugalule,
onarhuyêrekeze obusù burhulwîre lyo rhu-
cira.
- 9 Omuzâbîbu erhi guli e Mîsiri wagumânyula,
amashanja wagalibirhakwo wagubarha.
- 10 Wagukombêra gwône gwône, gwamina gwa-
gandâza gwabumba igulu.
- 11 Entondo zayumva empehema yagwo,
n'enduluma za Nyamuzinda zayumva
gwazilandirirakwo.
- 12 Gwagandâza gwahuma oku nyanja, gwahika
n'oku lwîshi.
- 13 Lêro cici carhumirage wagushâbira ecôgo,
mpu lyo ngasi wagera omu njira aguhag-
ulakwo?
- 14 Mpu lyo enshenge y'erubala eguyôna,
n'ensimba z'emuzirhu ziguyâbukekwo?
- 15 Hindamuka Nnâmahanga w'emirhwe, hin-
damuka olîke amasù kurbeng'emalunga
obone, onayishe orhandûle ogu muzâbîbu.
- 16 Ogulange we Nnagwo, kuboko kwâwe kwagug-
wikaga, hyàli hirhi, wêne wahihà obuzibu.
- 17 Mâshi balya bàdûlikaga ogu muzâbîbu muliro
banaguhira okw'idaho, bahungumuke
n'obukali bw'obusù bwâwe mâshi!
- 18 Okuboko kwâwe kubêre kuli olya mulume
w'aha kulyo kwâwe, olya mwene omuntu
wazibuhagya wêne.

- ¹⁹ Lêro rhurhakacikurhengakwo bundi, orhulange bagumagumà, rhuyîsh'icîtakîra izîno lyâwe,
- ²⁰ Nyamwagirwa Nnâmahanga w'emirhwê mâshi orhudâhye orhuyêrekeze obusù burhulwîre lyo rhucira.

81

Omulâli gw'olusiku lukulu

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Luyimbwa aka Gati. Lwa Azafi.
- ² Mukanye muhindire Nyakasane, Mufungizi orhufungira, mukanye mukuze Nyamuzinda wa Yakôbo.
- ³ Mukomere ennanga murhimbe n'engoma, muvuze enzenze na hirya hirhêra hilongîre.
- ⁴ Mudumûle omushekera buno omwêzi gwacibaluka, muguhiremwo amarhamma hano omwêzi gucêrwa, nêci muvuze omushekera mwa luno lusiku lwîrhu.
- ⁵ Bulyâla kuli Israheli liri irhegeko eryo, irhegeko lya Nyamuzinda wa Yakôbo.
- ⁶ Eryôla irhegeko yêne walihâga Yozefu, amango ârhengaga omu cihugo c'e Mîsiri. Iderha ntâl'ishubig'iyumva naliyumva obwo:
- ⁷ Mpu: «Nie nalikûzagya ecirhugo câwe oku mucîmba, n'okuboko kwâwe nakurhenza oku birhimbiri».
- ⁸ Amango wali omu malibuko wanyâkûza nakulikûza, amango wali omu citù cakungula nakushuza, nanakurhangulira aha mîshi ga Meriba.

- ⁹ Lubaga lwâni yumva nkuhanûle, mâshi Israheli nyumva mâshi!
- ¹⁰ Irhondo orhahîraga okahandîsa wundi wundi nyamuzinda omu mwâwe, orhahîraga oka-gashâniza nyamuzinda w'embuga.
- ¹¹ Niene nie Nnâmahanga, nie Nyamuzinda wâwe, niene nie nakurhenzagya omu ci-hugo c'e Mísiri: bumbûla akanwa kâwe nkuvangulire.
- ¹² Ci kwône olubaga lwâni lwôhe lurhayumvagya izù lyâni, Israheli naye àrhanyumvagya.
- ¹³ Okwo, kwarhuma nabahanira obudârhi bw'omurhima gwâbo, nti bashenye ezi bâgala.
- ¹⁴ Olubaga lwâni lucinyumvagya wâni! Israheli acishimbaga enjira zâni wâni!
- ¹⁵ Kano kanya nali nakabya abashombanyi bâge, nali nabakubûlira okuboko kwâni niene.

82

Oku bacîranuzi b'endyâlya

¹ Lulanga. Lwa Azafi.

Nnâmahanga oyo wamâyimanga omu karhî k'ihano lya banyamuzinda, y'oyo wamâhumanula olubanja omu karhî kâbo.

² Mpu: «Mangaci mwâleka okutwîra olubanya obulyâlya n'okuhà abayâzire olubanja?»

³ Kaz'imufungire omuhanya n'ecirhaba, kaz'imushubize omunyi n'omukenyi ehyâge.

⁴ Kaz'imulîkûze omuhanya n'omushalye, kaz'imumukûle omu nfune z'endyâlya.

- 5 Oku barhishi bici kwo barhanayumva, omu mwizimya bagenda, emitungo y'igulu yoshi kwo kuciha okw'idaho okwo mushâna!
- 6 Niehe kwo nali ndesire nti muli banyamuzinda mweshi, nti muli bagala b'Ow'Enyanya bwenêne.
- 7 N'okusiga ninyu kufà mwanafè ak'abantu, n'ekugulu kwinyu mukoba gwayizinde ak'abandi bagale.
- 8 Nnâmahanga, yimuka otwîre igulu olubanja, bulyâla amashanja goshi we Nnago.

83

Oku bashombanyi b'Israheli

- 1 Lwimbo. Lulunga. Lwa Azafi.
- 2 Yâgirwa mâshi orhahulike, Nnâmahanga mâshi orhahulikaga orhanadekéreraga!
- 3 Bulyâla abashombanyi bâwe batuzire akavù, n'abakushomba bafôzire banahinika.
- 4 Olubaga lwâwe balujirire mahwe, obusò bwâwe babujirire omu ihano
- 5 Mpu: «Mukanye rhubashandâze bakanahinduka lubaga, n'izîno ly'Israheli lyakanashub'ikazikengwa.»
- 6 Nêci haguma baderhîre, kunywâna banywânîne mpu bakuj'ebulambo.
- 7 Amahêma gayêremîre: ab'Edomu, bene-Ismaeli, ab'e Mowabu na bene Hagara,
- 8 Gebal, Amoni na Amaleki, Abafilistini n'ab'e Tiri.
- 9 Ciru n'ab'e Asîriya bacîhebirekwo bo, mpu baj'irhabâla bene Loti.

- 10 Obajire kulya wajiraga Madiyani, Sizara na Yabini aha lwîshi lwa Gizoni.
- 11 Bâhungumukira aha Endori, bànazaho amashwa.
- 12 Abarhambo bâbo obajire aka Orebu na Zebu, kulya wajiraga Zebahi na Salamana kwo obajirage nabo.
- 13 Bâyisha, mpu: «Rhuyanke amashwa ga Nyamuzinda goshi!»
- 14 Yâgirwa Nnâmahanga, obajire nka kula kaleméra ahêka ebyâsi, nka kula ehyâsi hihêkwa n'empûsi.
- 15 Babè kulîra omuliro guyokêra omuzirhu, nka kulîra engulumira emîma entondo.
- 16 Orhang'ibanikakwo omulaba gwâwe ntyo, n'empûsi yâwe erhang'ibakanga.
- 17 Orhang'ibabonêsa nshonyi, balongereze izîno lyâwe, Yâgirwa Nyakasane.
- 18 Enshonyi zibabumbe bajemwo ecikango cirhafuma, enshonyi zibagwarhe zinabahêke.
- 19 Bamanye oku w'oyo izîno lyâwe we Nyakasane bamanye oku wêne ôbà enyanyanyanya z'igulu.

84

Omwîfinjo gw'okuhika omu ka-Nyamuzinda

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Luyimbwa aka Gati. Lwa bene Korè. Lulanga.
- 2 Alà nk'enyumpa yâwe yayinjiha Yâgirwa Nyakasane k'Emirhwe.
- 3 Omurhima gwâni gwafîre n'omwîfinjo gw'okuhika omu kônga ka Nyakasane.

Omurhima gwâni n'amagala gâni bidwîrhe byalwîra okuhika aha burhambi bwa Nyamuzinda ozîne.

- 4 Ciru n'ehifunzi hijira aha mwahyo, n'ehiremberembe hijira olwôgo hidêkerezamwo ebyâna byahyo. Câhisibwa aha luhêro lwâwe Nyakasane k'emirhwe. Yâgirwa Nnâmahanga!
- 5 Câbajirwa ababà omu nyumpa yâwe Nyamwagirwa bolino barhahwa barhâkukuza.
- 6 Iragi lyâge omuntu orhabâlwa nâwe, amango agwérhe omulâli gw'olugendo lutagatifu.
- 7 Hano bayikira akabanda kûmu, bâkahindula nshôko, n'enkuba mpangûka ekabumbe mugisho.
- 8 Bâja bazibuha bunjirà-njirà bulya bâyîsh'ibona Nnâmahanga omu Siyonî.
- 9 Nyakasane k'emirhwe oyumve guno musengero gwâni, Nyamuzinda wa Yakôbo ontege nânî okurhwiri.
- 10 Nnâmahanga, we mpenzi yîrhu, rhulolekwo nîrhu, lolà oku busù bw'omushîge wâwe.
- 11 Kwo binali: omulegerege omuntu agezize omu mwâwe gwo mukulu oku yindi cihumbi, okubêra aha lusò lwa Nnâmahanga, kwo kukulu aha kubêra omu nyumpa y'abanya-byâha.
- 12 Nyakasane Nnâmahanga ye Kazûba-zûba ye na Mpenzi, oburhonyi n'irenge zo ngalo zâge. arhazijinikira, oku bantu bakerekera omu ntagoma.
- 13 Nyakasane k'emirhwe, iragi lyâge omuntu ôkwîkubagira.

85

Omusengero gw'okuhûna omurhûla

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lulanga. Lwa bene Korè.
- 2 Yâgirwa nêci wagashânîre ecihugo câwe, Yakôbo lêro naye akola ayôsire bwinjâ.
- 3 Olubaga lwâwe walubabalîre obubî bwâlwo, ebyâha byâlwo wabibwikira birhag'iboneka.
- 4 Omungo gwâwe wagurhangâ, n'oburhè wali wabuleka.
- 5 Orhushubize ekà, Nnâmahanga Muciza wîrhu, n'omutula rhukujirire oguyibagirage
- 6 K'okola wayôrha orhulubâre ensiku zoshi, nîsi erhi olubâre amâburhwa g'abantu goshi?
- 7 Kàli we warhushubizamw'omûka, olubaga lwâwe lucîkwitakîre?
- 8 Yâgirwa mâshi, orhuyêrekeze olukogo lwâwe onarhucize
- 9 Ka nyumve ebi Nyakasane Nnâmahanga aderha: binwa bya murhûla bino adwîrhe abwîra olubaga lwâge n'abacêse bâge, byo anabwîra ngasi bayêrekeza omurhima emund'ali.
- 10 Nêci akola ali hôfi h'okuciza abamurhînya, n'irenge lyâge lyaling'iyîsh'ibêra kunôla igulu lîrhu.
- 11 Olukogo n'oburhabêsha bikola byabugânana, n'obushinganyanya bulamuse omurhûla.
- 12 Obudahemuka bukolaga bwajalamuka okw'igulu n'obushinganyanya bw'emalunga bulîkire isù okw'igulu.

- 13 Nyakasane akolaga ahâna ebinja, n'amashwa
gayêre garhengwemwo.
- 14 Obushinganyanya bwayisha bumushokolîre,
enjir'ayishamwo yo n'obucire
bwayishamwo.

86

Omusengero gw'omwîra wa Nnâmahanga

- ¹ Musengero. Gwa Daudi.
 Yâgirwa, orhege okurhwiri kwâwe onyumve nâni,
bulyâla mpanyagîre nnandi mukenyi.
- ² Omanyire omurhima gwâni, bulya ndi
wâwe, ocize mwambali wâwe, bulya we
acîkubagîre.
- ³ We Nyamuzinda wâni; onfè lukogo mâshi
Yâgirwa, obûla ndwîrhe nakukûbiriza
burhahusa.
- ⁴ Oshagaluse omurhima gwa mwambali wâwe,
bulyâla emund'oli, Nyakasane yo ndenger-
ize omurhima gwâni.
- ⁵ Na bulya Yâgirwa we mwinjà, we n'olukogo
lushundwakwo; onaluzize obwonjo oku
ngasi boshi bakusengera.
- ⁶ Nyamwagirwa, omusengero gwâni
oguyumvîrhize, n'izù ly'omusengero gwâni
olirhege okurhwiri.
- ⁷ Nkuyâkûzize olusiku ndi burhè, bulyâla
mmanyire oku wanyumvîrhiza.
- ⁸ Abazimu barhalimwo okuhisirekwo,
Nyakasane, na ntà mulenga ohisire okw'ikola
lyâwe.

- 9 Amashanja walemaga goshi, gayisha gakuharâmye, Nyamwagirwa, ganamanyise izîno lyâwe.
- 10 Bulya we munênenè we nakola ebirhangaza: wêne we Nyamuzinda.
- 11 Muhanyi, onnangûle enjira yâwe nkaz'igera omu kunali kwâwe, ohabûle omurhima gwâni, gukaz'irhînya izîno lyâwe.
- 12 Yâgirwa Nyamuzinda, nacîkwitakîra n'omurhima gwâni gwoshi, nnamanyîse izîno lyâwe emyâka n'emyâka.
- 13 Bulyâla olukogo lwâwe lwayishir'ibà lunji kulinie, washâywîre omûka gwâni omu muhengere gw'ekuzimu.
- 14 Nyamuzinda, mâshi, balya bagayana bantezire, n'engabo ya balya b'ecikalarhu egungêzize omûka gwâni, barhanakushibiriri ciru w'oyo.
- 15 Cabâ wêhe, Nyamwagirwa, we Nyamuzinda w'obwonjo n'olukogo, we Nn'obwinjà bwoshi, orhalubiraho orhanarhebana.
- 16 Ndolakwo obwonjo bukugwârhe; oshobôze mwambali wâwe obuzibu bwâwe, onacize mugala wa mwambali-kazi wâwe.
- 17 Ompè ecimanyîso c'oburhonyi bwâwe, balya banshomba babone, n'enshonyi zibabumbe, babone oku wantabîre, Nyamwagirwa, wanantûliriza.

87

Siyoni, nnina w'amashanja goshi

- ¹ Lulanga. Lwa bene Korè. Lwigânwa n'emyambalo.
- ² Nyakasane ahizire Siyoni oku nyanya z'entondo ntagatîfu
- ³ Enyumvi z'e Siyoni zo arhonya kulusha ez'emwa Yakôbo zoshi.
- ⁴ Wàjir'irenge, lugo lwa Nyamuzinda!
- ⁵ Rahabu na Babeli bâganjirwa omu bihugo bin-gashâniza, lolà oku Filistiya, Tiri n'abantu b'e Etiyopiya bâbwirwa, mpu: «Abà yo baburhwa e Siyoni».
- ⁶ Na hano bakola baderha Siyoni, mpu: «Boshi na boshi yo baburhwa», mpu: «Ow'Enyanya yêne wayûbakaga Siyoni.»
- ⁷ N'omu citabu c'amashanja Nyakasane àyandika, mpu: «Lebè na lebè yo baburhwa e Siyoni.»

88

Omusengero gw'omuntu ohanyagîre

- ¹ Lwimbo. Lulanga. Lwa bene Korè. Oku mukulu w'abimbiza. Luyimbwa aka «Mahalat.» Lwigânwa. Lwa Hemani w'Ezra.
- ² Yâgirwa Nnâmahanga, gubire mûshi erhi nakuyâkûza, bubîre budufu erhi nalakira omu masù gâwe.
- ³ Omusengero gwâni gukuhekwo mâshi, orhege. okurhwiri oyumve oku ndwîrhe nabirikira.

- ⁴ Bulyâla omurhima gwâni gwayihisirwe n'obubî,
n'obuzîne bwâni yo bukola buyêrekîre
ekuzimu.
- ⁵ Kwo nkola ndi aka balya bayandagalira omu
mwîna, nkola nyôsire nka ngonyi.
- ⁶ Encingo yâni yabambirwe ekarhî k'àbabafire,
eshushire ey'abànigagwa banakola
batulamire omu nshinda. Balyâla
orhacikengêra, bala wahambwîrekwo abà
okombêra.
- ⁷ Omu mwîna muli-muli wampebire, omu mwiz-
imya, omu nyenga.
- ⁸ Omutula gukugwêrhe gunzidohire nka
muzigo, n'omuhûsi gw'enyîshi zâwe
gwanshangwîre.
- ⁹ Abanyishi wabampambwîrekwo, wanjizire
nyamakobwa emunda bali mpamikirwe:
ntabona bwahuluка.
- ¹⁰ Arnasu gantunzire erhi buhanya burhumma,
ndwîrhage nakuyâkûza bwaca bwayira.
- ¹¹ K'abafîre bo wajirira ebisômerîne? K'emifù yo
ekolaga yatulûka ekukuze?
- ¹² K'ebinja byâwe binayimbwe omu nshinda?
K'oburhabêsha bwâwe bunayimbirwe
ekuzimu?
- ¹³ K'ebisômerîne byâwe binabonekere omu mwiz-
imya? K'obwinjà bwâwe bunabonekere
emwa Kayibagira?
- ¹⁴ Yâgirwa niehe we ndwîrhe nayâkûza, nti
omusengero gwâni gukuhikekwo sêzi-sêzi.
- ¹⁵ Mâshi Yâgirwa cici cirhumire wanyôza mâshi?
- ¹⁶ K'orhabwîni oku mpanyagîre obu? Kurhenga
eburhò bwâni erhi ndi wa kufà, erhi

n'ebihamba by'olufù bindi okw'irhwe; lêro nieshi najonzire.

- 17 Omutula nie wagurhûzirekwo, na birya bi-hamba lêro byampezize.
- 18 Byangosire nka kulya amîshi galegerera gagosire omuntu, lêro byantezire byoshi caligumiza.
- 19 Owîrhu n'omwîra nali ngwêrhe wamunkûzirekwo, ogu mwizimya ye kola wîrhu ye na mwîra.

89

Olwimbo n'omusengero kuli Nyamuzinda

- 1 Obulyo bw'okuherha bwa Etani w'e Ezra.
- 2 Olukogo lwa Nyakasane, nâluyimba ensiku n'amango, oburhabêsha bwâge, niene n'akanwa kâni, nabumanyîsa abinjikulu n'abinjikulûza.
- 3 Wadesire bulya, erhi: «Olukogo lwâni luli luyimânike ensiku n'amango», nêci way-imânisire oburhabêsha bwâwe emalunga.
- 4 Waderha, erhi: Nanywânîne n'omwîshogwa wâni, nalahirîre mwambali wâni Daudi, nti:
- 5 «Nadêkereza iburha lyâwe lihabe ensiku n'amango, nti: Nâgwîka entebe yâwe ehabè omu maburhwa n'amâburhwa.»
- 6 Amalunga gadwîrhe gayimba ebisômerîne byâwe, n'oburhabêsha bwâwe budwîrhe bwayimbwa omu ndêko y'abatagatîfu.
- 7 K'omu bitù muli owakagererwakwo Nyakasane? Ndi oli aka Nyakasane omu karhî ka Bene-Nyamuzinda?

- 8 Omu ndêko y'abatagatîfu, Nyamuzinda arhajìbwâ omw'irhwe,
- 9 Yâgirwa Nnâmahanga w'emirhwe, ndi oli akâwe? Oli muzibu Yâgirwa n'oburhabêsha bwâwe bukuzungulusire.
- 10 We hima obukali bw'enyanja, omulaba gukazûka we gurhûza.
- 11 We watumirhaga Rahabu wamugerakwo, wêne n'okuboko kwâwe washandâza abashombanyi bâwe.
- 12 Amalunga gabà gâwe, n'igulu kwo na kwo, wêne walemaga igulu n'ebiribâmwo.
- 13 We walemaga eby'ekulembe walema n'eby'ekulyo, entondo ya Tabora n'eya Hermoni kucîtakíra zacítakírra izîno lyâwe.
- 14 Okuboko kwâwe ye mugala-byoshi, enfune zâwe ye ciri-misî, n'okuboko kwâwe kulyo ye Kalengera.
- 15 Okushinganyanya n'okurhalyalyanya, co ciriba entebe yâwe edêkerîrekwo. oburhonyi n'oburhabêsha bo baganda bakushokolîre.
- 16 Luli lw'iragi olubaga luyishicítakira, Yâgirwa nêci, obusù bwâwe bwône bubamolekera oku bashûrh'enjira.
- 17 Barhahwa barhacítakira izîno lyâwe, n'okukuza obukulu bwâwe.
- 18 Bulyâla okulañgaza kw'obuhashe bwâbo, wêne obalwîre, n'okunegena kw'ihembe lîrhu, erhi rhurhonyire emund'oli.
- 19 Bulyâla empenzi ya Nyakasane yo rhwalamamwo, n'Omutagatîfu w'Israheli arhuhîre omwâmi wîrhu.

- 20 Mîra-mîra wêne wabonekera abarhonyi bâwe wanababwîra erhi: «Ntwâli nayambisize ishungwè», erhi: «Omwigoshwa wâni omu lubaga namushomôrhwire»,
- 21 Erhi: «Nabwîne mwambali wâni Daudi, namanushîzire amavurha gâni matagatîfu,
- 22 nti okuboko kwâni kuyôrhe kumuyimangîre kunamuhè omurhima.»
- 23 Erhi ntà mushombanyi wamurhebe, na ntà mubisha wamurhabirekwo.
- 24 Abashombanyi bâge nabatuntuma anabona n'abanzi bâge boshi kushemba nabashemba.
- 25 Oburhabêsha n'oburhonyi bwâni bwamuyimangira, n'okw'izîno lyâni ihembe lyâge linegene.
- 26 Okuboko kwâge nakulambûlira oku nyanja, n'okulyo kwâge kwayìkira enyîshi.
- 27 Hano akola anyâkûza, erhi: «We Larha, we Nyamuzinda wâni, we kabuye kanciza.»
- 28 Nâni namujira nfula yâni, abâmi b'igulu boshi abalenga bulî,
- 29 Nâmujira abè murhonyi wâni ensiku n'amango, n'eciragâne câni câyôrha cisêzire.
- 30 iburha lyâge nâliyôlolosa lihabé ensiku n'amango, n'entebe yâge eyôrhe ehabà ak'ensiku z'oku nkuba.
- 31 Ciru abagala bakarhiba irhegeko lyâni, ciru bakabula bwashimba ebinwa byâni,
- 32 Amarhegeko gâni ciru bakâgavuna, bakânabula bwagalanga,
- 33 nêci nanahuma akarhi mpane obubî bwâbo, kunyulika nâkabanyulika,

- 34 ci oburhonyi bwâni ntâmunyagebwo,
n'endagâno yâni ntayitwemwo.
- 35 Eciragâne câni ntacivunè, n'akanwa nadesire
ntâkatwemwo.
- 36 Obwimâna bwâni bwo ndahîre, ntârhebè Daudi,
- 37 iburha lyâge lyâyôrha lihabà ensiku n'amango,
n'entebe yâge yayôrha eri omu masù gâni
ak'izûba,
- 38 ak'omwêzi gwo guyôrha guhabà, gwo guyôrha
gubà «Muhamîrizi mutabesha w'emalunga.»
- 39 Lêro kwayishirigibà kujandâga ojandâga! olya
washîgaga wêne wamulubîrage!
- 40 wagayire eciragâne ca mwambali wâwe,
n'ishungwè lyâge walihemula n'ebidaka
- 41 Ecôgo coshi wacihira okw'idaho, obûbake
bwâge bwoshi wabulambika okw'idaho.
- 42 Abâgara bahagwîre barhama, àshubirage
masheka g'abalungu!
- 43 Okuboko kw'abashombanyi bâge kwo
walengezizagye, ababisha wabayunjuza
mwishingo!
- 44 Engôrho yâge wayitumbirage, orhanacimuyi-
mangire omu ntambala.
- 45 Obumoleke bwâge wabuzimizagye n'entebe
yâge wayikweba okw'idaho!
- 46 Ensiku z'obusole bwâge wazinyihizagye, wa-
mubonesa eza mêmè.
- 47 Yâgirwa mâshi, kuhika mangaci? Kumanya
onakolaga wayôrha ocîfulisire? K'oburhè
bwâwe bunakolaga bwayâka nka muliro?
- 48 Kengêra oku ensiku z'obuzîne bwâni ziri nyofi,
kengêra oku abantu boshi wabalemire ba
nsiku nyofi.

- 49 Ndi yeki olimwo omûka orhakafà, ndi yeki wacirhenze omu nfune za Nnakuzimu?
- 50 Yâgirwa mâshi, bulya burhonyi bwâwe bwa mîra ngahi bwajirage? Bulya burhonyi walaganyagya Daudi omu burhabesha bwâwe?
- 51 Kengêra Yâgirwa ebijâci badwîrhe bajacira bam-bali bâwe; obushombanyi bw'amashanja bwanjizire mungo!
- 52 Abashombanyi bâwe Yâgirwa, bijâci balimwo, banônogwire olya washîgaga wêne bàrhama!
- 53 Ayâgirwe Nyakasane Nnâmahanga, emyâka n'emyâka. Amen! Amen!

90

Omuntu kahuka

- 1 Musengerô. Gwa Mûsa. Mwambali wa Nnâmahanga.
Nyamwagirwa oyôrha ôbà lwâkiro lwîrhu kurhenga abantu baburhwa.
- 2 Embere entondo zifûnuke n'embere igulu liburhwe, kurhenga ensiku n'amango erhi ho wêhe onabà ensiku n'amango Nnâmahanga.
- 3 We rhegeka abantu mpu bashubire omu budaka, mpu: «Galuki mwe muburhwa n'abantu mwe.»
- 4 Omu masù gâwe myâka cihumbi kw'eri ak'omulegerege gw'injo gwo gwagezire, kwo enali nka cihimbi ca budufu.
- 5 Kushamula obashamula nk'îrò lya sêzi, nka byâsi by'oku civù,

- 6 sêzi omuntu anashange bijinîrîre binayâsize,
kubà bijingo oshange byatûbirwe
byanayûmire.
- 7 Omutula gwâwe gwamârhuyûsa wâni! oburhè
bwâwe bwarhûgezizemw'omusisi.
- 8 Ebyâha bîrhu wabiyansire wabihira omu masù
gâwe, ebibî rhwâjiraga bwifulikwè wabihe-
bire omu bumoleke bw'obusù bwâwe.
- 9 Ensiku zîrhu zoshi zâhwêfîre omu burhè bwâwe,
emyâka kwo rhwayimazire nka kula
omuntu amira amarhî.
- 10 Emyâka yîrhu yoshi haguma, gali makumi gali
nda, na nk'omuntu alamirage bwenêne,
gali makumi galimunani, ciru minji muli
yo ganali malibuko n'obulagîrire, bulya
kano kanya erhi yamâgera, kano kanya
erhi kamâkala.
- 11 Ndi wakagera obuhashe bw'omutula gwâwe,
nîsi erhi agere obwôba bukwânîne oburhè
bwâwe?
- 12 Orhuyigîrize rhukaziyôrha rhuganjire ensiku
zîrhu, lyo rhukazirhimanya.
- 13 Rhulolekwo mâshi Nyakasane, kuhika man-
gaci? Onabalire bambali bâwe.
- 14 Mâshi orhushobôze duba rhuyigurhe olukogo
lwâwe, rhusîme rhunacîshinge ensiku
zoshi z'obuzîne bwîrhu.
- 15 Orhuhè enshagadu y'ensiku rhwalibwîre,
n'ey'emyâka rhwarhindibwîre.
- 16 Bambali bâwe nabo babone oku kukola okola,
na bagala bâbo babone irenge lyâwe.
- 17 Obwinjà bwa Nyakasane Nnâmahanga bubêre
nîrhu, n'emikolo yîrhu ayizibubye rhwe-
nayo, nêci ayizibubye ekomere.

91

Nyamuzinda ye Mulanzi w'Abemêzi

- 1 We yimangirwe n'ow'enyanja, we bêra omu cizunguzungu c'Ogala-byoshi
- 2 Obwîre Nyamwagirwa, erhi: «We lwâkiro lwâni, we n'ibuye ncîfulikaho, we Nyamuzinda wâni, we ncîkubagira.»
- 3 Bulyâla yêne ye wâkulîkûza oku murhego gw'abahivi, oku cihûsi cidârhi.
- 4 Akucinga n'amashala gâge, n'omu byûbi byâge mwo wâyâkira. Oburhabêsha bwâge yo mpenzi yâkusinga.
- 5 Orharhînye ecôbà c'obudufu, orhanarhînye omwampi guhenesire mûshi.
- 6 Orharhînye cihûsi cahulahula omu mwizimya, nîsi erhi ecahira cakola emyônè mûshi.
- 7 Bahirime cihumbi aha burhambi bwâwe, na bihumbi ikumi aha kulyo kwâwe, ci wêhe ababisha barhâkuhikeho.
- 8 Câba nâwe wêne wâcibonera; wâbona oku ababî bahembwa.
- 9 Bulyâla Nyakasane ye lwâkiro lwâwe, Ow'enyanja ye wajizire mpenzi yâwe.
- 10 Okubî kurhakuhikeho, n'obuhanya burhayêrekere ah'oli.
- 11 Kulya kubà àkuhizirekwo abaganda bâge, mpu bakulange omu njira zâwe zoshi.
- 12 Bakuhek'aha nfune zâbo, mpu wakanasarhala okw'ibuye.
- 13 Wâger'oku ntale n'oku mpiri, wâlabar'h'empangaza olabarhe n'enkuba-joka.

- ¹⁴ Nâmulîkûza kulya kubà acinyishwêkîrekwo, na-mucinga kulya kubà amanyire izîno lyâni.
- ¹⁵ Ampamagala mmuyumve, akajakw'embaka erhi rhwe naye rhunali, namukulakwozo nnamuhè irenge.
- ¹⁶ Nâmuyigusa n'omwandu gw'ensiku, nâmuyêreka n'oku nciza abandi.

92

Olwiganyo lw'omushinganyanya

- ¹ Lulanga. Lwimbo. Lwa kuyimbwa olusiku lwa Sabato.
- ² Mushâna kuyinjiha okukuza Nyakasane, n'okuzihira izîno lyâwe we ôbà Enyanya.
- ³ Kuyinjiha okuzûkiriza omuntu olukogo lwâwe, n'okulâla omuntu ayîgâna obudahemuka bwâwe.
- ⁴ Léro lulanga lwa misî ikumi naziba haguma n'erikembe, mpirekwo n'olwimbo lw'oku nzenze.
- ⁵ Kulya kubà Yâgirwa nêci wansîmîsize n'ebijiro byâwe, mikolo ya maboko gâwe eyi nacîtakîra.
- ⁶ Emikolo yâwe, alà mpu yaneneha Nyakasane! Enkengêro zâwe, alà mpu zalîha?
- ⁷ Omuhwinja arhishi ntyo, idâga lirhumva okwo.
- ⁸ Ababî banajinirira nka byâsi, ba nyankola-maligo banaminîrira, erhi na kurhemwa bayishirhemwa, liguma lya lwoshi.
- ⁹ Wêhe Nyamwagirwa, oyôrha ôbà w'Enyanya.
- ¹⁰ Bulya nêci abakushomba Yâgirwa, abakushomba kuhera bâhere; ba

nyankola-maligo boshi kushandâla
bâshandâle.

- 11 Niehe wangonyire, walirhega nka lya mbogo;
wandodobeka amavurha mahyâhya.
- 12 Balya bakaziginshomba, isù lyâni lyabalolêreza
na balya bakazâg'intêra, okurhwiri kwâni
kwabayumvîrhiza!
- 13 Omuntu orhalyâlyanya yêne! kwo ayâna nka
murhanda. Kwo amina nka nduluma ye
Sedre y'e Libano.
- 14 Abà agwîsirwe omu nyumpa ya Nyakasane,
omu côgo ca Nnawîrhu Nnâmahanga
bayâkiza.
- 15 Bâbâ bakola bali nsiku banarhengekwo
amalehe, galya malehe minjâ gâtwa
enyôrha.
- 16 Kuderha okwo mpu, ntà buhemu muli Ye Ye
kabuye kâni, ntà buhemu muli Ye.

93

Oku ngoma ya Nnâmahanga

- 1 Nyakasane ayîmire, acîhundikîre obwâmi,
Nyakasane acîhundikîre obuhashe,
akenyîre bwinjinjâ n'igulu àligwîsire
buzibu, lirhankadundagana.
- 2 Kurhenga ensiku n'amango erhi entebe yâwe
ebà ngwîke. Kurhenge ensiku n'amango
erhi ho ôbà.
- 3 Enyîshi zidwîrhe zakabanda, Yâgirwa, enyîshi
zidwîrhe zakabanda erhi na kahababo
enyîshi zidwîrhe zàshekêreza, zalujira erhi
na lubî.

- ⁴ Ci kwône obuhashe Nyakasane agwêrhe emalunga, bulushire izù ly'amîshi manji manji, bulushire akafurhè k'amayanjayanja.
- ⁵ Akanwa kâwe kanali ka kuyêmérwa, enyumpa yâwe Yâgirwa enali ya kukengwa ensiku zoshi.

94

Nyamuzinda w'obushinganyanya

- ¹ Yâgirwa Nyamuzinda we cîhôla, Yâgirwa Nnâmahanga we cîhôla kanya.
- ² Oyimuke we twa emmanja z'igulu, abagayana obahè ebi banakwânîne.
- ³ Yâgirwa mangaci, Waliha mangaci ababî bâleka okulîmbirira kwâbo?
- ⁴ Mangaci bâleka okulogorha n'okuderhera aka-gayo? Mangaci ba nyankola-maligo bâleka okucîtakîra?
- ⁵ Yâgirwa kâli olubaga lwâwe baluhinazire, n'omwîmo gwâwe bagulibuzize.
- ⁶ Badwîrhe baderha, mpu: «Nyakasane arhabona», mpu: «Nyamuzinda wa Yakôbo arhadwîrhi atwa ciru ihuzihuzi».
- ⁷ Kâli badwîrhe baniga omukana, banige ecigolo banige n'ecirhaba.
- ⁸ Lêro mweki mwe bahwinja omu lubaga, rhangi muyumve; Lêro bino bingolongolo mangaci byarhimanya?
- ⁹ K'owashoshaga okurhwiri omu irhwe ye wabula bwayumva? Nîsi k'owagwîkaga isù ye kolaga wabula bubona?

- 10 K'ohanûla amashanja ye kolaga wabula buhana? K'erhi ye nayigîriza abantu obumanye obwo?
- 11 Kàli Nyakasane arhababiri enkengêro z'abantu:
- 12 Yêhe ali muny'iragi Yâgirwa, omuntu oyemera wamubwiriza; oyemera wamuyigîriza irhegeko lyâwe.
- 13 Mpu lyo arhengamwo entemu y'ensiku mbî, oku enshinda ya nyankola-maligo yahumbwa.
- 14 Nanga, Nyamwagirwa arhâyôze olubaga lwâge, arhâjandâge ebyâge by'omwîmo.
- 15 Okutwa emmanja kwoki kwashubira omu njira y'obushinganyanya, n'emirhima eshingânîne yoshi mwo ekola yashubira.
- 16 Ndi wajagindwîkiza ba nyankola-maligo? Lêro ndi wakabanjira omw'irhwe?
- 17 Nyamwagirwa andwîrakwo, ci oku isî iroho lyâni lirhaja omu balinda-mboho.
- 18 Erhi naciderha, nti: «Okugulu kwâni kurhasêra», nyumve Yâgirwa bwenêne nsézire omu burhonyi bwâwe.
- 19 Erhi naciyumva ebihamba binduga emurhima, nyumve oburhûlirize bwâwe bushagaluse omurhima omu nda.
- 20 Yâgirwa lushangi luci mweshi n'engombe y'endyâlya? Engombe ezûsa entambala mpu ly'irhegeko erhi irhegeko!
- 21 Bôhe mpu omûka gw'omushinganyanya bagushimbulule bagubone; n'omukò gw'orhajiraga kubî kuci bagulagirize.
- 22 Nyakasane arhâbule bwambêra Iwâkiro, na Nnâmahanga ambêre ibuye nacîfulikaho.

23 Ababî bôhe abahengulira obubî bwâbo, n'obubî bwâbo bwo anabahezamwo, nêci, kuheza abaheza, Nyakasane Nyamuzinda wîrhu.

95

Rhuyimbire Nyakasane n'omwîshingo

- 1 Muyishe rhuhindire Nyakasane, rhuyakuze ibuye lyàrhucizagya.
- 2 Rhujè omu masù gâge rhucîtakîremwo, rhuyimbe rhunasâmiremwo.
- 3 Bulya nêci Nyamwagirwa ali Nyamuzinda mukulu, anali Mwâmi okulîre banyamuzinda boshi.
- 4 Enyenga z'en'igulu aha nfune yâge zibà, n'amasongérwe g'entondo goshi gâge.
- 5 N'enyanja eri yâge: bulya yène wayijiraga, n'idaho lyûmu nalyo lyâge: nfune zâge zàlibumbaga.
- 6 Muyishe rhuharâmye Nyakasane rhufukame embere zâge bulya ye warhulemagá.
- 7 Bulyâla ali Nnâmahanga wîrhu, nîrhu rhuli lubaga lw'irango lyâge, rhuli bibuzi bitundwa n'okuboko kwâge.
- 8 Murhakarhangiyumva izù lyâge ene: mukaliyumva murhazigaga emirhima yinyu yâgârha, nka kulya yàgârhaga e Meriba, nka kulya yàgârhaga e Masa omw'irungu olusiku lw'amashumi.
- 9 Lulya lusiku basho bangeramwo, bulyâla bantangulaga bànabwîne ebi nkola.
- 10 Myâka makumi anni yoshi erhi oburhè bw'eryôla iburha bungwérhe, naderha

obwo nti: «Omurhima gw'olu lubaga kuhabuka gunahabusire», nti: «Ciru barhishi enjira zâni oku zigenda.»

11 Nacigasha muli obwo burhè, nti: «Barhâlabarhe omu iluhûkiro lyâni.»

96

Mukuze Nyakasane, igulu lyoshi liri lyâge

- 1** Yimbiri Nyakasane olwimbo luhyâhya, igulu lyoshi liyimbire Nyakasane
- 2** Yimbiri Nyakasane, mukuze izîno lyâge mukaz-imanyîsa bwaca bwayira oku kuciza aciza.
- 3** Irenge lyâge muliganîre omu karhî k'ab'emahanga, n'ebi ajizire by'okurhangâza mubimanyîse omu mashanja goshi.
- 4** Bulya Nyakasane arhali ntindi, anakwânîne aj'irenge, akwânîne ayôbohwe kulusha abandi ba nyamuzinda boshi.
- 5** Bulyâla banyamuzinda b'abapagani linali ibumba, Nyakasane yêhe ye wajiraga amalunga.
- 6** Obwâmi n'obumuleke bumushokolîre, n'entebe yâge buhashe n'obulangashane buyirikwo.
- 7** Mwe milala y'amashanja mweshi, hêrezi Nyakasane, hêrezi Nyakasane irenge n'obuhashe.
- 8** Hêrezi Nyakasane irenge ly'izîno lyâge. Mumurhûle enterekêro munahike omu côgo câge:

- 9 Muharâmye Nyakasane n'iyâmbala ly'ebujinji, mujugume embere zâge, mwe bihugo mweshi.
- 10 Muderhe omu karhî k'amashanja; mpu: «Nyakasane oyîmire!» Agwîsire igulu buzibu mpu lirhagihuligana; arhegeka n'amashanja burhalyâlyanya.
- 11 Amalunga gacîshinge, n'igulu lishembuke, enyanja ekunguze haguma n'ebimuli byoshi.
- 12 Amashwa gashagaluke haguma n'ebimuli byoshi, emirhi y'emuzirhu nayo esîme.
- 13 Omu masù ga Nyakasane, bulyâla ayishire, bulya ayîshitwîr'igulu olubanja; âtwira igulu olubanja n'obushinganyanya, ârhegeka n'amashaja burharhebana.

97

Nyakasane Mwâmi wîrhu ayish'itwîra igulu olubanja

- 1 Nyakasane ayîmire: igulu lishagaluke birhwa binji bicîshinge.
- 2 Omwizimya n'ebitù byacîbulwîre, byamugorha, obushinganyanya n'okurhalyalyanya, co ciriba entebe yâge edêkerîrekwo.
- 3 Ntakanjirwa omushokolîre; n'ababisha bamugosire ntakanjirwa arhabagezekwo lîno.
- 4 Emilazô yâge yo yamoleka igulu, idaho lyabwîne lyanajuguma.
- 5 Entondo zôhe kwo zidwîrhe zajongera omu masù ga Nyakasane nka muhomo, omu masù g'orhegeka igulu lyoshi.

- 6 Amalunga gadwîrhe gaganîra obushinganyanya bwâge, n'amashanja goshi gabwîne irenge lyâge.
- 7 Abagashâniza emirhi mibinje enshonyi zababumbire, na balya bacîkubagira enshanga kwo na kwo; banyamuzinda omu masù gâge bafukamire.
- 8 Yâgirwa, Siyoni ayumvîrhe anarhwamwo omunyu, n'ebishagala bya Yûda byoshi bishagalusire, erhi kutwa emmanja kwâwe kwinjâ kurhuma.
- 9 Bulya oli enyanya ly'igulu lyoshi Yâgirwa, n'omu banyamuzinda boshi ntâye okuhisirekwo oku bulî.
- 10 Nyakasane azigira abashomba okubî, arhanahimwa kushîbirira obuzîne bw'abacêse bâge, yêne onabarhenza omu nfune z'abalenzi.
- 11 Obumoleke buyishîre omushinganyanya, n'ab'omurhima gushingânîne bàyishîrwe n'omwîshingo.
- 12 Sâmi muli Nyakasane mwe bashinganyanya, mukuze n'izîno lyâge litagatîfu.

98

Nyakasane ayîmire, ahimîne, ali Mucîranuzi mwinjâ

¹ Lulanga.

Yimbiri Nyakasane olwimbo luhyâhya, bulyâla ajizire ebirhangâzo.

Kwamuhimire okuboko kwâge kulyo, okuboko kwâge kutagatîfu.

- ² Nyakasane amanyîsize oku kuciza aciza, omu masù g'ab'emahanga, afulûla obushinganyanya bwâge.
- ³ Akengêra obwinjâ bwâge n'obudahemuka bwâge, kuli bene-Israheli. Igulu lyoshi aha litanga n'aha liramuka, lyabona okuciza kwa Nnâmahanga wîrhu.
- ⁴ Igulu lyoshi lihindire Nyakasane, musîme, munashagaluke, munazihe.
- ⁵ Muzihire Nyakasane enzenze, mudumûle enzenze mudumûle n'olulanga.
- ⁶ Oku orhurhêra rhwalongêra, oku empembe zabûhwa, muhindre, muhindre omu masù ga Nyakasane.
- ⁷ Enyanja ekunguze haguma n'ebiyirimwo, igulu lidumize haguma n'abalirimwo.
- ⁸ Enyîshi zikome akagasha, oku entondo zahinda.
- ⁹ Zihindire omu masù ga Nyakasane, bulyâla ayiruka, bulyâla ayishire alirhegeka igulu; ârhegeka igulu n'obushinganyanya, ârhegeka n'amashanja burhalyâlyanya.

99

Nyamuzinda, Mwâmi mushinganyanya na Mutagatîfu

- ¹ Nyakasane ayîmire, amashanja gadwîrhe gager-amwo ogwa nyegenye. Atamîre oku nyanya lya bakerubi*: igulu lidwîrhe lyajuguma.

* **99:1 99, 1** Kerubi: nsalamu za byûbi birîbirî z'omu ka-Nyamuzinda.

- 2 Nyakasane arhabâ ntindi omu Siyoni, ye nakulîre amashanja goshi.
- 3 Izîno lyâge ligashâne, lirhali nshâhu balirhînye: liri litagatîfu.
- 4 Ye yîmire omuzibu osîma obushinganyanya, wafundisire ebinwa bishingânîne, muli Yakôbo obushinganyanya buli bwâwe, n'emmanja we zitwa.
- 5 Mulengeze Nyakasane Nnâmahanga wîrhu, mu-fukamirize aha cisinde ahirakwo amagulu: ciri citagatîfu.
- 6 Mûsa na Aroni bali omu badâhwa bâge, Samweli naye àli muli balya bàkazâgiyâkûza izîno lyâge. balya bàkazâgiyâkûza izîno lyâge naye anabayumvirhize.
- 7 Akazibashambâza anali omu nkingi y'ecitù: bakaziyumva amarhegeko gâge, bakaziyumva oku abarhegesire.
- 8 Yâgirwa Nnâmahanga wîrhu, mushâna wabayumvîrhîze, Nyamuzinda, mushâna wali obabêrîre obwonjo, ci bubî bwâbo bwarhumaga wacîhôla.
- 9 Mulengeze Nyakasane Nyamuzinda wîrhu, mu-fukamirize aha ntongo yâge ntagatîfu. Bu-lyâla Nyakasane Nyamuzinda wîrhu ali Mwimâna.

100

Olwimbo lw'engabo yasôkera omu ka-Nyamuzinda

- 1 Lulanga. Lwa kuvuga omunkwa.
Amahanga goshi gasâmire Nyakasane.

- ² Mukolere Nyakasane n'enshagadu; mujè omu masù gâge n'omwîshingo.
- ³ Mumanye oku Nyakasane ye Nyamuzinda, Yêne warhulemaga nîrhu rhuli bâge, rhuli ishanja lyâge, rhunali bibuzi by'okw'irango lyâge.
- ⁴ Mushesherere omu mihangô yâge erhi mwanakoma akagasha. muyongoberere omu côgo câge n'enyimbo; mumuhè irenge, mukuze izîno lyâge.
- ⁵ Bulya Nnâmahanga ali mwinjâ, obwonjo bwâge buli bw'ensiku n'amango, arhanarheba ndi kурhenga abantu baburhwa.

101

Omuhigo gw'omwimangizi w'olubaga

- ¹ Lulanga. Lwa Daudi.
Nkola nayimba obushinganyanya n'oburhonyi; we nazihira, Nyamwagirwa.
- ² Mwo nayisha omu njira y'entagoma: mangaci wampikaho? Nyishire n'omurhima gw'obudahemuka, omu mwâni mwo na nene.
- ³ Akantu kabî ntâzigè kangera omu masù: enkola-maligo ntazibonakwo: nanga ntazibonakwo.
- ⁴ Omurhima mubî gurhagera aha ndi, ehiri hibî ntahikwîrirwa.
- ⁵ Omuntu wâshobeke owâbo bwifilikwè, nnamuheze, omuntu ocîbona, n'ogayana ntabakwîrirwa.

- 6 Abemêzi b'eci cihugo bo amasù gâni galikwo, nti bayûbake haguma nânî. Omuntu okerekera omu ntagoma, ye wâbà mwambali wâni.
- 7 Enkola-maligo erhâlabarhe omu mwâni, n'endyâla erhâyimange omu masù gâni.
- 8 Enkola-maligo ziri omu cihugo, nakaziregerera nazihungumula eziri omu lugo lwa Nyakasane, nâziheza zihwemwo.

102

Omusengero gw'omuntu ohanyagîre

- 1 Musengero gw'omuntu ohanyagîre. Mw'obwo buhanya bwâge, Nyakasane ye arhuzirekwo emirenge yâge.
- 2 Yâgirwa oyumve guno musengero gwâni, onaleke izù lyâni likuhikekwo.
- 3 Omanye wakanfulika obusù bwâwe olusiku omutula gunwerhe. Ontege okurhwiri, hano nkuyâkûza oyirukire wayumva.
- 4 Yâgirwa ensiku zâni kwo zahirigisire nka mugî, n'orhuvuha rhwâni kwo rhudûrhûbîre nka buhya bwa muliro.
- 5 Omurhima gundi omu nda bagudûrhûwîre, kwo gwayûmirage nka hyasi, ebiryo ntaciyumvîrhi bindi oku murhima.
- 6 Nalasirage naganûkirwa, omubiri gwalinda gun-yumira oku rhuvuha.
- 7 Kwo nkola nyôsire nka munyunyi w'omu mpinga, nka mutulama gw'ebigûkà.
- 8 Nacibêrîre nie Karhahunga, nie Nyamulakà, kula akanyunyi kasigala kône-kône oku nyumpa.

- 9 Abashombanyi bâni badwîrhe balegerera banjâcira, nie basirahiragekwo n'izîno lyâni lyo badwîrhe bashârhamwo
- 10 Oluvù byo biryo ndwîrhe nashêga nnanyikule, na ngasi eci nanywa erhi cinali cigushemwo emirenge.
- 11 Burhè bwâwe n'omutula gwâwe byandwîrhîre okwo, bulyâla wannengezize wantimba okw'idaho.
- 12 Ensiku zâni kwo zishushire nka cihôho cirî-cirî, nânî niehe najîre nayûma nka hyasi.
- 13 Wêhe Nyakasane ho oyôrha ôbà, n'izîno lyâwe kuderhwa liderhwa omu maburhwa goshi.
- 14 Oyimuke obabalire Siyonî, bwacîre bw'okumubêra lukogo,
- 15 Bulyâla bambali bâwe barhahimwa kusîma amabuye gâge, barhakabula bwayumva omutula omu kubona Siyonî ashâbûka.
- 16 Wàbona oku amashanja gakuza izîno lyâwe obwo Nyakasane, n'abâmi b'igulu boshi bakenge irenge lyâwe.
- 17 Hano ôbà wamâshubiyûbaka Siyonî, Siyonî yeshi aboneka omu irenge lyâge,
- 18 Nyakasane oyêrekere omusengero gw'abakenyi, buzira kulekérera omulenge gwâbo.
- 19 Ebîrà biyandikirwe abâna baciburhwa, n'olubaga lwayishilemwa lukuze izîno lya Nyakasane.
- 20 Bulya Nyakasane abîre ali omu ndâro yâge, abîre ali emalunga àlîkira amasù okw'idaho,

- 21 Mpu ayumve omulenge gw'abashwêke bujà,
analîkûze abatwirirwe okufà.
- 22 Na ntyo izîno lya Nyakasane lije irenge
omu Siyonî, n'irenge lyâge liderhwe omu
Yeruzalemu,
- 23 Olusiku amâmi n'amashanja gâja haguma mpu
gakolere Nyakasane.
- 24 Emisî yampwêrîre njira, n'ensiku zâni baz-
itwîremwo.
- 25 Yâgirwa Nnâmahanga omanye wampêka nnan-
ciri omu karhî k'ensiku zâni. Emyâka
yâwe wêhe ho eyôrha ebà omu maburhwa
n'amâburhwa.
- 26 Emurhondêro wajà aho wabandaho igulu,
amalunga nago mukolo gw'amaboko gâwe.
- 27 Byombi kuhêka byâheka, ci wêhe we
Nyamubâho, byoshi kwo byâkoye nka
bwikunjè, kwo obihindula nka mwambalo
binahinduke.
- 28 Wêhe orhahinduka, n'emyâka yâwe erhajira
aha ehekîre.
- 29 Abâna ba bambali bâwe bâybaka n'omurhûla,
n'abâna bâbo bayôrhe bali omu masù gâwe
ensiku n'amango.

103

Nyamuzinda abà buzigire

¹ Lwa Daudi.

Murhima gwâni, kuza Nyamuzinda, n'ebindi oku
ndubi y'omurhima bikuze izîno lyâge.

² Murhima gwâni, kuza Nyamuzinda, ntà
nshobôlo yâge oyibagirage.

- 3 Ye babalira ebyâha byâwe byoshi, Ye fumya obuzamba bwâwe bwoshi.
- 4 Ye yôkola obuzîne bwâwe omu nyenga, Ye kuyunjuza inêma n'obwonjo.
- 5 Obuzîne bwâwe ye buyunjuza minjà, obusole bwâwe ye bujira buhyâhya nka bwa nyunda.
- 6 Nyamuzinda ojira oburhondekezi, acîranulira abarhindubizîbwe.
- 7 Ye wabwîraga Mûsa amahwe gâge, n'abâna b'Israheli àbayêreka ebirhangâzo byâge.
- 8 Nyamuzinda ye ntahimwa lukogo na bwonjo, arhakunira duba, anali buzigire.
- 9 Arhakaliha kuhika okurhalusa, arhanarhulyûza kungana obubî bwîrhu,
- 10 Arharhujirira kungana ebyâha bîrhu, arhanarhulyûza kungana obubî bwîrhu.
- 11 Nka kulya amalunga gali enyanya ly'igulu kwo n'obuzigire bwâge bugwêrhe obuhashé oku bamurhînya.
- 12 Nka kulya ebushoshôkero eri kuli n'ebuzikiro, kwo Nnâmahanga ahirika kuli ebyâha bîrhu.
- 13 Nka kulya îshe w'abâna abà mwonjo oku bâna bâge, kwo na Nyamuzinda ali mwonjo oku bamurhînya.
- 14 Ayishi bwinjâ eci rhwabumbagwamwo, arhabiri oku rhuli luvù.
- 15 Omuntu ensiku zâge ziri nka hyasi, kwo ameranka bwâso bw'omu ishwa.
- 16 Empûsi ekamugerakwo erhi arhacihali, orhankacimanywa aha àbâga burhanzi.

- 17 Obuzigire bwa Nyamuzinda oku bamuyôboha
bôhe buli bw'ensiku n'amango,
n'oburhonondekezi bwâge oku bâna b'abâna
bâbo.
- 18 Oku babîkirira amalganyo gâge, abakengêra
amarhegeko gâge n'okujira ebi alonza.
- 19 Nnâmahanga àjêberize entebe yâge omu
mpingu, omu bwâmi bwâge burhegeka
byoshi.
- 20 Mukuze Nyakasane mwe bamalahika bâge
mweshi, mwe ntwâli zâge, mwe mu-
jur'akanwa kâge, mwe muyumva izù lyâge
mumukuze.
- 21 Mukuze Nyakasane, mwe ngabo zâge mweshi,
mwe bambali bâge, mwe mujira ngasi oku
alonza, mumukuze.
- 22 Mukuze Nyakasane, mwe biremwa byâge
mweshi, omu bwâmi bwâge mweshi mu-
mukuze. Murhima gwâni kuza Nyakasane!

104

Mushâna abumba Owalemaga igulu

- 1 Murhima gwâni kuza Nyakasane! Yâgirwa Ny-
amuzinda, mushâna oli mukulu kulusha!
- 2 Ocîbwîsire obukulu n'obwinjâ, ocîhundikîre obu-
langashane nka cirondo.
- 3 Amalunga we wagakanûлага nka lukangà,
wayûbakira empamikwa zâwe oku nyanya
z'amîshi. Ebitù wabijira ngâlè yâwe, byûbi
bya bitù oyishakwo.
- 4 Empûsi wazijira ntumwa zâwe n'engulumira
bashuba baganda bâwe.

- 5 Wayanka igulu walidêkereza oku bikondo byâlyo: lirhankafà lyâhuliganyire.
- 6 Waliyambika enyanja kulya bayambika omuntu omushangi, amîshi gamanana oku nyanya z'entondo.
- 7 Wabà nka wakankama gakûla idârhi, wakungula gageramw'omusisi.
- 8 Galya entondo n'amîno, gabungulukira omu rhubanda, gajidêka aha wagatwîrîre gâhekera.
- 9 Olubibi wagatwîrîre, garhakalutwa mpu gashubizisa igulu.
- 10 Enshôko wazirhegesire okurhengamwo enyîshi, ezi nyîshi ziyisha aha karhî k'entondo.
- 11 Ezi nyîshi zinywêsa ngasi c'erubala, ezîra ensimba zihêkakwo enyôrha.
- 12 Ezi nyîshi ebinyunyi biyâlikirakwo, ebi binyunyi biryogôlera omu mashaka.
- 13 We dômera entondo n'amîshi g'omu mpamikwa zâwe, we shalûla idaho n'ebý'omu maboko gâwe.
- 14 We mêza ebyâsi ebihêsi bikera n'olurhendebuka lushalûla omuntu.
- 15 We rhuma idaho lyarhengamwo omugati lirhengemwo n'irivayi lyahiramwo omuntu orukara, lirhengemwo orhuvurha omuntu acêsamw'obusù, lirhengemwo n'ehigati omuntu agalulamwo amarhî.
- 16 Emirhi ya Nyakasane, enduluma z'e Libano agwîkaga yêne, kulya zirya ziyigurhe.
- 17 Mwo ebinyunyi biyûbakira enyôgo; emihangâli omu nduluma eyûbakira.

- 18 Entondo ndi zo zihà empene z'erubala olwâbuko, n'amabuye go gahà ebishegeshe olwâkiro.
- 19 Wàjizire omwêzi mpu gukazigera amango n'izûba limanyire amango n'emunda lizikira.
- 20 Okabulula omwizimya lyo obudufu burumbâna, go mango eby'erubala byoshi bija byahulahula.
- 21 Go mango omwâna w'entale alakira omuhanya, go mango omwâna w'entale ahûna Nyamuzinda eci alya.
- 22 Erhi lukula arhanda lyo bifuluka, go mangobihêka îrò oku ncingo zâbyo.
- 23 Go mango omuntu arhabâlira omukolo, agulegererekwo birinde bijinga.
- 24 Mushâna Nyamwagirwa emikolo yâwe guli mwandu! Burhimanya wayijiragamwo yoshi: igulu lyoshi liyunjwîre biremwa byâwe.
- 25 Olole oku enyanja eluga n'oku egaliha: ebiyôga muli yo birhankaganjwa, ebinyinyî n'ebinênenè mwo bishundwa.
- 26 Amârho mwo gagera, n'envubu, biremwa byâwe nabyo, mwo bishârhira.
- 27 Byoshi byoshi wêne bilokakwo, mpu obiyikuze amango gâbyo gahika.
- 28 Nk'obihire binayunamirize birhôlogole, okabumbula enfune zâwe lyo bilugirwa.
- 29 Okafulika obusù bwâwe binakomakomye, okabinyaga omûka binafè bicîshubirire omw'idaho.

- 30 Okarhuma omûka gwâwe ebindi binalemwe;
n'obusù bw'igulu onabuhindule buhyâhya.
- 31 Irenege lya Nyakasane liyimbwe ensiku
n'amango: nêci Nyakasane acîtakir'emikolo
yâge.
- 32 Kàli akalola okw'igulu linageremw'omusisi
wâni! akahuma oku ntongo enatumbûke
cigî!
- 33 Oku nciyisa omûka erhi kuyimba nanyimbira
Nyakasane, oku ncihabâ erhi kuziha nanzi-
ihira Nyamuzinda wîrhu olulanga.
- 34 Ebinwa byâni bimununire mâshi: nânacîzigriza
muli Nyakasane.
- 35 Abanya-byâha barheng'en'igulu, banyankola-
maligo nabo barhacihabâga. Murhima
gwâni kuza Nnâmahanga!

105

Amaganîro g'okurhangâza g'Israheli
Aleluya!

- 1 Mukuze Nyakasane, muyakûze izîno lyâge,
mumanyîse emikolo yâge omu karhî
k'amashanja.
- 2 Mumuyimbire, mumuzihire ennanga,
muyigâne ebinja àjizire by'okurhangâza.
- 3 Mucîtakîre izîno lyâge limâna, omurhima gwa
ngasi balonza Nyakasane gurhimûkwe.
- 4 Musinze Nyakasane, musingirize obuhashe
bwâge, mukaz'iyôrha mulongereza obusù
bwâge.

- 5 Mukengêre emikolo y'okurhangâza àkozire,
mukengêre ebisômerîne byâge n'ebinwa
byâge.
- 6 Mw'oyo bene mwambali wâge Abrahamu
mw'oyo bene enshâgi yâge Yakôbo.
- 7 Yène ye Nyakassane Nnâmahanga, akanwa kâge
igulu lyoshi karhegeka.
- 8 Arhayibagira endagâno yâge ensiku n'amango,
arhayibagira akanwa àfundikiraga
maburhwa cihumbi.
- 9 Kalya kanwa àfundikaga bo na Abrahamu,
n'erya ndahiro àlahiriraga Izaki.
- 10 Kalya agwîkaga kashuba irhegeko kuli Yakôbo;
kanaba ndagâno y'ensiku n'amango kuli
Israheli.
- 11 Bulyâla aderha, erhi: «Nâkugabira ishwa
lya Kanâni, bishube byo binyu birugu
by'omwîmo».
- 12 Amango bàciri banyi, amango barhàli baciluga
banabà bigolo eyo mwa bene;
- 13 amango bakazâgijà babunga, batwîka mwâmi
bashige wundi.
- 14 Ago mango ntâye azigîre abarhindibuza, ciru
banarhuma hajira abâmi ahana.
- 15 Mpu: «Murhahîraga mukahuma oku nshâgi
zâni», mpu: «Murhahîraga mukashonza
abageremwa bâni.»
- 16 Lêro anacirikira ecizombo omw'igulu,
abanyaga ciru n'omugati
bàkazagicîkubagira.
- 17 Erhi ànarhanzirigirhuma omuntu wabashokolera
obwo; n'omuntu erhi ye Yozefu bàguzagya
bujà.

- 18 Amagulu gâge erhi gali mazirike migozi, n'igosi lyâge erhi bamâlizonza budagulè.
- 19 Ayôrha nt yo kuhika akanwa àderhaga kâbà, n'akanwa ka Nnâmahanga kàmubêra.
- 20 Mwâmi arhumiza obwo mpu bamulîke, omurhambo w'amashanja amulikûza.
- 21 Amujira mukulu w'enyumpa yâge, ànamubîsa ngasi hyâge hyoshi.
- 22 Mpu lyo akaziyigírliza abagula bâge nk'oku an-abwîne yêne, anakazibwiriza abashamuka bâge oburhimanya.
- 23 Ago mango Israheli ahika omu Mîsiri, Yakôbo abalamira omu ishwa lya Kamu.
- 24 Olubaga lwâge lwanaciluga bwenêne, lwaluga lwarhaluka abashombanyi bâge.
- 25 Atulongola omurhima gw'abo bashombanyi mpu bamînyize olubaga lwâge banalen-ganye abambali.
- 26 Oku bundi ar huma omwambali Mûsa, ar huma n'omwîshogwa wâge Aroni.
- 27 Bakolera ebisômerîne byâge omu karhî kâbo. bakola ebirhangâzo omw'ishwa lya Kamu.
- 28 Ar huma omwizimya, endundulya yacîbêra, bàyumva ebinwa byâge.
- 29 Amîshi gâbo agahindula mukò, n'enfî zâbo azinigûza.
- 30 Ecihugo câbo cayunjula bikere, byahika ciru n'omu rhwonga rhw'oku bwâmi.
- 31 Aderha akanwa kwayisha irumbu ly'enzi, eci-hugo coshi cayunjula miusha.
- 32 Abashobôza olubula mpu nkuba, ecihugo câbo coshi acîrhulirakwo omuliro gw'engulumira.

- 33 Emizâbîbu yâbo n'emirhi yâbo y'amalehe ayi-hira oku'idaho, ashangula na ngasi murhi gwâli gumezire omu cihugo câbo.
- 34 Alîka akanwa, enzige zàgwa, amahanzi gôhe garhânkaganjirwe.
- 35 Zakera ngasi hyasi hyànali omu cihugo, zayôna ngasi mburho yanali omu mashwa gâbo.
- 36 Enfula z'omu cihugo câbo azilambiaka okw'idaho, ngasi lubere lwa magala gâbo lwoshi.
- 37 Abahulusa bacîyikîre amagerha n'amasholo, harhànali omuzamba ciru n'omuguma omu mashanja gâbo.
- 38 Ab'e Mîsiri erhi bàbona bàgenda basîma, bulyâla ebihamba byàli byamâbagwârha.
- 39 Alambûla ecitù cabacinga, atwâna omuliro gwabamolekera budufu.
- 40 Basengera, abarhumira enkwâle, anabashalûla n'omugati gw'empingu.
- 41 Abasa ibuye amîshi gâpamukamwo, gâhulula omu irungu nka lwîshi erubanda.
- 42 Ajira nt yo bulyâla àli akengîre akanwa kâge kimâma, kalya kanwa abwîraga omwambali Abrahamu.
- 43 Anahulusa olubaga lwâge omu nshagadu, n'abîshogwa bâge abalika n'omwîshingo.
- 44 Abashobôza ecihugo c'amashanja, banayîma omu by'abanyamahanga.
- 45 Ajira nt yo mpu lyo baseza akanwa kâge, banalange amarhegeko gâge!

106

Obucîyunjuze bw'olubaga

¹ Aleluya

Kuzagyi Nyakasane, bulya ali mwinjà, na bulyâla
olukogo lwâge lubà lw'ensiku n'amango

- 2 Emikolo y'obuhashe bwa Nyakasane ndi wankayiderha wâni? Emyanzi y'obukuze bwâge ndi wankayiganîra wâni?
- 3 Bali bany'iragi abashimba amarhegeko, abajira okushingânîne ngasi mango.
- 4 Muhânyi onkengêre nâni omu burhonyi orhonyamw'olubaga lwâwe, okanye ontandûle onantabâle.
- 5 Lyo nyumva nâni omwîshingo gw'enshâgi zâwe, nshagaluke n'enshagadu y'olubaga lwâwe, nnancîtakîre haguma n'omwîmo gwâwe.
- 6 Kwo rhwabîhire aka balarha, rhwajizire ecâha, rhwashuba nkola-maligo.
- 7 Balarha nabo amango bâli e Mîsiri, barhashîbiriraga balola emikolo yâwe y'okurhangâza. Barhakengêraga obunji bw'olukogo lwâwe, ci erhi bahika aha Nyanja Ndukula, bagomera Ow'Enyanya bwenêne.
- 8 Kwônene yêhe abaciza oku bukulu bw'izîno lyâge, mpu babone obuhashe bwâge.
- 9 Akankamira Enyanja y'akaduku yakala, abageza omu mîshi nka kulya bayisha omu irungu.
- 10 Abakûla omu nfune z'omushombanyi, abalîkûza oku mubisha.

- 11 N'amîshi gamanukira oku bânzi, barharhen-gagamwo ciru omuguma walobôka.
- 12 Bajà bayêméra ebinwa byâge obwo, banacyîmba irenge lyâge.
- 13 Ci barharhamagiyibagira ebi àkozire, barhanalindaga mpu babone ebi ashubijira.
- 14 N'erhi bahika omw'irungu amîru gabagwârha banakuyumva, mpu: «Rhurhangigera Nyamuzinda muno mpinga».
- 15 Naye ayumva omusengero gwâbo, abarhumira ebyabalwâza engagira.
- 16 Kandi omu bihando bajà aho babà mitula ya Mûsa bo na Aroni Mutagatîfu wa Nnâmahanga.
- 17 Lêro igulu lyàyashama lyamirangusa Datani, lyamira n'engabo y'Abiramu.
- 18 Omuliro gwanacipamuka muli eyo ngabo, gwasingônola abagoma boshi.
- 19 Erhi bahika e Horebu batula akanina, banaharâmya oyo nyamuzinda bàtulaga n'amasholo.
- 20 Irente lya Nyamuzinda baligerera oku mpanzi, eyi mpanzi enashêga ebyâsi.
- 21 Bayibagira Nnâmahanga wabacizagya, Nnâmahanga owabajiriraga ebisômerîne e Mîsiri!
- 22 Owakolaga ebingana halya omu cihugo ca Kamu, anajirira eby'okurhangâza aha Nyanja Ndukula,
- 23 Ali akola mpu abahungumule, ci omurhonyi wâge Mûsa amusengera, mpu ashukire arhabahungumulaga.

- 24 Kandi aho bagayaguza ecihugo nkana
barhayêméraga ebinwa byâge,
25 Bacîduduma omu birâlo byâbo, barhenguha
Nyakasane.
26 Lôro alengeza okuboko acîgasha, mpu arhabal-
ambisiri omu mpinga,
27 mpu akabà arhabashandâzizi omu banya-
mahanga, akanaba arhabahabulîri omu bi-
hugo bya bene!
28 Kandi bayanka bacîshwêkera kuli Bali-Peori,
balyà n'oku nterekêro za banyamuzinda
b'emifù.
29 Bamushonza obwo n'amabî gâbo, lôro
obuhanya bwabajakwo.
30 Finehesi anacyiyimuka obwo, akazitwa em-
manja, bulya buhanya bwahwa.
31 Bamurhonyeza okwo obwo, omu maburhwa
goshi n'ensiku n'amango.
32 Kandi bamushomboza aha mîshi g'e Meriba,
ciru Mûsa alinda atumula erhi bo bàrhuma.
33 Erhi bamujira burhè bwenêne bwenêne,
aderha ebinwa bigalugalu.
34 Barhacihungumulaga amashanja Nyakasane
àli ababwizire mpu bahungumule.
35 Bashandâla omu banya-mashanja, banayiga
okukola ebihenyehenye byâbo.
36 Bakazigashâniza banyamuzinda b'ago
mashanja, kwashuba kugwârhwa omu murhego
kwâbo.
37 Bakazirherekêra abâna bâbo abashetani,
abânarhabana n'abâna-nyere.
38 Babulaga omukò gw'abêru-kwêru, omukò gwa
bagala bâbo n'ogwa bâli bâbo. Bâkagihanwa

- nterekêro emwa banyamuzinda b'e Kanâni,
igulu lyahemuka n'omukò gwâbo.
- 39 Nabo bône bahemuka n'ebi bakazâg'ikola,
bacîshûbula n'ebijiro byâbo.
- 40 Léro Nyakasane anacigwârhwa n'omutula
gw'olubaga lwâge, omwîmo gwâge
gwamurhenga oku murhima.
- 41 Abalikira omu nfune z'amashanja,
barhegekwa n'abashombanyi bâbo.
- 42 Balibuzibwa n'abo bashombanyi,
banarhindibuzibwa nabo.
- 43 Abalikûzize kanji-kanji, ci bôhe bakazimujira
burhè n'omurhima gwâbo mubî.
- 44 Ci kwône, erhi àyumva omulenge gwâbo,
aloléreza amalibuko gâbo.
- 45 Akengêra omulagi àbalaganyagya, ayumva
omutula bulyâla olukogo lwâge lubà lunji.
- 46 Abashobôza omurhima gw'olukogo, omu karhî
k'abâli babagwâsire mpira,
- 47 Orhulîkûzagye Yâgirwa Nyamuzinda wîrhu,
onarhushûbûze rhurhenge ihanga lya
bene. Rhujikuza izîno lyâwe limâna,
rhunacîtakîre irenge lyâwe.
- 48 Ayâgirwe omu myâka n'emyâka Nyakasane
Nyamuzinda w'Israheli, n'olubaga lwoshi
lushuze, mpu: «Amen!»

107

*Nyamuzinda ye yôkola omuntu omu ngasi
marhabi*
Aleluya!

- ¹ Mukuze Nyakasane bulya ali mwinjà, bulyâla olukogo lwâge luli lw'ensiku n'amango.
- ² Bakuderhe abà Nyakasane àcungwîre boshi, balya boshi àkûzire omu nfuné z'omubisha.
- ³ Balyâla àhamagaliraga ndêko nguma kурhenga omu mahugo, kурhenga emahanga g'ebushoshôkero bw'izûba kuhika emunda lizikira, kурhenga emahanga g'e mwêne kuhik'emukôndwe.
- ⁴ Bâli omw'irungu, omu mpinga, lêro bahabuka, balonza enjira y'ekà bayibula.
- ⁵ Bashalika banagwârhwa n'enyoîrha, bayumva kukola kufà.
- ⁶ Bayâkûza Nyakasane muli obwo bulagîrire bwâbo, abalikûza muli ago malibuko.
- ⁷ Abalangûla enjira nnungêdu, erya yabahisa ahâli enyumpa.
- ⁸ Bavuga Nyakasane omunkwa oku lukogo lwâge, bamuvuga omunkwa oku binjà àjirîre ababurhwa n'abantu.
- ⁹ Bamuvuga omunkwa bulya àshalwîre omushalaye, anagaza owali bufà n'enyoîrha.
- ¹⁰ Bâli batamîre omu mpehema, omu ndundulya y'omwizimya, bànali bashwêke n'emigozi y'obuhanya n'ey'obudagulè,
- ¹¹ kulya kubà bâli barhanzirirhenguha akanwa ka Nyamuzinda, bànali barhanzirigayaguza irhegeko ly'Ow'Enyanya bwenène.
- ¹² Lêro emirhima yâbo ayibarhuza omutula, gwabadandabaganya banabula cirhabîre.
- ¹³ Bayâkûza Nyakasane muli obwo bulagîrire bwâbo, abalikûza kuli ago malibuko.

- 14 Abakûla omu mpehema, omu ndundulya y'omwizimya, emigozi yàlibashwêsisre ay-itwa.
- 15 Bavugage Nyakasane omunkwa oku lukogo lwâge, bamuvuge omunkwa oku binjà ajirîre ababurhwa n'abantu.
- 16 Kulya kubà àvungunywîre enyumvi z'amarhale, ashangula orhuhamikizo rhw'ecûma.
- 17 Balwâla erhi byâha byâbo birhuma, balibuka barhindibuka erhi bubî bwâbo burhuma.
- 18 Baderha mpu balye akalyo bayumve karhabali oku murhima; babona ekola ekuzimu bayerekîre.
- 19 Bayâkûza Nyakasane muli obwo bulagîrire bwâbo, abalikûza kuli ago malibuko.
- 20 Arhuma oluderho lwâge mpu lubafumye, lun-abalikûze oku lufû.
- 21 Bavugage Nyakasane omunkwa oku lukogo lwâge, bamuvuge omunkwa oku binjà ajirîre ababurhwa n'abantu.
- 22 Banarherekêre enterekêro z'okumuza, n'ebijiro byâge babiyimbe n'enshagadu.
- 23 Abàli omu bwârholu mpu bayikire enyanja, mpu bayikire enyanja bajè burhunzi,
- 24 Babona ebi Nyakasane abamwo, Babonera ebisômerîne byâge omu karhî k'enyanja.
- 25 Abà nk'aderha n'akanwa: empûsi y'omulaba yazûka, amîshi gakazilwîra omu nyanya.
- 26 Garhalihamira emalunga, garhaliyandagalira ekuzimu, omurhima gwâbo gwashalama.
- 27 Batabataba banadandabagana nka balalwe, obulenga bâkazagicîkubagira bwahirigirha.

- 28 Léro bayâkûza Nyakasane muli obwo bulagîrire bwâbo abalikûza kuli ago malibuko.
- 29 Erya mpûsi ndârhi ayigombya hyashuba hiboho hyashungurha, obukali bw'erya nyanja bwalembla.
- 30 Basîma erhi babona akahwenyenye kabà, abahêka abahisa ah'izîko balonzagya okuhika.
- 31 Bavugage Nyakasane omunkwa oku lukogo lwâge, bamuvuge omunkwa oku binjà àjirîre ababurhwa n'abantu.
- 32 Bamukuze omu ndêko y'abantu, banamuyimbire irenge lyâge aha karhî k'abagula.
- 33 Ezàli nyîshi azihindula mpinga, n'ezàli nshôko azihindula idaho lya canda.
- 34 Ecihugo câkazâgiyêra acîhindula mushenyi gwa munyu, erhi bubî bwa bantu bamwo burhuma.
- 35 Eryàli irungu alihindula cidêka ca mîshi, n'idaho lyàli lya canda alihindula nshôko zâburha enyîshi.
- 36 Ayûbasamwo abantu bâli bufà n'obuligo, n'akalengwe, bayûbakamwo olugo lwanakaderhwa.
- 37 Bahinga amashwa, bagwîka emizâbîbu, barhenzamwo birhali binyi.
- 38 Abagisha baluga bwenêne, abahà na bintu birhali binyi.
- 39 Ci kwône bajà banyiha, gashuba mâhungà erhi kuhanzagala n'okulagîrira kwâbo kurhuma.
- 40 Agaya abaluzi bwenêne, àbahabuliraga omw'irungu, omu nyâmà wandya,

- ⁴¹ akula omukenyi mwo bulya buhanya, analuza
emilala yashuba minji nka masô.
- ⁴² Omushinganyanya abwîne anasîmire, ci ababî
boshi aha irhama bôhe banacigwêrhe.
- ⁴³ Oli murhimanya, ashimbe ebi byoshi, arhi-
manye anakengêre bwinjâ emikolo ya
Nnâmahanga.

108

Lwimbo lwa sézi na musengero gw'olubaga

- ¹ Lwimbo. Lulanga. Lwa Daudi.
- ² Omurhima gwâni guli muzibu Nyamwagirwa,
omurhima gwâni gurhahombagana; nkola
nakuzihira nnankuyigânire.
- ³ Tulûka murhima gwâni; tulûka lulanga lwâni,
tulûka nzenze yâni, nkola natula obucè
buzûke.
- ⁴ Nâkukuza omu karhî k'amashanja,
Nyamwagirwa, nâkuzihira olulanga omu
karhî k'ab'ekulî;
- ⁵ bulyâla olukogo lwâwe luli lunji: luhisire
emalunga, oburhabêsha bwâwe nabwo,
buhisire oku nkuba.
- ⁶ Nyamuzinda mâshi orhangibà nka
wacîyerekanira oku nyanya z'amalunga,
irenge lyâwe libonekane omw'igulu lyoshi.
- ⁷ Orhurhabâle n'okuboko kwâwe onarhuyumve,
lyo abarhonyi bâwe balobôka.
- ⁸ Nyamuzinda erhi ali omu ngombe yâge, ay-
isha erhi nkola nayimuka njigaba Siyonî,
n'olubanda lwa Sukoti ndugabire bandi.

- ⁹ Erhi ishma lya Galadi libà lyâni n'erya Manasè kwo na kwo, Efrayimu yêhe yo mpenzi y'irhwe lyâni na Yûda ye kayundwè wâni.
- ¹⁰ Mowabu lwo lwôgero ncîkalabiramwo, Edomu yêhe namugera oku lwêru lw'enda, na Filistiya namuhima kano kanya.
- ¹¹ Lêro ndi wakampisa omu lugo luzibu? Ndi wakampisa cingana e Edomu wâni?
- ¹² Nnâmahanga kali we wanarhucinagizagya wâni! Kali orhacidwîrhi wayisha okarhabâla mwe n'abalwî bîrhu!
- ¹³ Mâshi mâshi orhurhabâle kw'oyu mubisha, bulyâla okurhabâlwâ n'abantu kuli busha.
- ¹⁴ Rhwakola emyônè oku burhabâle bwa Nnâmahanga, yêne ya wâjonjaga abashombanyi bîrhu.

109

Endûlù y'omurhumisi wa Nnâmahanga

- ¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lulanga. Lwa Daudi.
Nnâmahanga, we ncîtakîra, orhahulike, orhahu-like,
- ² bulyâla bankâyîrekwo ebinwa by'obulyâlya.
- ³ bambwîzire akanwa k'obunywesi, banzhula ebinwa by'obushombanyi, bananshimbula buzira igwârhiro.
- ⁴ Oku niehe ndi wa buzigire, bôhe babâ kushobeka banshobeka, omu kubona ntyo nagwira nasalira.
- ⁵ Oku minjà mbajirira bôhe bangalulira amabî, n'oku buzigire bwâni kuli bo, bôhe bangalulira enshombo.

- 6 Orhangimunîkakwo omusirhe, n'omubisha arhangimuyimanga aha burhambi.
- 7 Irhondo âkaja lubanja, lurhahambûlaga, n'okusamba kwâge kushube kuyâga.
- 8 Ensiku zâge bazitwemwo, owundi ayîme omu byâge.
- 9 Abagala bashube nfûzi, na mukâge ashube mukana.
- 10 Abagala ntâye obayûbakiraga, bahabuke bajè bahulahula, bahulusibwe ciru n'omu bigûkà by'enyumpa zâbo.
- 11 Oyu àire omwenda amucêse buroha, n'owagera amunyâge ehi àli acîbikîre.
- 12 Arhabonaga cafira bwonjo, n'enfûzi zâge zirhafâga zâbuganyire omuzîre w'olukogo.
- 13 Iburha lyâge lihwêre okw'itumu, n'izîno lyâge lihirigirhe oku mwîmo murhanzi.
- 14 Nyakasane âkengêre obubî bwa bashakulu wâge, n'ecâha ca nnina cirhazâzibagwa.
- 15 Biyôrhe bikengêrwa na Nyakasane, anamuzazc hano igulu, irhondo ntâye ocimukengêraga.
- 16 Yêhe arhadesiri mpu abè lukogo, ci agwîra ayâbula omukenyi muhanya, olyâla oli bufâ n'omutula mpu amuholêreze.
- 17 Obwôla asîmire okuhehêrerwa, ahehêrêrwe, n'obwôla arhalonza mugisho, gumurhengekwo.
- 18 Obuhanya bumubwîke nka mushangi, bumuje omu nda nka mîshi, bumuje omu njingo nka mavurha.
- 19 Bumuzonge nka gwo mushangi acîbwîka, nka gwo mukaba ayôrha ayambala.

- 20 Abagendikanshobeka n'abanderhcra ebirhali byo, Nyakasane abahè olwo luhembo.
- 21 Wêhe, Yâgirwa Nnâmahanga, ondwîrekwo erhi izîno lyâwe lirhuma, onandîkûze bulyâla olukogo lwâwe buzigire.
- 22 Obwîne oku ndi mukenyi nnampanyagîre, n'omurhima gwanfundîre omu nda.
- 23 Nahwîre nka cihôho ca mafuluko, nazûzûrhîre nka luzige empûsi ehunisire.
- 24 Nkola ndwîrhe nakomanya amadwî erhi kucîhalisa kurhuma, n'omubiri gwâni gwahosire erhi kubula mavurha kurhuma.
- 25 Nakwâmirwe nanashekerwa narhamma, abadwîrhe bambona irhwe badwîrhe badunda.
- 26 Ontabâle, Yâgirwa Nnâmahanga, ondîkûze wêne oku lukogo lwâwe,
- 27 babone oku lukogo lwâwe lukozire ebyo, oku wêne we oncizize, Yâgirwa Nyakasane.
- 28 Bampehêrere ci wêhe ongishe, àbanshimbire baturutumbe, mwambali wâwe yêhe acishinge.
- 29 Abakaz'indega enshonyî zibabumbe; okurumbaguza kwâbo kubabwîke nka cirondo.
- 30 Niehe nayimbira Nyakasane n'akanwa kâni, namukuza omu karhî k'engabo y'abantu:
- 31 Bulyâla anayîmangire omukenyi, mpu lyo amulîkûza omu bazûzi.

110

Obwâmi, Obukulu n'Obudâhwa bwa Masiha

¹ Lulanga. Lwa Daudi.

Nyakasane àjire aho abwîra Nnawîrhu* akanwa, erhi: «Bwârhala ekulyo kwâni, ntangiyandaza abashombanyi bâwe aha magulu gâwe».

- 2 Nyakasane ayanka itumu ly'obwamî bwâwe alirhogezza oku Siyonî†, mpu: «Nj'oyîme omu karhî k'abashombanyi bâwe.»
- 3 Mpu: «Kurhenga okuburhwa kwâwe oli n'obukulu omu bulangashane bw'obutagatîfu: niene nakuburhaga embere z'omucéracêra nka lumè.»
- 4 Nyakasane acîgashire arhanatwe omu kanwa kâge: «Oli mudâhwa w'ensiku n'amango kulya kwa Melkisedeki.»‡
- 5 Nyakasane aha kulyo kwâwe ali: olusiku atulu-mukirwa lyo amâmi-mâmi gaherêrherwa.
- 6 Go mango olw'amashanja lwâmanywa, emirhumba elundumane; amarhwe gahinagwe omw'igulu lyoshi.
- 7 Omu njira mîshi ga muhona ânywa, kurhume alengeza irhwe.

111

Irente ly'emikolo ya Nyamuzinda

¹ Aleluya!

* **110:1 110, 1** Nyakasane abwîra Nnawîrhu: Nyamuzinda yênenne odesire ntyôla: Lul 2, 7-9. - Bwârhala ekulyo kwâni: ahantu h'olukengwa. Masiha âbà n'ecikono c'obwâmi, âbà Mudâhwa w'ensiku n'amango: Mat 22, 44; Ebj 2, 34-35; Hbr 1, 13. † **110:2** **110, 2** Kurhenga e Siyonî: Masiha âbà côkola w'abantu boshi. Lul 2 na Lul 71. ‡ **110:4 110, 4** Kurhenga e Siyonî: Masiha âbà côkola w'abantu boshi. Lul 2 na Lul 71.

- Nkola nakuza Nyakasane n'omurhima
gwâni gwoshi, omu ndêko y'abemêzi
n'ey'abashinganyanya.
- ² Emikolo ya Nyakasane erhankagerwa ekwânîne
emanywe n'abayisîma boshi.
- ³ Omukolo gwâge bubà bwâmi bunabà bu-
langashane; n'obushinganyanya bwâge
buyôrha buhabà ensiku n'amango.
- ⁴ Ajijire ebirhangâzo analonza bikazikengêrwa,
Nyakasane abâ wa bwonjo anabâ wa
lukogo.
- ⁵ Abamukenga àbahire ebiryo, ayôrha akengêra
endagâno yâge ensiku zoshi.
- ⁶ Amanyîsize olubaga lwâge obuhashe
bw'emikolo yâge, erhi àlushobôza
eb'yamashanja.
- ⁷ Emikolo y'amaboko gâge erhabâ ya bunywesi
enabà mimâna; amarhegeko gâge goshi
gali magwîke buzibu.
- ⁸ Gali magwîke akantashugulwa, oku nsiku
n'amango, garhajiragwa n'oluhinzo erhi
n'obulyâlya.
- ⁹ Arhumira olubaga lwâge owalucungula, àjizire
endagâno yâge ebè ya nsiku n'amango,
izîno lyâge liri limâna liri na lya kukengwa.
- ¹⁰ Okurhînya Nyakasane gwo murhondêro
gw'obushinganyanya, ngasi bamukenga
boshi, bo barhondekezi b'okunali; irenge
lyâge liyôrhe lihabà ensiku n'amango.

112

Iragi ly'omuntu mushinganyanya

1 Aleluya!

Iragi lyâge omuntu orhînya Nyakasane, omuntu oyumva anunîrwe n'amarhegeko gâge.

- 2** iburha lyâge lyâyishilushana hano igulu, n'obûko bw'abashinganyanya bwâbona omugisho.
- 3** Omu mwâge mwâyunjula buhirhi n'ebirugu, n'obushinganyanya bwâge buli bwa kuyôrha ensiku n'amango.
- 4** Omu mwizimya ali kamole k'ab'emirhima nkana, obwonjo, olukogo, oburhimanya, ye nnabyo.
- 5** Omuntu mwinjâ abâ wa lukogo, ebyâge arharhînya bwabihzoza abandi, ebyâge byoshi burhondekezi bubirhegeka.
- 6** Omuntu mushinganyanya ntà mango ahuligane, na ntà mango ânayibagirwe.
- 7** Arhayôboha mwanzi mubî, omurhima gwâge guyôrha gudekerire, bulya Nnâmahanga acîkubagira.
- 8** Omurhima gwâge kusêra gusêra, arhishi entemu byo bici. abashombanyi bâge enshonyi zababumba erhi anasinza.
- 9** Arhahimwa kuhâna n'okushîbirira abakenyi, obushinganyanya bwâge burhakahwa kuderhwa, irenge lyâge kugandâza lyanagandâza.
- 10** Enkola-maligo ekamubona enazizimire emurhima, ekenyeze amîno eje yagangabala, enyifinjo z'abalenzi kufanânda zinafanânda.

113

Kuli Nyamuzinda w'irenge n'ow'olukogo

- ¹ Aleluya!
- Mwe bambali ba Nyakasane, mukuze, mukuze izîno lya Nyakasane.
- ² Lij'irenge izîno lya Nyakasane, bunôla n'ensiku n'amango.
- ³ Kurhenga ebushoshôkero bw'izûba na kuhika emunda lizikira, likuzibwe izîno lya Nyakasane.
- ⁴ Nyakasane Nnâmahanga w'abantu boshi, irenge lyâge liyunjwîre empingu yoshi.
- ⁵ Ndi oli aka Nyakasane Nyamuzinda wîrhu, ôbà enyanya bwenêne,
- ⁶ ôyûnama kurheng'enyanya alola idako, abone ebiri empingu n'en'igulu?
- ⁷ Ye rhenza omuzamba omu katulo Ye nayimanza omukenyi, amukûle oku cavu.
- ⁸ Amutamaze oku ntebe haguma n'abaluzi, haguma n'abaluzi b'omulala gwâge.
- ⁹ Ye tamaza owali ngumba omu nyumpa; amuhè obusîme bw'okubà nnina w'abâna.

114

Olwimbo lwa Basâka

- ¹ Aleluya!
- Olusiku Israheli arhenga e Mîsiri,
olusiku enyumpa ya Yakôbo erhenga omu lubaga
lw'abahalanjisí,
- ² Yûda lwashuba luhêro lwâge, Israheli bwashuba
bwâmi bwâge.

- ³ Enyanja yabona okwo yakûla omulindi, Yordani ashubira nyuma.
- ⁴ Entondo zahama nka nganda-buzi.
Orhurhondo rhwacanacana nka bâna-buzi.
- ⁵ Wanyanja kurhi wamâbà obu wayâka? Yordani kurhi oku washubira nyuma?
- ⁶ Kurhi mwe birhondo obu mwahama nka ngandabuzi? Kurhi ninyu mwe rhurhondo obu mwacanacana nka bâna-buzi?
- ⁷ Igulu, nêci dirhimana omu masù ga Nyakasane, omu masù ga Nyamuzinda wa Yakôbo.
- ⁸ Owahindulaga ibuye cidêka ca mîshi, n'olwâla aluhindula nshôko.

115

Obukulu n'obwinjâ bwa Nyamuzinda w'okuli

- ¹ Irenege arhali rhwe Yâgirwa, ci izîno lyâwe Walîha, bulya oli mwinjâ orhanarhebana.
- ² Cici càkazirhuma ab'emahugo barhukangula, mpu: «Ngahi Nyamuzinda wâbo aligi?»
- ³ Nyamuzinda wîrhu omu mpingu abâ, ebi alonzize byoshi byo anajira.
- ⁴ Ebi bagashâniza abo biri bya cûma, biri bya masholo, bunali bushanja burhenga omu nfuné z'abantu.
- ⁵ Bigwêrhe akanwa birhanaderha, bigwêrhe amasù birhanabona.
- ⁶ Bijira amarhwîri birhanayumva, bijira amazûlu birhanabayirwa na cici.
- ⁷ Bijira amaboko birhanahuma kantu, bijira amagulu birhanarhenga aha biri; ciru ntà izù lirhenga ekanwa kâbyo.

- 8 Ababitula babishushe, ngasi boshi babihi-rakw'omurhima babishushe.
- 9 Enyumpa y'Israheli yôhe Nyakasane ecîkubagira, Ye Mufungizi wâbo ye na mpenzi yâbo.
- 10 Enyumpa ya Aroni yôhe Nyakasane ecîkubagira, Ye Mufungizi wâbo ye na mpenzi yâbo.
- 11 Abarhînya Nyakasane yêne bahirakwo omurhima ye mufungizi wâbo ye na mpenzi yâbo.
- 12 Nyakasane arharhuyibagira, kugisha arhugisha, kugisha agisha enyumpa y'Israheli, kugisha agisha enyumpa ya Aroni.
- 13 Agisha ngasi boshi barhînya Nyakasane, abarho n'abakulu.
- 14 Nyakasane âmmuluza, mw'oyo n'abâna binyu,
- 15 Mw'oyo mukola mugwêrhe omugisho gwa Nyakasane, Ye wajiraga empingu n'igulu.
- 16 Empingu ebà ya Nyakasane, igulu lyôhe abantu bâlishobwîre.
- 17 Arhali abalinda-mboho bo bakuza Nyakasane, arhali abàjîre ekuzimu bo bamukuza.
- 18 Ci rhwe rhuzîne rhwe rhwakuza Nyakasane, buno n'omu myâka n'emyâka.

116

Okuvuga omunkwa

Aleluya!

- 1 Ndwîrhe nacîshinga: bulya Nyakasane ayumvîrhíze izù ly'omusengero gwâni.
- 2 Antege okurhwiri, olusiku mmusengîre.

- 3 Emibanga y'olufù enziririnzire n'entanya z'olufù zantubire, oburhè n'amaganya bingwérhe.
- 4 Nyâkûzize izîno lya Nyakasane mâshi Yâgirwa, ocize obuzîne bwâni.
- 5 Nyakasane abâ mwonjo na murhondekezi, Nyamuzinda wîrhu arhahimwa lukogo.
- 6 Abanyi bo Nyakasane alwîra, nali mubî ananciza.
- 7 Oshubiluhûka murhima gwâni, bulya Nyakasane akuyumvirhize
- 8 Omûka gwâni alilikûzize oku lufù, amasù gâni àgahôrhola emirenge, n'amagulu gâni ar huma garhahirima.
- 9 Nâbera haguma na Nyakasane, omu cihugo c'abazîne.

117

Mwe mashanja mweshi, mukuze Nyakasane
Aleluya!

- 1 Mukuze Nyakasane, mwe mashanja mweshi, muyimbe irenge lyâge, mwe bihugo mweshi.
- 2 Bulya obuzigire bwâge kuli rhwe busêzire buzibu,
n'oburhabêsha bwa Nyakasane buli bw'ensiku
n'amango.

118

Obugashânize bw'olusiku lukulu lw'Ebihando
Aleluya!

- 1 Muvuge Nyakasane omunkwa bulya ali mwinjà,
bulya obwonjo bwâge buli bw'ensiku
n'amango.
- 2 Ab'omu Israheli bakuderhe, mpu: «Obwonjo
bwâge buli bw'ensiku n'amango.»
- 3 Ab'omu mwa Aroni bakuderhe, mpu: «Obwonjo
bwâge buli bw'ensiku n'amango.»
- 4 Abarhînya Nyakasane bakuderhe, mpu: «Ob-
wonjo bwâge buli bw'ensiku n'amango.»
- 5 Erhi omutula gungwérhe nayâkûza Nyakasane,
arhega izù lyâni okurhwiri anandîkûza.
- 6 Nêci Nyakasane ali haguma nânî: ntà bwôba
bungwérhe; kurhi abantu banjira?
- 7 Nyakasane ali haguma nânî: ye burhabâle
bwâni, abanshomba nâbona oku enshonyi
zâbabumba.
- 8 Aha wankacîkubagira abantu wakayâkira hali
Nyakasane.
- 9 Aha wakacîkubagira abagale, wakayâkira hali
Nyakasane.
- 10 Amashanja goshi nabona gangorha, oku izîno
lya Nyakasane nagagezamwo engôrho.
- 11 Gànyisha ekulyo n'ekulembe, oku izîno lya
Nyakasane nagahinaga.
- 12 Ganyishakwo nka njuci, gayâkiriza nka
ngulumira omu mishûgi: oku izîno lya
Nyakasane nagalabarhanya.
- 13 Gàntunika, gântunika nalonzihirima, ci
Nyakasane àngalukira.
- 14 Nyakasane ye busêre na buzibu bwâni, ye
wambérîre Mugaruka.
- 15 Izù ly'okucîshingira okulobôka, liyumvîkane
omu bihando by'abashinganyanya, mpu:

- «Okulyo kwa Nyakasane kwakozire akirumè.»
- 16 Kulyo kwa Nyakasane kwanzûsize, mpu: «Okulyo kwa Nyakasane kirumè kwakozire.»
- 17 Ntâcife, kulama nkola nalama, nkaziyimba emikolo ya Nyakasane.
- 18 Buhane Nyakasane àbâga nk'ampà, ci kurhàli kundîkira walufù.
- 19 Mumpamûlire olumvi lw'obushinganyanya, mpikemwo mvuge Nyakasane omunkwa.
- 20 Muhango gwa Nyakasane ogu, bashinganyanya bagugeramwo.
- 21 Nakuvuga omunkwa kulya kubà wanyumvîrhîze, wanambêrîre Mugaruka.
- 22 Ibuye abûbasi bagayaguzagya, lyàyishiriba kaboko ka nyumpa.
- 23 Okwôla Nyakasane wakujiraga, kurhangâzize amasù gîrhu.
- 24 Lulya lusiku Nyakasane àjirag'olu, rhucîshinge rhunasîme muli lwo.
- 25 Yâgirwa mâshi, orhucize, Yâgirwa mâshi orhulwîrekwo.
- 26 Ayâgirwe Oyishire okw'izîno lya Nyakasane, rhukugishîre omu nyumpa ya Nyakasane.
- 27 Mushâna Nyamwagirwa yène Nyakasane, rhwabwîne arhumolekera. Mucîgwâse haguma, munafumbarhe amashami gagazire oku byâsi; mujè mwahinda muhike ah'irhwêrhwê ly'oluhêro.
- 28 Ôbà Nyamuzinda wâni, nkuvuzire omunkwa, Nyamuzinda wâni nkukuzize.

- ²⁹ Muvuge Nyakasane omunkwa bulyâla ali
mwinjâ, bulyâla obwonjo bwâge buli
bw'ensiku n'amango.

119

*Irhegeko lya Nyamuzinda kabà kamole
kabwîriza ecidâga obugula*

- ¹ Bajira iragi ababâ omu njira nnungêdu,
abashimbûlira irhegeko lya Nyakasane.
- ² Bajira iragi abashimba akanwa kâge, bamu-
lonze n'omurhima gwoshi.
- ³ Balya babula bwakola amabî, basêre omu njira
zâge,
- ⁴ Wêne wahâna amarhegeko gâwe, mpu abantu
bagashimbe bwinjâ-bwinjâ.
- ⁵ Mâshi nâni enjira zâni zikomere, omu kulanga
akanwa kâwe mâshi.
- ⁶ Lyoki nakabula bugwârhwa n'enshonyi, amango
ndikire amasù oku marhegeko gâwe goshi.
- ⁷ Nâkuvuga omunkwa n'omurhima mwimâna,
hano mbà namâyîga ebinwa byâwe
by'obushinganyanya.
- ⁸ Nâbêra oku marhegeko gâwe, nâwe omanyâge
wakandekêrera.
- ⁹ Kurhi omusole gusêra omu njira gulimwo? Omu
kubîkirira ebinwa byâwe.
- ¹⁰ W'ono ndwîrhe nalongereza n'omurhima
gwoshi, orhazigaga nahabuka ntiba
akanwa kâwe.
- ¹¹ Nsegîze akanwa kâwe oku murhima, nti ndeki
hemuka.

- 12 Nyakasane mâshi we kasinga, onyigîrize amarhegeko gâwe.
- 13 Ebinwa by'akanwa kâwe, ndwîrhe nahiger-amwo n'akâni kanwa.
- 14 Omu njira y'amarhegeko gâwe kwo nyumva nshagalusire, kula omuntu ashagaluka omu bundi buhirhi.
- 15 Nârhimanya nkengêre amarhegeko gâwe, n'enjira zâwe nzije ebulâbi
- 16 Nnunîrwe n'amarhegeko gâwe, ntanacyiyibagiraga ebinwa byâwe.
- 17 Ndi mwambali wâwe: ompè akalamo, onampè nshibirire ebinwa byâwe.
- 18 Ozibûle amasù gâni, mbonemwo obwinjà bw'irhegeko lyâwe.
- 19 Ndi cigolo hano igulu, omanye wakanfulika amarhegeko gâwe,
- 20 Omurhima gwâni gwayumîrîre n'iralà, ly'okulonza mmanyé ngasi mango ebi orhegesire.
- 21 Abacibona wabakalihire, abarhiba amarhegeko gâwe bahehêrîrwe.
- 22 Onkûle nshonyi barhacingayaga, babone nkola nshimbire amarhegeko gâwe.
- 23 Ciru abakulu bakadahala bampurana, kurhankahanza mwambali wâwe bwarhimanya n'okukengêra akanwa kâwe.
- 24 Bulyâla ebinwa byâwe kununa bikazinnunira, amarhegeko gâwe bo bahanûzi njira.
- 25 Bampizire okw'idaho: ompembûlage nka kulya waderhaga.

- 26 Enjira ngeramwo nakubwîzirezo wanaziyumva: ombwîrage nâwe emihigo yâwe.
- 27 Ommanyîse oku amarhegeko gâwe gagenda, ntimanye nkengêre ebinja byâwe.
- 28 Omurhima gwâni gwaganûkîwe n'emirenge erhi mutula gurhuma, onyimusagye wêne kulya waderhaga.
- 29 Orhazigaga nayêrekera omu njira yampabula, onanshobôze irhegeko lyâwe.
- 30 Enjira y'okunali yo nacîshozire, ebinwa byâwe byo ntonyize.
- 31 Amarhegeko gâwe go ncîshwêkîrekwo, Yâgirwa, omanyâge wambonêsa nshonyi.
- 32 Nkola nakombêra enjira y'amarhegeko gâwe, obûla washagalusize omurhima gwâni.
- 33 Nyamwagirwa, nyêreka oku amarhegeko gâwe gagenzire, ngashimbe kula omuntu ashimba enjira.
- 34 Onyigîrize nshimbe irhegeko lyâwe, ndilange n'omurhima gwoshi.
- 35 Ongeze omu njira y'amarhegeko gâwe, bulya ntahimwa kununirwa nago.
- 36 Omurhima gwâni ahâli h'okuhenekekera ebirugu, guyêrekere emunda amarhegeko gâwe gali erhi yo.
- 37 Amasù gâni ogahabûle garhagihenekera ebya busha, enjira yâwe empise oku kalamo mâshi.
- 38 Mwambali wâwe erya ndagâno yâwe emugwe oku murhima, erya ndagâno walagaga abakurhînya.

- 39 Oncingekwo zirya nshonyi nyôboha,
bulyâla amarhegeko gâwe kushagalusa
gashagalusa.
- 40 Kucîfinja okwo ncîfinjire irhegeko lyâwe obwo:
orhalyâlyanya: ompè nânî akalamo.
- 41 Nyamwagirwa mâshi olukogo lwâwe
lumpikekwo nânî, kulya walaganyaga
abantu, oburhabâle bwâwe bundwîrekwo
nânî!
- 42 Nânî mmanye akanwa nâshuza balya bakazin-
shekera; bulyâla binwa byâwe ncîkubagira.
- 43 Orhazigaga nabula akanwa kashingânîne, bu-
lyâla amarhegeko gâwe g'omurhima gwâni
gucîkubagira.
- 44 Irhegeko lyâwe kulanga nakazililanga, ensiku
n'amango.
- 45 Nkazigera omu njira ngali, bulyâla amarhegeko
gâwe kulongereza ngalongereza.
- 46 Amarhegeko gâwe nkazicîtakîrago omu masù
g'abâmi, ntanakubêre nshonyi.
- 47 Nnunirwe n'amarhegeko gâwe, nie ngazigira
nka bici.
- 48 Ndengereze amaboko emunda ebinwa byâwe
biri, mbigerereze nnambilôrhe.
- 49 Okengêre kalya kanwa wabwîraga mwambali
wâwe, kalyâla wampâgamwo omulagi.
- 50 Ko kantûliriza omu burhè, bulyâla akanwa kâwe
buzîne kahâna.
- 51 Abacîbonyi nka banjâcira barhagera, ci
kurhakarhuma nârhiba irhegeko lyâwe.

- 52 Nanga Yâgirwa, ntâyibagire ebinwa waderhaga
mîra, byo bintiûlîriza.
- 53 Ci omungo gungwérhe erhi nkola-maligo
zirhuma, zirya zikazirhiba irhegeko lyâwe.
- 54 Amarhegeko gâwe lwambêrirage lwimbo, muli
cino cirâlo câni c'olubungo.
- 55 Ndwîrhe nalâla nakengêra izîno lyâwe, ntâbulè
bulanga irhegeko lyâwe.
- 56 Kwo bibîre ntyo, bulya kulanga ndanga
amarhegeko gâwe.
- 57 Kwo ndesire Yâgirwa, nti okulanga ebinwa
byâwe gwo gwâni mwanya.
- 58 Nsengîre obusù bwâwe Yâgirwa, n'omurhima
gwâni gwoshi, ombabalire kulya wala-
ganyagya abantu.
- 59 Nalolerîze enjira zâni, nashubiza amagulu omu
njira y'amarhegeko gâwe.
- 60 Nakanyize nabiduha, nti nkazilanga
amarhegeko gâwe.
- 61 Emigozi y'enkola-maligo yanzônzire, ci
ntâyibagire irhegeko lyâwe.
- 62 Aha karhî k'obudufu nzûka nti nkuvuge
omunkwa, oku bushinganyanya
bw'amarhegeko gâwe.
- 63 Ngasi bakurhînya boshi, na ngasi balanga
amarhegeko gâwe bo nyinjibana.
- 64 Nyamwagirwa, igulu liyunjwîre burhonyi
bwâwe, onygîrize nânî ebinwa byâwe.
- 65 Mwambali wâwe bwinjâ wamujirîre, Yâgirwa
kwo wamujirîre kulya wanaderhaga wêne.

- 66 Onyigîriz'emmanya ompè n'obukengêre bulya go ncîkubagira amarhegeko gâwe.
- 67 Embere mbabale erhi ndi muhabâ, lêro akanwa kâwe namâkasêza nti nkalange.
- 68 Oyinjiha orhajîbwa omwîrhwe, onyigîrize nânî amarhegeko gâwe.
- 69 Abagayana bantezire eby'obunywesi nkolaga nâcîshwêkera oku marhegeko gâwe ngashimbe.
- 70 Omurhima gwâbo kwo gujagalîre nka muhuli gwa ngano, niehe nnunirwe n'irhegeko lyâwe.
- 71 Akwizize nnambabale, nkolaga nayîga amarhegeko gâwe.
- 72 Kuli nie, irhegeko lyâwe lyo likulu bwenêne, oku bihumbi by'amasholo n'amarhale.
- 73 Maboko gâwe gâmbumbaga ganambinja, onyigîrizagye, mmanye amarhegeko gâwe.
- 74 Abakurhînya, hano mbabona basîma, bulya kanwa kâwe nali ncîkubagîre.
- 75 Mmanyire Yâgirwa, oku amarhegeko gâwe gayôrha, gashingânîne, nanali wa kubabazibwa.
- 76 Olukogo lwâwe luhabè mâshi, luntulirize, kulya walaganyagya mwambali wâwe.
- 77 Nshobôle obwonjo bwâwe, nkûlemwo akalamo, bulyâla irhegeko lyâwe ncîtakîra.
- 78 Abagayana enshonyi zirhangibabûmba, bulyâla bàntindibulíze obusha: nkolaga nagerêreza ngeregere omu marhegeko gâwe.

- 79 Abakurhînya bayêrekere emunda ndi,
n'abashîbirira amarhegeko gâwe kwo na
kwo.
- 80 Omurhima gwâni gubè mwimâna omu
kushimba amarhegeko gâwe, lyo
ndekibumbwa n'enshonyi.
- 81 Omurhima gwâni guyûmîrîre gwalinga
oburhabâle bwâwe, akanwa kâwe ko
ncîkubagîre.
- 82 Amasù gâni gayumire galinga oku waderha
akanwa: mangaci okolaga wantûliriza
obwo?
- 83 Bulya, kwo nabîre nka ndaha mmanike omu
mugî, amarhegeko gâwe ntagayibagîri.
- 84 Ensiku za mwambali wâwe ziri inga?
Abanshimbulpire, mangaci galya olwâbo
wâlutwa?
- 85 Balya bagayana, bajîre aho; bampumbira
emîna, bôhe barhayisha omu njira
y'amarhegeko gâwe.
- 86 Amarhegeko gâwe goshi garhalimwo elirhe-
bana, abo basirhe busha banshimbîre:
obantabâlekwo.
- 87 Okwisi bantenze en'igulu, ci kwône niehe
ntârhibè amarhegeko gâwe.
- 88 Oku lukogo lwâwe ondange mugumagumà,
nâni ndange ebinwa byâwe.
- 89 Akanwa kâwe, Yâgirwa, ka nsiku n'amango,
karhahuligana, kwo kali ak'amalunga.

- 90 Oburhabêsha bwâwe bwa kurhenga amâburhwa, walemire igulu, ho linacibà kuhika buno.
- 91 Oku orhegesire kwo binayôrha ngasi mango, bulyâla byoshi we biyôrha bishiga.
- 92 Ncibâga ntanunirwa n'irhegeko lyâwe, singa mîra nafâga n'ogu mutula gungwérhe
- 93 Ntakafà nayibagîre amarhegeko gâwe, bulya go wampâgamwo akalamo.
- 94 Oncize, ndi mwambali wâwe, bulyâla amarhegeko gâwe kulonza ngalonza.
- 95 Enkola-maligo ziri mpu zimpeze, niehe marhegeko gâwe nâshwîra.
- 96 Nabwîne oku ngasi kantu kajira aha kahekîre, irhegeko lyâwe lyôhe ye nyamugali.
- 97 Ntahimwa kurhonya irhegeko lyâwe, Yâgirwa, omulegerege gwoshi erhi nalikengêra.
- 98 Lyo lyarhumire nalenga abashombanyi bâni bugula, bulyâla lirhantenga emurhima.
- 99 Abanyigîriza boshi, mbalushire bwîrhonzi, bulyâla amarhegeko gâwe kukengêra ngakengêra.
- 100 N'abashosi mbalushire bwenge, bulyâla marhegeko gâwe nshimba.
- 101 Amagulu gâni ntâzigè gagera omu njira mbî, nti lyo ndanga ebinwa byâwe.
- 102 Ntanânûka oku marhegeko gâwe, bulya wêne wanyigîrizagya.
- 103 Ebinwa byâwe, oku binnunira! Ekanwa kâni, byo binunu oku bûci.

- 104 Namâjâga nayumva amarhegeko gâwe,
namâjâga nashomba enjira z'obulyâlya.
- 105 Akanwa kâwe, ko kamole ngendamwo ko
kamole k'enjira ngeramwo.
- 106 Ncîgashire nnampizire, okulanga amarhegeko
gâwe gashingânîne.
- 107 Yâgirwa, omutula gungwêrhe lêro gwanyîrha,
akanwa kâwe kamanye ntafâga.
- 108 Yâgirwa, yanka zino ntûlo z'akanwa kâni,
onanyigîrize amarhegeko gâwe.
- 109 Omurhima gwâni ntamango gudêkerera, ci ntà
mango nyibagire irhegeko lyâwe.
- 110 Enkola-maligo zintezire akasà, ci ntà mango
ntenge oku marhegeko gâwe.
- 111 Ebinwa byâwe gwo mwîmo gwâni omu
nsiku n'amango, bulyâla bibâ busîme
bw'omurhima gwâni.
- 112 Nagombize omurhima gwâni nti ebi orhege-
sire omu marhegeko gâwe, gubikole bwin-
jinjâ ensiku n'amango.
- 113 Bala b'emirhima ibirhi ntababâkwo,
n'irhegeko lyâwe, ntahimwa kulirhonya.
- 114 We Mufungizi wâni, we na mpenzi yâni, kanwa
kâwe ncîkubagîre.
- 115 Ntengiho, ezi nkola-maligo, ntengiho,
nshimbe amarhegeko ga Nnawîrhu
Nnâmahanga.
- 116 Oleke nkuyegemere lyo ndama, wêne warhu-
laganyagyakwo.
- 117 Ondîkûze lyo ncira, nshimbûlire bwinjâ
amarhegeko gâwe.

- 118 Abarhenguha akanwa waderhaga, orhababâkwo, bulya kurhebwa barhebwa n'obwenge.
- 119 Enkola-maligo z'igulu, kwo ozilola nka bishwêka, co nsîmira amarhegeko gâwe.
- 120 Ndŵîrhe nageramwo omusisi erhi kurhimanya kurhuma, ngwêrhwe n'obwôba bw'akanwa waderhaga.
- 121 Ntahimwa kurhonya ebishingânîne n'ebiringânîne, orhankwêbaga omu nfuné z'ababisha.
- 122 Olwîre mwambali wâwe bwinjâ, balya bangayire, bakanampîma.
- 123 Amasù ganyumîre embuga, galinga oburhabêsha n'obushinganyanya bw'akanwa kâwe.
- 124 Mwambali wâwe omulwîrekwo n'obwinjâ bwâwe, onanyigîrize amarhegeko gâwe.
- 125 Mbà mushizi, emunda oli, onyigîrize mmanyé amarhegeko gâwe.
- 126 Amango ga Nyakasane g'okukola gahisire, irhegeko lyâwe balivunyire.
- 127 Co cirhuma nsîma amarhegeko gâwe kulusha amarhale n'amasholo.
- 128 Co cinarhuma ncîshoga enjira y'amarhegeko gâwe, nnanshomba ngasi njira y'obulyâlya.
- 129 Amarhegeko gâwe kusômerana gasômerana, co cirhuma ngashîmbûlira.
- 130 Ebinwa byâwe kumoleka bimoleka, kuyigîriza biyigîriza abahwinja.

- 131 Namâyashama namânayîsa munyi kurhonya amarhegeko gâwe okwo.
- 132 Ndolakwo obwonjo bukugwârhe, kw'oyôrha ojirira abasîma izîno lyâwe.
- 133 Amagulu gâni ogayêrekeze omu njira y'ebinwa byâwe, harhanajiraga obubî bwampasha.
- 134 Ondîkûze oku bumînya bw'abantu, wâbona oku nâlanga amarhegeko gâwe.
- 135 Yereka mwambali wâwe obusù bw'enshagadu, onanyigîrize amarhegeko gâwe.
- 136 Lêro nyîshi za mirenge nvugumwire, omu kubona abarhashîmba amarhegeko gâwe.
- 137 Ôbà mushinganyanya, Yâgirwa, n'okutwa ol-urbanja kwâwe kuyôrha kushingânîne.
- 138 Amarhegeko gâwe wagahânyire n'obushinganyanya, haguma n'obuzibu bunji.
- 139 Obushiru bwanvunikiremwo, erhi kubona abashombanyi bayibagira amarhegeko gâwe kurhuma.
- 140 Akanwa kâwe kabà kakomokomo, co cirhuma mwambali wâwe akarhonya.
- 141 Ndi munyi nnandi mushombe, ci amarhegeko gâwe ntagayibagira.
- 142 Obushinganyanya bwâwe bubà bw'ensiku n'amango, n'îrhegeko lyâwe libà lizibuzibu, lirhahuligana.
- 143 Omutula n'amalibuko byanjirekwo, byashanga amarhegeko gâwe, gwo mwishingo gwâni.

- 144 Obushinganyanya bw'amarhegeko gâwe bubà bw'ensiku n'amango, onyigîrize mbone akalamo.
- 145 Nyâkûzize n'omurhima gwoshi: oyumvîrhize Yâgirwa.
- 146 We mpêrhekwo emirenge: nciza mâshi, nâni nkazilanga amarhegeko gâwe.
- 147 Kulamukira ndamukîre nti nsengere oburhabâle, binwa byâwe ncîkubagira.
- 148 Kuyîza amasù gâni gayîza, nti nkengêreakanwa kâwe
- 149 Olukogo lwâwe, Yâgirwa, lurhume wayumva izù lyâni, n'irhegeko lyâwe lirhume wan-shobôza akalamo.
- 150 Abansimbira obusha bamâshegera, ngasi hoshi bali barhabà n'amarhegeko gâwe.
- 151 Nyakasane wêhe hôfi oli, n'amarhegeko gâwe gacibêra «mutabesha».
- 152 Oku myandiko yâwe namanyiraga ago marhegeko. wêne wagasinganga kurhengaemyâka n'emyâka.
- 153 Olole omutula gungwêrhe onandîkûze, bulyâla irhegeko lyâwe ntaliyibagira.
- 154 Onsambire onancize, onanshobôze akalamo waderhaga.
- 155 Abanya-byâha barhabà hôfi n'obucire, bulya barhashîbirira amarhegeko gâwe.
- 156 Nyamwagirwa, olukogo lwâwe lubà lunji, on-shobôze akalamo amarhegeko gâwe gadésire.

- 157 Abadwîrhe banshimbulula n'okundibuza bali banji, ci ntayahuka nti ntenge omu njira y'amarhegeko gâwe.
- 158 Nabwîne enkola-maligo omutula gwangwârha, bulya zirhalanga ebinwa byâwe.
- 159 Lolà Nyakasane, oku niehe kurhonya ntonya amarhegeko gâwe, oku lukogo ïwâwe on-nange mugumagumà.
- 160 Okuli lyo ifûndo ly'ebinwa byâwe n'obucîranuzi bwâwe bw'obushinganyanya buyôrha buli bw'ensiku n'amango
- 161 Abaluzi banshimbîre obusha, ci omurhima gwâni kukenga gwanakena ebinwa byâwe
- 162 Kwo ebinwa byâwe binsîmîsa, nka muhivi ogwâsize nsimba nyinji
- 163 Obulyâlya, ntahimwa kubushomba, irhegeko lyâwe lyôhe kurhonya ndirhonya.
- 164 Kali nda nkukuza omu lusiku, erhi bushinganyanya bwâwe omu kutwa emmanja burhuma.
- 165 Abarhonya irhegeko lyâwe murhûla munji bayumva, barhanajira kantu bankasârhalakwo.
- 166 Burhabâle bwâwe ncîkubagîre, Yâgirwa, n'amarhegeko gâwe kushimba ngashimba.
- 167 Omurhima gwâni kulanga gulanga amarhegeko gâwe, gunagarhonya bwenêne.
- 168 Kulanga nalanzire amarhegeko gâwe, bulyâla enjira ngeramwo, zoshi omu masù gâwe ziri.

- 169 Omulenge gwâni gukuhikekwo mâshi Nyamwagirwa, mâshi, onyigîrize n'oluderho lwâwe.
- 170 Mâshi omusengero gwâni guhike ah'oli mâshi mbone ondîkûze nka kulyâla warhula-ganyagya.
- 171 Akanwa kâni karhenge mw'ebîtakîro, kakuyimbire mbona wamanyigîriza amarhegeko gâwe.
- 172 Olulimi lwâni luderhe lunayimbe akanwa kâwe bulya amarhegeko gâwe goshi gabà gashingânîne.
- 173 Okuboko kwâwe kuyôrhe kuhabà kukazintabâla, bulyâla marhegeko gâwe nacîshozire.
- 174 Obucire wêne ndwîrhe nabulolakwo Yâgirwa, n'okushagaluka kwâni erhi irhegeko lyâwe.
- 175 Omurhima gwâni gulame gukaz'ikukuza, n'amarhegeko gâwe gakaz'intabâla.
- 176 Kwo nahezire kula ecibuzi cihabuka, okanye ojè walonza mwambali wâwe bulyâla ntayibagiraga amarhegeko gâwe.

120

Abashombanyi b'omurhûla

- ¹ Lwimbo. Lwa kusoka.
Nkayumva omutula, Nyakasane, Nyakasane ye nyâkûza ananshuze.
- ² Yâgirwa, ofungire omûka gwâni oku rhunwa rhubî, n'oku ndimi zibêsha.
- ³ Lêro olulimi lw'endyâlya cici ludesire lwankakuha erhi lukuyûshûlire?

- ⁴ Kàli bisonga byoji omu nfuné z'entwâli, makala g'omurhi gwa Yenista.
⁵ Namâhera nie mbà muli Mesheki*, nie mpanzire e Kedari.
⁶ Mwo nyûbasire omu karhî kâbo, balya barhak-wirirwa murhûla.
⁷ Oku ndi nti omurhûla, bôhe mpu entambala là.

121

Nyakasane ye mulanzi w'Israheli

- ¹ Lwimbo. Lwa kusoka.
 Ngalamulîre amasù ebwa ntongo, Lôro owantabâla ngahi ayisha?
² Nyakasane ye wantabâla, ye wajiraga empingu n'igulu.
³ Arhâzigè okugulu kwâni kwalabuka, arhahunira omulanzi okulanga.
⁴ Nêci, arhahunga arhânahunge, omulanzi olanga Israheli.
⁵ Nyakasane ye kulanga Nyakasane ye mulanzi okuli aha burhambi.
⁶ Gubire mûshi, izûba lirhâkukomè, bubîre budufu, omwêzi gurhâkujire kurhi.
⁷ Nyakasane akucinga oku ngasi kubî, âfungira omûka gwâwe.
⁸ Akulanga omu kubalama n'omu kushubûka buno n'ensiku zoshi.

122

Obucire e Yeruzalemu burhenga

- ¹ Lwimbo kwa kusôka. Lwa Daudi.

* **120:5 120, 5** Mesheki: cihugo ciri hôfi n'Enyanja Nyîru. Kedari: omu irungu ly'e Sîriya.

- Nayumvîrhe nanasîma ene bambwîra, mpu: mwo
 rhwajà omu nyumpa ya Nyakasane.
- ² Amagulu gîrhu gano gakola gali, omu bululi
 bwâwe Yeruzalemu.
- ³ Yeruzalemu kwo ali muyûbake nka cishagala,
 nka cishagala cisêzire buzibu.
- ⁴ Yo amashanja gayinamukira, amashanja
 ga Nyakasane. Mpu gakuze izîno lya
 Nyakasane nk'oku Israheli anarhegesire.
- ⁵ Yo entebe z'okutwîra emmanja zibà, entebe
 z'omu nyumpa ya Daudi.
- ⁶ Yâkûlizagi Yeruzalemu omurhûla abakurhonya
 babè n'omurhûla,
- ⁷ Akalembe kabè omu bululi bwâwe, n'omurhûla
 omu minene yâwe.
- ⁸ Bene wîrhu haguma n'abirhu bo barhumire
 nakuderha nti: «Obêmwo omurhûla.»
- ⁹ Nêci nakusengerera ebinja, erhi eyi nyumpa ya
 Nyakasane Nnâmahanga wîrhu yo erhuma.

123

Rhulîkûze oku kagayo k'abacîbona

- ¹ Lwimbo lwa kusôka.
Ngalamulîre amasù emund'oli, We bà omu
 mpingu.
- ² Kulyâla amasù g'abashizi, ganayêrekera enfune
 za ba nnawâbo,
kulyâla amasù g'omujà-kazi gahenekera enfune
 za nn'omumwâbo,
kwo amasù gîrhu gadwîrhe galolakwo Nyakasane
 Nyamuzinda wîrhu,
kuhika olukogo lwîrhu lumugwârhe.

- ³ Rhubêre nîrhu olukogo, Yâgirwa, rhubêre nîrhu olukogo,
barhulibuzize n'akagayo.
- ⁴ Omurhima gwîrhu gwayihisirwe n'amasheka
g'abacîbwîne bagale,
n'aka gâyo k'abacîbona.

124

Omucunguzi w'Israheli

- ¹ Lwimbo lwa kusôka. Lwa Daudi.
Nyakasane acibulaga bwarhulwîrakwo -Israheli
néci kuderhe-
- ² Nyakasane acibulaga bwarhulwîrakwo, bulyâla
bayisha barhuharhîrekwo,
- ³ singa bàrhumizire bagumagumà. Bulyâla bay-
isha barhudwîrhekwo omutula,
- ⁴ sînga rhwazisire omu mîshi, singa emigezi
yàrhuhulwîrekwo.
- ⁵ Singa amîshi g'enshalalo gârhubirundukirekwo.
- ⁶ Nyakasane ayâgirwe obu àrharhulîkiriraga, mpu
rhubè minyama bazikamwo amîno.
- ⁷ Omûka gwîrhu kwo gwafulumusire nka
kanyunyi, gwatwa oku isî ly'abarhezi,
olusi lwatwîka, nîrhu rhwacîfulumukira.
- ⁸ Oburhabâle bwîrhu kwo burhenga okw'izîno lya
Nyakasane Ye walemaga empingu n'igulu.

125

Nyamuzinda ye langa abâge

- ¹ Lwimbo lwa kusôka.
Abacîkubagira Nyakasane kwo bali ak'entondo ya
Siyoni,

yo erhahuligana enahabà ensiku n'amango.

² Kula Yeruzalemu entondo zimugosire,
kwo na Nyamuzinda agosire olubaga lwâge buno
n'ensiku zoshi.

³ Nanga ntà mango akarhi* k'endyâlya
kwânahume oku mwanya gw'abashinganyanya.
Abashinganyanya bakanalambûla okuboko
kwâbo mpu bajiremw'okubî.

⁴ Nyamwagirwa abinja obajirire ebinja,
n'ab'omurhima gushingânîne kwo n'okwo.

⁵ Abagera omu njira zikubire bôhe, Nyakasane
abalibirhekwo,
abageze omu njira nguma n'ababî.
Omurhûla muli Israheli!

126

Okugaluka kw'abàli balulize

¹ Lwimbo lwa kusôka.

Erhi Nyakasane àgalula empira z'e Siyonî
kwo rhwàli nk'abalôrha.

² Léro akanwa kîrhu kanaciyunjula masheka,
n'endimi zîrhu zayunjula mwishingo.

Agandi mashanja gakaziderha, mpu:
Nyakasane abakolîre akirumè.

³ Nêci Nyakasane arhujirîre birhali binyi,
rhw'oyu rhukola rhushagalusire.

⁴ Okûla rhuyôsire, Yâgirwa, okuhindule,
kula bahindula omugezi gw'ebumosho bw'izûba

* **125:3 125, 3** Akarhi k'endyâlya: kwo kuderha obwâmi
bw'enkola-maligo.

⁵ Abarhwêra omu mulenge,
omu mwishingo basârûla.

⁶ Banagenda bajà balaka,
banagenda babarhwîre emburho barhwêra.
Erhi bagaluka erhi bayisha bacîshinga
n'emîha yâbo okw'irhwe.

127

Okucîhira omu maboko ga Nyamuzinda

¹ Lwimbo lwa kusôka. Lwa Salomoni.

Nka Nyakasane arhayûbasiri enyumpa,
abayiyûbaka erhi na busha bârhamira.

Nka Nyakasane arhalanziri olugo, omulâlîzi erhi
na busha ârhamira.

² Busha mwarhamira mpu mwazûka sêzisêzi
burhacica,
mpu murhajigwîshira duba, mpu murhalya ehi
murharhamiri,
kàli anashobôze abarhonyi bâge banali ìrò!

³ Kàli abâna ngalo ya Nyakasane, akarhenga omu
nda luhembo.

⁴ Ababurhirwa ebusole, kwo bali nka bisonga
omu nfune z'entwâli.

⁵ Ali w'iragi omulume obumbire omurhana
gwâge myampi ya bene eyo,
enshonyi zirhâmubumbe amango ababisha ba-
mujà aha lusò.

128

Omugisho oku muntu okenga Lulema

- ¹ Lwimbo lwa kusôka.
Iragi lyâwe we rhînya Nyakasane,
we shimba enjira zâge.
- ² By'omu maboko gâwe wâlye
obone iragi onasîme.

- ³ Mukâwe kwo ali nka muzâbîbu
guyâna bwenêne omu mwâwe.
Abâna bâwe kwo bali nka mirhô ya muzêtî,
bazungulusire ecîbo omu bululi bwâwe.

- ⁴ Kwo agishwa ntyo, omuntu orhînya
Nnâmahanga.
- ⁵ Nyakasane akugishe kурheng'e Siyoni,
ensiku zoshi z'obuzîne bwâwe.
- ⁶ Obone oku Yeruzalemu agandâza,
obone abâna b'abâna bâwe.

Omurhûla gubè omu Israheli!

129

Oku bashombanyi ba Siyoni

- ¹ Lwimbo lwa kusôka.
Mushâna wâni, kurbhenga ndi murhò erhi ban-
shimbula, -Israheli nêci kuderhe-
- ² Kurhenga ndi murhò erhi banshimbula, ci
barhampashaga.
- ³ Abahinzi bàgwîra bampinga oku mugongo,
bahumba bahumba;
- ⁴ Nyakasane yêhe bula arhalyalyanya, àtwîra
ababisha emigozi.

- 5 Enshonyi zirhangibabumba, bashubire nyuma,
balya boshi banashomba Israheli.
- 6 Bashube nka câsi cimerera oku nyumpa, co
ciyûma barhanacicishugula.
- 7 Co cirhabumba nfune z'owasârûla! nîsi erhi
ecîbo c'owashûbûza ebirundo.
- 8 N'abâgera barhâderhe, mpu: «Nyakasane
amugishe»,
mpu: «Rhumugishire okw'izîno lya Nyakasane.»

130

Nyamuzinda ye shundwakwo obwonjo

- 1 Lwimbo lwa kusôka.
Oku ndi emuhengere, Yâgirwa, nakuyâkûza.
- 2 Waliha, yumva omulenge gwâni! amarhwîri
gâwe garhegêre, gayumve izù
ly'omusengero gwâni.
- 3 Erhi wakalola ebyâha, Yâgirwa, Yâgirwa ndi
wakayêra?
- 4 Câba aha burhambi bwâwe h'obwonjo
bw'ebŷâha bushundwa, mpu lyo
bakukolera banakukenzire.
- 5 Niehe Nyamwagirwa ye ncîkubagîre,
n'omurhima gwâni luderho lwâge
gucîkubagire.
- 6 Omurhima gwâni gudwîrhe gwagungêza
Nyakasane, kulusha kula omulâlîzi
agungêza obucè.
- 7 Kulusha omulâlîzi walinga oku lukula ârhanda,
Israheli alinge Nyakasane.
- 8 Yêne ye walikûza Israheli, oku byâha byâge
byoshi.

131

Omurhima gw'oburhò

- ¹ Lwimbo lwa kusôka. Lwa Daudi.
Yâgirwa omurhima gwâni gurhalimwo bya
kucîbona,
n'amasù gâni garhalimwo bya cisûli,
ntaharhîri bya bukulu ntanahambîri ebindenzire
bulî.
- ² Kàli ciru n'omurhima gwâni gurhûzize
gwanadêkerera,
kula omwâna obagalirwe na nnina ayôrha,
kula omwâna arhûlûla, kwo n'omurhima gukola
gunyosiremwo.
- ³ Israheli, okazicîkubagira Nyakasane, buno
n'ensiku zoshi.

132

Okukengêra okuhêkwa kw'Omucîmba
gw'Amalaganyo

- ¹ Lwimbo lwa kusôka.
Yâgirwa, okengêre Daudi n'obukombêdu bwâge
bwoshi.
- ² Okengêre oku alahiriraga Nyakasane, okengêre
eciragâne àlaganyagya Mugala-byoshi wa
Yakôbo, erhi:
- ³ «Ntasheshere omu cirâlo nti omu mwâni,
ntasôkere oku ncingo nti ngwîshîre,
- ⁴ ntanayêmère amasù gâni gajà ìrô, ntâzigè engohe
zâni zarhamûka
- ⁵ ntanacibonera Nyakasane ahantu, ntanacibon-
era Mugala-byoshi wa Yakôbo ecirâlo.»
- ⁶ Lolà oku badwîrhe baguderha omu Efrata,
rhwagushanzire omubihugo by'emuzirhu.

- ⁷ Rhuhike omu mwâge, rhuharâmize aha magulu gâge.
- ⁸ Yimuka, Nyamwagirwa, ojè aha warhamûkira, mwe n'omucîmba gw'obwâmi bwâwe.
- ⁹ Abadâhwa bâwe bacîhundikîre n'obushinganyanya, n'abemêzi bâwe bahubulize n'omwîshingo.
- ¹⁰ Mâshi mâshi, mwambali wâwe Daudi orhumi, omanye wakayôza omushîge wâwe.
- ¹¹ Nyakasane alahirîre Daudi, àmulaganya endagâno y'enkwîra, eryâla erhatûbwamwo, erhi: «Mwâna ôburha nâtamaza oku ntebe yâwe.»
- ¹² Erhi: «Abâna bâwe bâkalanga eciragâne câni, bakanalanga amarhegeko nâbarhegekaga, abâna bâbo nabo, bâtamala oku ntebe yâwe ensiku zoshi.»
- ¹³ Bulya nêci Nyakasane acîshozire Siyonî, ácîmwîshozire mpu eshubé ntebe yâge, erhi:
- ¹⁴ «Kuno kwo nkola nakaziluhûkira ensiku zoshi»; erhi: «Kuno kwo nkola nayûbaka bulya kuno kwo ncîshozire.»
- ¹⁵ Erhi: «Ebijiro byakwo nkolaga nabigisha, n'abakenyi bakwo mbayîguse mugati.
- ¹⁶ Abadâhwa bakwo nkolaga nababwîka obucire, n'abemêzi bakwo bashembu ke n'omwîshingo.
- ¹⁷ Eyo munda yo nâmereza Daudi ihembe, nnankolêgeze omushîge wâni akamole.
- ¹⁸ Abamushomba boshi nâbabonêsa nshonyi, n'irhwe lyâge lilabukekwo akashambala kâni.»

133

Akalamo k'ecinyabuguma

- ¹ Lwimbo lwa kusôka. Lwa Daudi.
Alà nka kwayinjiha, alà nka kwanuna, okubêra
haguma cinyabuguma kw'abalondana.
- ² Kwo kuli nka kula banadêkereza ensholo
y'amavurha okw'irhwe, gahonere omu
bwânwa, omu bwânwa bwa Aroni,
gayandagalire omwigosi ly'omushangi
gwâge.
- ³ Kwo kuli nka kula olumè lwa kuli Hermoni
luyandagalira kuli Siyoni; kwo Nyakasane
ahânira omugisho, n'akalamo kashinga
emyâka n'emyâka.

134

Oku lusiku lukulu lw'obudufu

- ¹ Lwimbo lwa kusôka.
Kanyi! mugashâne Nyakasane,
mwe munashiga Nnawíru mweshi,
mwe muyimanzire omu idubiro lya Nyakasane
gano mango g'obudufu!
- ² Mulengereze amaboko ginyu ebwa ngombe
yâge,
mugashâne Nn'igulu.
- ³ Nyakasane akugishe kurbenga e Siyoni,
ye wajiraga empingu n'igulu.

135

Okukuza Omulemi wa byoshi

- ¹ Aleluya!

Mukuze izîno lyâ Nyakasane, kuzi ye mwe bambali ba Nyakasane.

- ² Mwe muli omu ka-Nyamuzinda, omu bululi bw'enyumpa ya Nnawîrhu Nnâmahanga.
- ³ Mukuze Nyakasane bulya arhahimwa bwinjâ Nyakasane, muzihire izîno lyâge bulya ali wa kusîmwa.
- ⁴ Na bulyâla Nyakasane àcîshozire Yakôbo, Israheli gwo gwâge mwanya acîshozire.
- ⁵ Niehe mmanyire oku Nyamubâho ali mukulu, Nnawîrhu Nnâmahanga alushire banya-muzinda boshi.
- ⁶ Ebi alonzize byoshi binabè, en'igulu n'emalunga, omu nyanja n'omu ngasi muhengere.
- ⁷ Ye rhenza ebitù kurhenga enyuma z'ebihugo, ahindule emilazô eshubé nkuba, n'empûsi ayishâze aha yali ecifulisire.
- ⁸ Ajà aho, abanda enfula z'e Mîsiri, ez'abantu n'ez'ebintu.
- ⁹ Arhuma ebisômerîne n'ebimanyîso emund'oli bulya wa Mîsiri, abirhumira Faraoni mwâmi w'e Mîsiri n'abambali boshi.
- ¹⁰ Abanda amashanja garhali manyi, ahungumula abâmi b'entwâli:
- ¹¹ Sihoni mwâmi w'Abamoriti, na Ogu mwâmi w'e Bashani, n'amâmi goshi g'e Kanâni.
- ¹² Amashwa gâbo agagabira Israheli, olubaga lwâge Israheli lwagayimamwo.
- ¹³ Mushâna Nyakasane izîno lyâwe ho liyôrha libà ensiku n'amango, mushâna Nyakasane oyôrhe okengwa emyâka n'emyâka.

- ¹⁴ Bulyâla Nyakasane ye lungere w'olubaga
lwâge, yêne ye nalufa lukogo.
- ¹⁵ Abapagani nabo mpu bajira ba nyamuzinda,
bala b'amabuye n'ebŷuma! bala babinjwa
n'enfune z'abantu!
- ¹⁶ Irumbi mpu bagwérhe akanwa barhanaderha,
mpu bagwérhe amasù barhanabona!
- ¹⁷ Mpu bagwérhe amarhwîri barhanayumva, ciru
lêrhaga ehyûka omu kanwa kâbo!
- ¹⁸ Ababatula bamôbashusha, abacîkubagira bo
nabo.
- ¹⁹ Nyumpa y'Israheli, kuza Nyakasane, bûko bwa
Aroni, kuza Nyamubâho,
- ²⁰ Nyumpa ya Levi, nâwe kuza Nyakasane mwe
muharâmya Nyamubâho mweshi, mukuze
Nyakasane.
- ²¹ Nyakasane aj'irenge omu Siyoni, ye yûbaka
omu Yeruzalemu!

136

Litaniya linene ly'okuvuga omunkwa
Aleluya!

- ¹ Kuzagi Nyakasane bulyâla ali mwinjà,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.
- ² Kuzagi Nyamuzinda okulîre banyamuzinda
boshi,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.
- ³ Kuzagi Nyakasane Mwâmi w'abâmi,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.
- ⁴ Yêne ye jira ebirhangâzo ntà wundi,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.
- ⁵ Ye walemaga empingu n'obushinganyanya,

bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

⁶ Ye walambûliraga igulu oku nyanya ly'amîshi,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

⁷ Ye wajiraga ebimole binênenè,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

⁸ Ajira izûba mpu likâmoleka mûshi,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

⁹ Omwêzi n'enyenyêzi mpu bikâmoleka budufu,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

¹⁰ Abâna ab'e Mîsiri erhi àhuma oku nfula zâbo,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

¹¹ Agalikûla Israheli ekarhî kâbo,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

¹² N'obuzibu bw'okuboko kwâge n'obuhashe
bunji,

bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

¹³ Enyanja Ndukula àyiberamwo mpande ibirhi,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

¹⁴ Ageza Israheli omu karhî kâyo,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

¹⁵ Alohamwo Faraoni mwâmi w'e Mîsiri n'engabo
yâge,

bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

¹⁶ Olubaga lwâge alutwîsa irungu,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

¹⁷ Abâna abâmi banênenè,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

¹⁸ Abâmi badârhi abahira okw'itumu,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

19 Sihoni mwâmi w'Abamoriti,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

20 Na Ogu mwâmi w'e Bashani,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

21 Amashwa gâbo agashobôza abandi,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

22 Agashobôza omwambali Israheli,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

23 Arhukengêra amango bamârhulungumarhiza,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango,

24 Arhurhenza omu nfune z'ababisha,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

25 Ye hà ngasi ciremwa ebi cirya byoshi,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

26 Mukuze Nyamuzinda w'empingu,
bulya obuzigire bwâge buli bw'ensiku n'amango.

137

*Owayibagira ah'omunyunyu gwâge gubà erhi
arhamubà*

1 Erhi rhwabâga rhudahîre
oku bikunguzo by'enyîshi z'e Babiloni,
yône mirenge rhwakàgidubula
erhi kufà Siyonì mungo kurhuma.

2 Kwarhuma ciru n'ennanga zîrhu rhukazi-
manika,
oku mirhi ya mw'eryo ihanga.

3 Abaruhhekaga mw'eryo ihanga
erhi barhurhenza omu cihugo c'amasîma,

balinda bakala enshonyi z'okurhuhûna enyimbo,
 mpu:
 «Rhuyimbiri enyimbo z'omwîshingo gw'e Siyonî.»

- ⁴ Kurhigi rhwakayimba enyimbo z'okukuza
 Nyakasane omw'ihanga lyâ bene?
- ⁵ Yeruzalemu wêhe aha nakakuyibagira,
 nankashîngâna okulyo kwâni kwahozire.
- ⁶ Nêci olulimi lwâni, waliha Yeruzalemu,
 luyûmire ebiraka, aha nankakuyibagira
 nîsi erhi aha nankabula kuderha oku we
 murhanzi omu bansimîsa.
- ⁷ Kengêra Nyamwagirwa, kurhi bene Edomu
 bàjizîre Yeruzalemu
 mpu ehyajirwe kuhika okw'ibuye lizinda.
- ⁸ Kashâba we, mwâli wa Babeli,
 ali w'iragi linene owabona amabî warhujirîre.
- ⁹ Nêci ali w'iragi owagwârha ebirhaba byâwe
 n'okubivunyungulira oku mabuye.

138

Olwimbo lw'okuvuga omunkwa

¹ Lwa Daudi.
 Nakugashâniza Nyamwagirwa, n'omurhima
 gwâni gwoshi,
 bulya wayumvirhîze ebinwa byâni,
 nkolaga nakuzihira embere za bamalahika bâwe,

² nkola nakuyimbira enyimbo z'obukuze,
 erhi nnankumbire bûbi omu ka-Nyamuzinda
 kâwe.
 Nakuza izîno lyâwe,

erhi buzigire bwâwe n'okurhahemuka kwâwe
kurhuma,
bulya eciragâne câwe càbîre ca mwâmi w'izîno.

³ Olusiku nakufukamiraga wanyumvîrhiza,
wanyûshûlira emisî y'omurhima.

⁴ Nyamwagirwa, abâmi b'omw'igulu boshi
bakuvuga omunkwa,
bulya bàyumvîrhe ebirhangâzo by'ekanwa kâwe.

⁵ Nêci bayimba enjira za Nnâmahanga,
bulya irenge lyâ Nnâmahanga liri likulu lwoshi.

⁶ Omu bukulu bwâge kurharhuma arhashîbirira
abanyinyi,
n'okukengula abacîbona binjà.

⁷ Nkabâ omu maganya, onanzibuhye,
onalambûle okuboko kwâwe wagombyamwo
abanshomba, onancize.

⁸ Nêci, obuzigire bwâwe buli bw'ensiku
n'amango,
omanye wankacilîkirira emikolo y'okuboko
kwâwe.

139

Irente kuli olya oyishi byoshi

¹ Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lulanga. Lwa
Daudi.

Nyakasane, wandolêrize wammanyâ:

² Ntamîre, nyimanzire, orhababiri,
enkengêro zâni oku ziciri kulî, erhi okola ozi-
manyire;

³ ngwîshîre, ndambagîre, erhi wambona,
enjira zâni zoshi ntà nguma ohabire.

⁴ Akanwa kanabè kacindi emurhima karhacihi ka
oku lulimi,

erhi na mîra wakamanyaaga koshi.

⁵ Ongwârhîre emalanga n'ebirhugo,
onandêkerîzekwo okuboko kwâwe.

⁶ Obumanye buli ntyo bunsômîre bwenêne,
buntalusire bwenêne, ntakabuyumva.

⁷ Ngahi nakaja nderhe nti nkola ndi kulî n'omûka
gwâwe?

Ngahi nakayâkira amasù gâwe?

⁸ Nsôkîre emalunga, yo ôbà!,
ngwîshîre ekuzimu-bwînini, we Nnayo.

⁹ Erhi nakalamukira mucêracêra,
nti njiyûbaka iduli ly'enyanja:

¹⁰ Ciru n'eyo munda nayo kuboko kwâwe kway-
impisa,

kulyo kwâwe kwayisha kundwîrhe.

¹¹ Erhi nakanderha, nti: «Ciru omwizimya
gumbwîke,

n'obudufu bunzonge nka mûshi.»

¹² Omwizimya wêhe gurhakubêra mwizimya,
n'obudufu kuli we kwo buli nka mûshi,
endundulya y'omwizimya kuli we kw'eri nka
mûshi.

¹³ We waburungusagya ensiko zâni,

We wambumbaga omu nda ya nyâmà.

¹⁴ Ncîkwitakîre bulya oku wanjirîre kusômerîne,
bulyâla emikolo yâwe eri ya kurhangâza.

Omurhima gwâni ogumanyire bwinjà,
 15 na ntà kavuha kandimwo ohabire.
 Nabîre ndwîrhe nabumbwa bushâla-shâla,
 nabîre ncidwîrhe nashwinjirwa omu kuzimu,
 16 erhi n'amasù gâwe mîra gabonaga ebijiro byâni,
 erhi byoshi binakola biri biyandike omu citabu
 câwe;
 ensiku zâni zayôrhaga ziri nganje,
 erhi n'olurhanzi-rhanzi muli zo lurhacija oku
 nkuba.

17 Enkengêro zâwe Nnâmahanga,
 mbwîne ziri ndârhi; gunali mwandu, zirhanka-
 ganjwa!

18 Erhi nderha nti nziganje zoshi,
 nashanga zo nyinji oku mushenyi;
 erhi nankaderha nti namâyûsa lêro,
 nnanashanga rhwembi rhuciri.

19 Nyamuzinda, mâshi oyîrhe enkolamaligo,
 n'abîsi b'abantu barhengeho omuntu!

20 Bulyâla bàkugomîre okubozire,
 abashombanyi bâwe bàrhwâmire kubî.

21 Abakushomba, Yâgirwa, kàli nânî kushomba
 mbashomba!

Ka mbonakwo abasharhirakwo Nyamuzinda!

22 Kushomba mbashomba, ntabakwîrirwa,
 omu masù gâni bali bagoma.

23 Nnâmahanga, ondolêreze obone omurhima
 gwâni,

onjè emurhima obone enkengêro zâni.

24 Wâbona oku arhali njira mbî ngeramwo,

ongeze omu njira y'abà mîra, Muhânyi.

140

Endyâlya erhahike aha yamera emvi, mâshi!

- 1 Gwârhi omukulu w'abimbiza. Lulanga. Lwa Daudi.
- 2 Yâgirwa mâshi, ondîkûze nânî oku muntu mubî, ncinga oku muntu w'ecikalarhu.
- 3 Oncinge kuli balya bagerêreza okubî omu murhima, abakazitula entambala bwaca bwayira.
- 4 Endimi zâbo banakaz'izirhyaza nka njoka, omu kanwa kâbo mîno ga mpiri gamuli.
- 5 Nciza mâshi, Yâgirwa, nkûla omu nfuné z'omubisha, ncinga oku muntu w'ecikalarhu: abalâlire mpu bankube,
- 6 Abaminya bakazintega emirhego banayifulike, banakanûle emigozi nka kasirha.
- 7 We mbwîzire, Yâgirwa: we Nyamuzinda wâni, mâshi, Waliha, oyumvîrhize izù ly'omusengero gwâni.
- 8 Yâgirwa Nyamuzinda wâni, we burhabâle we na misî yâni, we cingikiza irhwe lyâni olusiku lw'entambala.
- 9 Yâgirwa mâshi, orhayêmêraga enyifinjo z'omubî, mâshi mâshi orhazigaga emihigo yâge yayunjula.
- 10 Abandi eburhambi balengezize irhwe, mâshi mâshi obubî bw'ebinwa byâbo burhankarhang'ibafundêza mâshi.
- 11 Enkuba y'ebisêsè ebarhogere, abo bakakûmba elushâyo babule cazûsa.

- 12 Omuntu w'olulimi lubî arhâshinge kasanzi hano igulu, omuntu w'ecikalarhu buhanya bwamushamula.
- 13 Mmanyire, Yâgirwa, oku orhalenganya oli bûmu-bûmu, naye omukenyi orhamuz-imba lubanja.
- 14 Nêci abashinganyanya bo bakaz'ikuza izîno lyâwe abarhalyâlyanya bo babêra omu masù gâwe.

141

Oyimangîrwe na wa-Ngwi adôma gashongwîre

¹ Lulanga. Lwa Daudi.

Yâgirwa w'ono ndwîrhe nayâkûza, ntabâla duba we kasinga, yumvîrhiz'omulenge gwâni w'ono ndwîrhe nayâkûza.

- 2 Omusengero gwâni gusôker'emund'oli nka mugî gwa nshangi, n'aga maboko nalengeza gayêrekereyo nka burherekêre bwa bijingo.
- 3 Yâgirwa ohire omulanzi aha kanwa kâni, n'omulâlîzi aha lusò lw'omunwa gwâni.
- 4 Mâshi mâshi omanye wakayêrekeza omurhima gwâni emund'okubî buli, mpu gujire ebibî birhakwânînî. Ntanajaga omu bantu bajir'okubî, mpu ndye oku biryo byâbo.
- 5 Omushinganyanya ankomekwo: kwo kukulu. Ankalihire erhi kwo: gali mavurha omw'irhwe. Irhwe lyâni lirhâgalahire, Nâkazicîsâlîrirâ oku bali omu bubî bwâbo.
- 6 Abakulu bâbo omu kucihukula oku mabuye, lyo bajirage bayumva obununu bw'ebinwa byâni.

- ⁷ Kula owahinga ashandâza ebidaka na kula akoma irongo, kwo ebivuha byâbo byashandâlîre ekuzimu.
- ⁸ Nêci Yâgirwa Nyamubâho, amasù gâni yo gayêrekîre emund'oli, yo nyâkîre emund'oli, omanye wakaherêrekeza omûka gwâni.
- ⁹ Onnange oku murhego bantezire, n'oku rhusà rhw'abajira ebibî.
- ¹⁰ Abo babî mâshi bagwe caligumiza omu mirhego badwîrhe barhega, oku nâcîfulumukira.

142

*Omusengero gw'odwîrhe alibuzibwa
anacîfulisire*

- ¹ Lwigânwa. Lwa Daudi. Amango àli omu lukunda. Lulanga.
- ² Izù linene nâyakûzamwo Nyakasane, Izù linene nâyingingamwo Nyamwagirwa.
- ³ Omu masù gâge narhûla omutula gungwêrhe, embere zâge nabulagira oburhè bungwêrhe.
- ⁴ Obu omûka gunfundîremwo; câba orhababiri ejira yâni. Enjira nâyishamwo, bantegîremwo olubambo.
- ⁵ Ndozir'ekulyo nnambwîne, ci ntâye mbwîne wankanshîbirira. Ntaho mbwîne nakayâkira, na ntâye mbwîne wakafungira omûka gwâni.
- ⁶ We nyâkûzize, Yâgirwa; We nabwîra, wêne lwâkiro lwâni, Weri gwâni mwanya mw'er'igulu ly'abazîne.

- ⁷ Yumvîrhiza omulenge gwâni, bulyâla mbengîre kurhali kunyi. Ndîkûza kuli aba banshim-bire, bulyâla bandushire misî.
- ⁸ Nkûla mw'eyi mpamikwa, nvuge izîno lyâwe omunkwa. Abashinganyanya bakolaga bangorha, hano ôbà wamanjirira bwinjâ.

143

Amingingo g'obwîrhôhye

¹ Lulanga. Lwa Daudi.

Waliha yumva omusengero gwâni, oyumve amingingo gâni bulya we Mudahemuka, oyumvîrhize bulya we Mushinganyanya.

² Omanye wankajisa mwambali wâwe lubanja, bulya ntà wabusirwe oli mushinganyanya embere zâwe.

³ Kulya kubà onshombire ashimbulwîre omûka gwâni; obuzîne bwâni abuhizire aha nshi; anandekerize omu mwizimya aka abakola bali nsiku bafîre.

⁴ Omûka gundimwo gukola ntagwo, n'omurhima gwâni gwarhemusire.

⁵ Namâkengêra ensiku zàli burhanzi, namâyibuka emikolo yâwe yoshi, namâsingiriza obushanja enfune zâwe zàkolaga.

⁶ Arhali bw'obu ndambûlîre amaboko emund'oli omurhima gwâni enyôrha yagukabize nk'idaho lya canda.

⁷ Nyumva duba mâshi, Yâgirwa, bulyâla omûka gundimwo gukola ntagwo. omanye wakananfulika obusù bwâwe, nankanaba nka abayandalira emwîna.

- ⁸ Ndisa duba oku burhonyi bwâwe, bulyâla wêne ncîkubagira. Nyéreka njira ehi nashimba, bulyâla emund'oli yo ndengerize omûka gwâni.
- ⁹ Ndîkûza oku bantu banshomba, Yâgirwa, wêne ndangâlîre.
- ¹⁰ Nyigîriza nkazijira oku olonzize, bulya we Nyamubâho wâni. Mûka wâwe arhahimwa kuyinjiha ampise omu cibandâna.
- ¹¹ Izîno lyâwe, Yâgirwa, lirhume wannanga mugumagumà, olukogo lwâwe lurhume warhenza omûka gwâni omu burhè.
- ¹² N'obwinjâ bwâwe burhume wahungumula abanshomba. N'abalibuza omûka gwâni boshi, obaherêrekeze, bulya ndi mwambali wâwe.

144

Olwimbo lw'amatabâro n'obuhimanyi

¹ Lwa Daudi.

Nnâmahanga Nyamubâho agashâne, ye mutungo gwâni, Ye komeza amaboko gâni oku matabâro, anayigîrize eminwe yâni okulwa.

² Ye buzigire bwâni, ye mpenzi yâni, Ye lwâkiro na Muciza wâni, yêne ye kereka emirhwe oku burhegesi bwâni.

³ Nyamwagirwa, omuntu co cici obu omukoy-akoyakwo okungan'aha? Mwene-omuntu co cici obu omushîbirira ntya?

⁴ N'obwo omuntu kwo ali nka mpûsi, ensiku zâge kwo ziri nka cizunguzungu câgera.

- 5 Nyamuzinda Nyamubâho gombya amalunga oyandagale, ohume oku ntongo zitwike mabira.
- 6 Zûsa emilazô oshandabanyemwo ababisha, ofôle obageze mianda erhashingânana.
- 7 Nyandagaliza okuboko, ondîkûze, onyûlubule emûbi, n'okuboko kwâwe ontenze omu nfunе z'ab'emahanga.
- 8 Abà akanwa karhaderha oburhali busha, n'ab'okuboko kulenzi.
- 9 Nyamwagirwa, Nyamubâho, nakuyimbira ol-wimbo luhyâhya, nakuzihira olulanga lwa misî ikumi.
- 10 Yâgirwa, Nyamubâho, we rhuma abâmi bahima, we wakûlagâ Daudi oku bwôji bw'itumu ly'ababisha.
- 11 Nyôkola, nkûla omu maboko g'ab'emahanga, ab'akanwa karhaderha oburhali bulenzi, n'ab'amaboko gakola amaligo.
- 12 Ecabona bagala bîrhu bayûshûsire nka mburho enazire omu busole bwâbo, na bâli bîrhu nka mitungo minjinjâ na mibinje nka nkingi z'omu bwâmi bwa Nyamuzinda.
- 13 Nazo enguli zîrhu ziyunjule na ngasi lubero lwa myâka, omu malambo gîrhu ebibuzi bîrhu biyôloloke.
- 14 Enkafu zîrhu ziburhane, rhurhanazimbawga erhi kunyagwa, ntyo harhabaga ndûlù omu mianda yîrhu.
- 15 Bali bany'iragi abantu bagishirwe ntyo, bali bany'iragi abantu bajira Nyakasane nka Nyamuzinda wâbo.

145

Irente lya Mwâmi Nyamubâho

- ¹ Lwimbo. Lwa Daudi.
Nnâmahanga Mwâmi wâni, nalonza okukuza,
nacîtakirira izîno lyâwe ensiku zoshi.
- ² Nalonza ngasi lusiku nkukuze, na ngasi luj'oku
nkuba nyimbire izîno lyâwe irenge.
- ³ Nnâmahanga ali w'izîno anali wa
kukengwa bwenêne, obukulu bwâge
burhankayumvûbwa.
- ⁴ Ngasi iburha lyabwiriza eryâbo ebirhangâzo
byâwe, n'ebisômerîne byâwe byahêkwa
irenge.
- ⁵ Nêci nyimba irenge ly'obukulu bwâwe,
n'ebirhangâzo byâwe.
- ⁶ Abantu bakaz'iganîra obuhashe bwâwe bu-
jugumya. nânî nkazibaganîrira obukulu
bwâwe.
- ⁷ Bakâhamagaza aminjâ gâwe manene,
n'okubandira obwîrhonzi bwâwe empûndu.
- ⁸ Nyamubâho abà mwinjâ na wa lukogo, arhaku-
nira duba abà na wa buzigire.
- ⁹ Nyamubâho abà mwinjâ kuli boshi, nn'olukogo
lwâge luyerekera emikolo yâge.
- ¹⁰ Aminjâ gâwe wajizire kukuza gakukuza
Muhanyi n'abarhonyi bâwe baku-
gashâniza.
- ¹¹ Banaganire irenge ly'obwâmi bwâwe
n'okulumîza irenge ly'ebisômerîne byâwe.
- ¹² Lyo bamanyîs'abantu ebirhangâzo wabajirire.
irenge ly'obwâmi bwâwe.

- 13 Obwâmi bwâwe buli bw'emyâka n'emyâka,
oburhegesi bwâwe buyôrha buli oku ngasi
iburha. Nyakasane ali w'okuli omu nderho
zâge zoshi, ali na Mwimâna omu bijiro
byâge byoshi.
- 14 Nyakasane ye kakoma ka ngasi bahirima, ye
Cinamula wa ngasi bashâyire.
- 15 Boshi we bahirakw'omurhima n'amasù omu
bulagîrire, n'amango gakwânîne nâwe
obahè ebi bàlya
- 16 Onalambûle okuboko, oyiguse n'obugale
bwâwe ngasi coshi cibâmwo omûka.
- 17 Nnâmahanga ali mwîrhonzi omu njira zâge
zoshi, na wa lukogo omu mikolo yâge
yoshi.
- 18 Nnâmahanga ali hôfi ha ngasi yêshi omusen-
gera, ngasi yêshi omusengera n'omurhima
gurhajira bulyâlya.
- 19 Abamurhînya anabajirire ngasi byoshi
bacîfinja, anayumve emirenge yâbo
anabacize.
- 20 Nnâmahanga analange abamuzigira boshi, ana-
herêrekeze endyâlya.
- 21 Ecabona akanwa kâni kayimba irenge lya
Nnâmahanga, na ngasi bàhîrwe omubiri
boshi bagashânize izîno lyâge litagatîfu.

146

Iragi lyâge ocîkubagira Nnâmahanga

¹ Aleluya!

Murhima gwâni kuza Nyamuzinda

- 2 Oku ncibamw'omûka, nâkazikuza Nyamwagirwa, amango goshi ncizîne nakâyimbira Nyamuzinda irenge.
- 3 Mumanye mwakakâlangâlira abaluzi, nîsi erhi okucikubagira iburha ly'omuntu elirhaciza,
- 4 erhi omûka gumurhengamwo anashubire omu budaka n'obwo emihigo yâge yoshi ehiri-girhe.
- 5 Ali w'iragi oyu Nyamuzinda wa Yakôbo abà murhabâzi wâge, olangâlira Nnâmahanga Nyamwagirwa wâge.
- 6 Nnâmahanga ye walemaga empingu n'igulu, enyanja n'ebiyibâmwo byoshi. Azibuhize endagâno zâge ensiku zoshi.
- 7 Abalenganyire anabagalulire obushinganyanya bwâbo, ye yigusa abashalye n'ebiryo.
- 8 Empira Nnâmahanga ye zirkûza, abahusire anabazibûle engohe.
- 9 Ye yimanza abagogomîrwe, Nnâmahanga azigira abîrhonzi.
- 10 Nyamuzinda analange abakenyi, Ye lamira enfûzi n'abakana. Ci enjira z'abanya-byâha anaziyêrekeze erushâyo.

Nyamubâho ali Mwâmi, arhegeka emyâka erhanganjwa, wâni Siyon, Nnâmahanga ali wâwe ensiku zoshi.

147

Olwimbo lw'okuyimbira Ogala-Byoshi

¹ Aleluya!

- Kuzagi Nyamuzinda buly'ali mwinjà, Yimbiri
 Nyamuzinda wîrhu bulya irenge
 alikwânlîne.
- ² Nyamwagirwa, mûbasi wa Yeruzalemu,
 ashûbûza olubaga lw'Israheli.
- ³ Anabuke abagogomîrwe omu murhima,
 anabuke ebibande byâbo.
- ⁴ Ayishi omuganjo gw'enyenyêzi, ntâyo ahabire
 izîno lyâyo.
- ⁵ Nyamuzinda wîrhu ali mukulu, obuhashé
 bwâge burhagerwa, obukengêre bwâge
 burhahimwa.
- ⁶ Nyamuzinda ye rhabâla abazamba, abanya-
 byâha anatuntumire okw'idaho.
- ⁷ Yimbiri Nyamuzinda olwimbo lw'okuvuga
 omunkwa, zihi omu lulanga obukuze bwa
 Nyamuzinda.
- ⁸ Amalunga anagabwîkire n'ebitù, arheganyize
 idaho enkuba, ameze obwâsi oku ntondo
- ⁹ Ye hè enkafu obwâsi zikera, n'ebŷâna bya
 hungwe bimuyêrekezize omulomo.
- ¹⁰ Arhali misî ya citerusi emushagalusa, nîsi erhi
 magulu ga muntu.
- ¹¹ Nnâmahanga ashagaluka erhi abamurhînya
 barhumire erhi abacìkuhagira obwinjà
 bwâge bàrhuma.
- ¹² Yeruzalemu, gashâniza Nnâmahanga, Siyonî,
 kuza Nyamubâho.
- ¹³ Bulya ahamikirîze enyumvi zâwe, abâna bâwe
 abagishîre aha mwâwe.
- ¹⁴ Amaziko gâwe agalanzire, akugaza n'emburho
 y'emyâka yâwe.

- 15 Akanwa kâge kanazunguluk'igulu lyoshi
akanwa kâge kwo kalibirha nka mpûsi.
- 16 Ananiese olubula lwêru nka bôya bwa cibuzi,
alumîze ecimè c'emboho nka luvù.
- 17 Kwo aniesa enkuba nk'ahungumula mugati,
emboho yâge enakayûze ciru n'amîshi gan-
age.
- 18 Akarhuma akanwa binajonge, akarhuma
empûsi yâge amîshi ganashubihulula.
- 19 Yêne wamanyîsa Yakôbo akanwa kâge,
n'Israheli amumanyîsa amarhegeko gâge.
- 20 Ntà lindi ishanja Nnâmahanga ajirîre okun-
gan'aho, ntà lindi ishanja lyamanyire ec-
imubà emurhima.

148

Empingu n'igulu bikuze Nyakasane

- ¹ Aleluya!
- Kuzagi Nyamuzinda kurhenga enyanya
emalunga mumukuze oku nkuba.
- 2 Mweshi Bamalahika bâge mumukuze, ninyu
mweshi mirhwe yâge mumukuze.
- 3 Mwe mwêzi n'izûba mumukuze mwe nyenyêzi
zilangashana mumukuze.
- 4 Mumukuze mwe malunga g'oku nkuba, ninyu
mwe mîshi mubà emalunga mumukuze.
- 5 Byoshi bikuze izîno lya Nyakasane bulya kanwa
kaguma kône àdesire byanabà.
- 6 Abizibuhize emyâka erhaganjwa, àgwîsire
irhegeko lirhakahindulwa.
- 7 Murhondérere en'igulu mwamukuza, mwe
biryanyi by'omu mîshi, ninyu mwe nyanja.

- ⁸ Omuliro, olubula n'olwikungu na ba-kalemêra,
barhahumba irhegeko lya Nyamuzinda.
- ⁹ Mwe ntundo n'orhurhondo rhwoshi emirhi
y'amalehe n'emirhi yoshi.
- ¹⁰ Ensimba z'emuzirhu n'ebishwêkwa bya ngasi
lubero, ebinyâgâsi n'ebinyunyi bibalala.
- ¹¹ Abâmi b'igulu n'amashanja goshi, abaluzi
ninyu batwî b'emmanja b'igulu.
- ¹² Emisole n'ensûli, abashosi n'abâna.
- ¹³ Bakuze izîno lya Nyamuzinda, bulya izîno lyâge
lyône liri likulu, irenge lyâge liri enyanya
ly'igulu n'amalunga.
- ¹⁴ Ajîsize olubaga lwâge irenge, ngwârhiro ya
bukuze oku barhonyi bâge, bo bâna
b'Israheli, ishanja limuyêgêra.

149

Olwimbo lw'obuhimanyi

- ¹ Aleluya!
Yimbiri Nnâmahanga olwimbo luhyâhya, irenge
lyâge liyumvîkane omu ndêko y'abanhonyi
bâge.
- ² Israheli ashagalukire Nnâmahanga Mulemi
wâge, abâna b'e Siyon bacîtakîrire omwâmi
wâbo.
- ³ Bakuze banasâmire izîno lyâge, bamuzihire en-
nanga banamurhimbire engoma.
- ⁴ Bulya Nyamuzinda ashagaluka n'olubaga
lwâge, Ye ciza abanyinyi anabakuze.
- ⁵ Abarhonyi bâge banagandâze omw'irenge, ba-
nashagaluke n'omw'îrô.

- ⁶ Obukuze bwa Nnâmahanga burhabarhenga
omu kanwa, omu nfune zâbo
murharhenga engôrho ya môji abirhi.
- ⁷ Y'okucîhôla amashanja, n'okuhana emirhwe
- ⁸ Okuhanika abâmi bâbo n'enkoba, n'abaluzi bâbo
omu caburhinda.
- ⁹ Lyo olushika Iwatûbagwa kuli bo luyunjula, lyo
irenge lyàbikîrwe abarhonyi bâge boshi

150

Obukuze bw'okufundika

- ¹ Aleluya!
- Kuzagi Nyakasane omu ka-Nyamuzinda,
Kuzagi ye oku nkuba omu buhashe bwâge.
- ² Kuzagi ye oku birhangâzo byâge, Kuzagi ye oku
bukulu bwâge bunji
- ³ Kuzagi ye n'izù ly'empanda, Kuzagi ye
n'ennanga n'enzenze.
- ⁴ Kuzagi ye n'amásâmo n'engoma, Kuzagi ye
n'olunyege n'orhurhêra.
- ⁵ Kuzagi ye n'emijegereza y'izù linjâ, Kuzagi ye
n'ebiyûma by'izù lilongîre.
- ⁶ Ngasi byoshi bibâmwo omûka, kuzagi
Nyakasane Aleluya!

BIBLIYA NTAGATIFU OMU MASHI
The Holy Bible in the Shi language of the Democratic Republic of the Congo: Bibliya Ntagatifu omu mashi (Bible with Deuterocanon)

La Sainte Bible en langue shi de la République démocratique du Congo

copyright © 2024 BUKAVU Mashi and other Kivu Languages Bible

Language: Mashi (Shi)

Contributor: BUKAVU Mashi and other Kivu Languages Bible

Bibliya aha nfunе ajage n'emurhima n'omu bijiro

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Jul 2025 from source files dated 2 Jul 2025

32d7d8c6-4f1f-556c-bf3d-9ed771bbfd1e